

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

29'uncu Toplantı
17 Haziran 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A)GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.-Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

4.-Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

5.-Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

6.-Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

7.-Ziraat Sigorta AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

8.-Ziraat Teknoloji AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

9.-Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

10.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

11.- Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

12.-Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- AÇIKLAMALAR

1.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, İzmir parti il binalarına saldırı yapıldığına ve Komisyondan çıkmak durumunda olduğuna ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

29'uncu Toplantı

17 Haziran 2021 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 11.04'te açılarak iki oturum yaptı.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yapılarak;

Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin,

Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin,

Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama AŞ'nin,

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin,

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin,

Ziraat Sigorta AŞ'nin,

Ziraat Teknoloji AŞ'nin,

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin,

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin,

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin,

Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin,

2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Adana Milletvekili Kemal Peköz, İzmir parti il binalarına saldırı yapıldığına ve Komisyondan çıkmak durumunda olduğuna ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.23'te toplantıya son verildi.

17 Haziran 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayısı vardır.

Toplantıyı açıyorum. (*)

Bugünkü gündemimizde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ, Ziraat Katılım Bankası AŞ, Ziraat Katılım ve Varlık Kiralama AŞ, Varlık Kiralama Anonim Şirketi, Ziraat Finansal Kiralama AŞ, Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ, Ziraat Sigorta AŞ, Ziraat Teknoloji AŞ, Ziraat Portföy Yönetimi AŞ, Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ, Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ, Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A)GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. 'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toplantımıza Ziraat Bankası AŞ'yle başlıyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli katılımcılar; bankamızın 2017 ve 2018 yılı hesaplarının görüşüleceği KİT üst Komisyonu toplantısına hepiniz hoş geldiniz diyor, saygılar sunuyorum.

Müsaadenizle, konuşmamı ben bir sunum eşliğinde yapmak isterim.

Bankanın, 2020 yıl sonu itibarıyla rakamlarına bakıldığında, aktif büyüklüğünün 943 milyar TL olduğunu görüyoruz. Bankanın aktif büyüklüğü bugün itibarıyla 1 trilyon TL'yi aşmış durumda. Bu aktif büyüklüğün özellikle aktif tarafına bakıldığında, kredilerle bizim 743 milyar TL'yle ekonomimize (*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

destek verdiğimizizi görüyoruz. Bu 743 milyar TL'nin 601 milyar TL'si nakdi kredilerden, 142 milyar TL'si ise gayrinakdi kredilerden oluşuyor. Ben bu kredilerin alt detaylarını ilerleyen slaytlarda daha detaylı arz edeceğim.

Tabii, bu sadece reel sektöre verdiğimiz krediler. Biz, aynı zamanda, menkul kıymet anlamında devlete de borçlanma ihtiyaçları durumunda 200 küsur milyar TL de kredi vermiş durumdayız, onun da altını çizmek isterim.

Bu kredileri biz neyle fonluyoruz, buna bakıldığında, pasif tarafta özellikle 630 milyar TL gibi bir müşteri mevduatı söz konusu yani müşterilerimizin kaynaklarından bunu fonlamış oluyoruz. Bunun yanında, 167 milyar TL de mevduat dışı bir kaynak edinmiş durumdayız. Bu 167 milyar TL, Merkez Bankası imkânlarından, Borsa İstanbul imkânlarından ya da yurt dışı piyasalardan sendikasyon, eurobond, postfinansman gibi enstrümanlardan yararlanıyoruz. En son geçen sene 1,1 milyar TL olan sendikasyonumuzu bu sene 1,3 milyar TL'ye, 23 ülkeden 45 bankanın katılımıyla çok başarılı bir şekilde de yenilemiştik.

Efendim, banka 25 bin civarında personelle hizmet veriyor. Hâlen 1.752 adet yerde faaliyet gösteriyoruz yani 1.752 adet şubemiz var. 364 yerde münhasıran sadece Ziraat Bankası şubesi var, başka herhangi bir banka şubesi yok, oralarda bir tek biz faaliyet gösteriyoruz. Türkiye'de 51-52 bin civarında ATM var, bunun 7.300 adedi Ziraat Bankasına ait. Burada Bankkart'la kredi kartı sayılarını koydum, buradaki amacımız özellikle, geçen sene pandemi döneminde hepimiz yaşadık, hakikaten kapıldık, kaydı ekonomi ve dijitalizasyon çok önemli; o anlamda 40 milyon civarında bir limit kartımız var. Bunun içinde kimler var? Öğrenciler var, emekliler var, bütün reel sektör çalışanları var, çiftçilerimiz var dolayısıyla da herkes var. Ziraat Bankası hakikaten yaygın bir kitle bankası konumunda.

Bir de kredi kartı çok önemli. Biz 2018 yılında yeni bir marka yapmıştık; hem “debit” kart hem de kredi kartını tek plastikte birleştiren bir marka üretmiştik “Bankkart” diye. Burada da hakikaten çok ciddi anlamda “penetre” etti, bugün itibarıyla 9 milyon civarında bir sayıya ulaşmış durumdayız.

Efendim, Ziraat Bankasının iştiraklerine bakıldığında “Ziraat Katılım” diye bir bankamız var, sektörde makul ve iyi bir orana ulaştı, birazdan zaten onun da sunumu olacaktır size.

Onun dışında, Ziraat Yatırım ve portföy şirketlerimiz, geçen ay halka arz ettiğimiz Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı şirketimiz var ki çok başarılı bir halka arz gerçekleşti, onu da söylemek isterim. Bunun yanında Ziraat Girişim Sermayesi Yönetim Ortaklığı ve Ziraat finans grubuna hizmet veren Ziraat Teknoloji şirketimiz var.

Ziraat Bankası aslında global bir banka vizyonu ile Türkiye'nin en büyük bankası, lider bankası olarak 18 ülkede 113 noktada faaliyet gösteriyor. Burada özellikle ticaret, dış ticaret hacmimizin çok yoğunlukla bulunduğu ülkeler, vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın yoğunlukla bulunduğu coğrafyalarda konumlanmış durumdayız. Sadece şöyle bir örnek vereyim: Bosna'da 30 şubeli bir bankamız var, hakikaten oradaki ticari hayatın aktif üyelerinden bir tanesiyiz.

Şimdi, geçen sene pandemi bütün sosyal hayatı etkilediği gibi iş tutuş şekillerini, süreçleri, bütün insan davranışlarını ciddi anlamda etkiledi. O nedenle bu slaytı buraya koydum. Ziraat Bankasının 21 milyon civarında dijital müşterisi var. Dijital müşteri derken neyi kastediyoruz? Şubeden bağımsız olarak internet bankacılığı, mobil bankacılığı, ATM kullanan müşterilerden bahsediyoruz. Bu 21 milyon müşteriyle biz Türkiye'nin en büyük dijital bankasıyız, en büyük dijital müşteri adedine sahip bankası durumdayız. Şunu samimiyetle söyleyebilirim: Gerek internet bankacılığı gerek mobil bankacılıktaki hem işlem seti hem ürün yelpazesi sektördeki en iyi bankalardan bir tanesiyiz internet bankacılığı ve

mobil bankacılıkta. Hakeza, takdir edersiniz ki burada önemli olan aslında ergonomisi ve kullanım kolaylığıdır. Dolayısıyla bizim bu ürünlerde de bu mecralarda da hem ergonomi hem de kullanım kolaylığı çok iyi düzeydedir.

Pandemide insanların temastan kaçındığı, özellikle fiziki olarak şubeye gitmediği dönemlerde biz dijital bankacılığın önemini daha iyi kavramıştık. Ha, bunu söylerken şunun da altını çizmek isterim: Geçen sene Ziraat Bankası o pandemi döneminde, bütün şubeleriyle her zaman “full” aktif olarak hizmet verdi ve bütün şubelerimiz her zaman açıktı. Hiçbir dönemde de biz orada herhangi bir şeyden imtina etmedik.

Efendim, demin kredileri makro söylemiştim, müsaadenizle biraz daha alt detay ineceğim. Şimdi, 743 milyar TL krediden bahsetmiştim, bunun da 601 milyar TL’si nakdi krediler demiştik, bunun dağılımına bakıldığında bankadaki kredilerin yüzde 72’si kurumsal kredilerden oluşuyor, yüzde 28’i ise bireysel krediler yani konut kredileri, ihtiyaç kredileri gibi bireylere verdiğimiz kredilerden oluşuyor. Peki, bu kurumsal kredilerin dağılımı ne? Kurumsal kredinin sektörel dağılımına bakıldığında, bankanın kuruluş misyonuna uygun bir yapı söz konusu. Biz kredilerimizin yüzde 20’sini tarım sektörüne kullandırmış durumdayız. Biz kendi misyonumuza uygun davrandık ve bundan sonra da davranmaya devam edeceğiz ve bundan da asla geri durmayacağız, bunun altını çizmek isterim.

Burada sevindirici olan bir kalem daha var, o da ikinci sırada yer alan kalemin imalat sektörü olması. Üretimin, istihdamın, yatırımın, ihracatın çok ön plana çıktığı ve ülkemiz için hayati önem arz ettiği bir dönemde ikinci sırada yer alan kalemin imalat sektörü olmasını dikkatinize sunmak isterim.

Bunun yanında yine sektörlerle bakıldığında enerji sektörü yüzde 8 gibi pay alıyor ki bu enerji sektörü, yenilenebilir enerjiden bahsediyoruz; bu arada da özellikle GES, HES, RES gibi yatırımların finansmanları söz konusu.

Evet, tabii ki kredilerden bahsetmişken kredi kalitesini pas geçmek olmaz. Bankadaki kredi kalitesine bakıldığında TOA oranı yani takibe düşme oranı sektörün bayağı altında, yüzde 2,30 seviyesinde, yakın izleme oranı hakeza o da yüzde 6,5 oranında şekillenmiş durumdadır. Sektördeki oranların içerisinde Ziraat Bankasının oranı da var. Eğer Ziraat Bankası ayrı tutulduğunda Ziraat Bankası hariç sektör oranı biraz daha yüksektir, bunu söylemek isterim.

Efendim, tarımsal misyonumuz olması münasebetiyle Sayın Başkanım, ben tarımla ilgili biraz daha detaylı bilgi vermek istedim. Biz, Ziraat Bankası olarak -demin söylemiştim- yüzde 20 civarında bir sektör payına sahibiz, bankanın toplam kredileri içerisinde. Peki, biz bunu kime verdik? 2020 yıl sonu itibarıyla 685 bin müşteriye vermişiz bu kredileri. Ne kadar vermişiz? 85 milyar TL vermişiz. Bu kredilerin, biliyorsunuz, Ziraat Bankası sübvansiyonlu krediler de kullanıyor tarım sektörüne ve sübvansiyonsuz krediler de kullanıyor, bunun 77’si sübvansiyonlu kredi.

Kredilerin genel dağılımına bakıldığında da bunun yüzde 65’i işletme kredisi, yani çiftçimizin normal işletme finansmanı ihtiyacını gidermek üzere verdiğimiz krediler. Ancak yüzde 35’i yatırım kredileri yani sera kredisi gibi, mekanizasyon gibi ya da hayvan alımı gibi kredilerden oluşuyor yani yüzde 35’i ciddi anlamda yatırıma gitmiş durumda. Verdiğimiz kredilerin yüzde 90’ı 250 bin TL’nin altında küçük firmalara, işletmelere, üreticilere verilen kredilerdir, tarımsal kredilerde. Türkiye’de kullanılan kredilerin yani her 100 krediden, tarım kredilerinden 65 adedi Ziraat Bankası tarafından veriliyor yani “Pazar payımız yüzde 65 durumundadır.” derken güncel rakamı da arz etmek istedim, bu 685 bin adet olan üretici rakamı bugün itibarıyla 709 bin kişiye çıkmış durumdadır, toplam tarımsal kredi bakiyesi ise 92 milyar TL’ye çıktı. Sanırım şu cümleyi de söylemem lazım: Yani Türkiye’de

tabii ki biz bir bankayız, kredibilite tabii ki önemli, tarımsal kredinin ana adresiyiz, bundan sonra da öyle olmaya devam edeceğiz ve tarım kredisi almak isteyen herkes yine kendisini Ziraat Bankasında bulacaktır.

Peki, bu “Verdiğimiz tarım kredilerinin sirkülasyonu, kredi kalitesi nasıl?” diye bakıldığında yüzde 1,57 gibi bir oran söz konusu. Tarım kredilerinin takibe düşme oranı, yani bu 1 milyar 270 milyon gibi bir rakamdır, 85 milyar içerisinde bakıldığında. Bu 1,57 ya da 1 milyar 270 milyon TL gibi bir rakama bakıldığında, gerek bankanın bir önceki yıllardaki takibe düşme oranına hakikaten çok paralel seyrediyor. Zaten bankadaki diğer sektörler itibarıyla takibe düşme oranının çok altında, hakeza sektör tarafından verilmiş olan tarımsal kredinin takibe düşme oranından da ve genel kurumsal kredilerin takibe düşme oranından da çok daha düşük bir orandadır.

Bence bu 7,9 rakamı çok anlamlı, müsaadenizle onu biraz daha detaylandırmak isterim. Şimdi, kredi verilirken tabii ki müşterinin krediyi vaktinde, zamanında ödeyeceği, bütün faaliyetlerinin makul gideceği öngörülüyor ancak hayat her zaman bize bu şansı tanımaz. Dolayısıyla, nakit ödeme sıkışıklığına düşen, nakit ödeme dengesi bozulan ya da tarım biraz daha dışsal etkilere açık olan bir sektördür; doğal afet olabilir, kuraklık olabilir ya da herhangi bir afete maruz kalan bir üretici olduğunda, bize müracaat ettiğinde biz onların kredilerini alır, yapılandırırız; beş yıla kadar vadeyle yapılandırırız. Bizim 2020 yılında vadelenirdiğimiz kredi miktarı, yeniden yapılandırdığımız kredi miktarı tarım sektöründe, münhasıran tarım sektöründe 7,9 milyar TL’dir. Şunu soruyor olabilirsiniz, en son bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkmıştı, “Bu kararnama kapsamında ne yaptınız?” diye. Bildiğiniz üzere orada iki mekanizma söz konusu, eğer bir TARSİM poliçesi söz konusuysa, TARSİM’e tabiyse, TARSİM ekspertiz raporunun bize intikali; TARSİM’e bağlı değilse ilgili il/ilçe hasar komisyonlarının çalışmaları sonrası bize geldiklerinde biz bunların gereğini yapıyoruz ve yapacağız.

Sayın Başkanım, benim arz edeceğim konular bunlardır.

Çok teşekkür ediyorum. Toplantımızın hepimize hayırlı olmasını dilerim, saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz de teşekkür ederiz.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 yılı Alt Komisyon raporunda 1, 2018 yılı Alt Komisyon raporunda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2017 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI – Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür, hoş geldiniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Hoş bulduk, teşekkür ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İyi görevler diliyorum. Türkiye'nin çok önemli bir bankası olan Ziraat Bankasının denetlenmesiyle ilgili konuşmalarımızın ve uyarılarımızın Türkiye'nin geleceğine ilişkin ve Türkiye'de bankacılık sektöründe önemli bir yer tutan, Türkiye'nin en eski bankası olan Ziraat Bankasının başarılı olması ve iyi yönetilmesi için dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum.

Bu arada, diğer bulgu ve önerilerde konuşma gereği hissettim, o da şudur: Çok sayıda alacağın, çok sayıda kredinin ödenemediğini Sayıştay tespit etmiş ve diğer bulgu ve önerilerde bunu, ağırlıklı olarak kurumsal şubeler tarafından kurumsal müşterilere ödenen ancak çeşitli nedenlerle takibe düşen ve geri alınamayan kredilerden bahsediliyor. Bu anlamda en büyük kredi de son günlerde kamuoyunun gündemini sıkça meşgul eden ve Demirören grubuna verilen 750 milyon dolarlık kredi mevzuu var. Demirören grubunun Hürriyet gazetesini satın almak, sadece Hürriyet gazetesi değil, onunla birlikte diğer medya kuruluşlarını ele geçirmek için kullandığı bu kredinin ödenmediği kamuoyunda iddia ediliyor. Bu konuda ne Demirören grubundan ne de Ziraat Bankasından herhangi bir açıklama gelmiyor. Ben bu konuyu daha önceki toplantılarda gündeme getirmiştım.

Ziraat Bankası denetlemelerinde bu konuyu sıklıkla gündeme getiren bir KİT Komisyonu üyesi olarak sizlere soru sormuştım, demiştım ki: Bu kredi ödeniyor mu, taksite mi bağlandı, ödeme şekli nedir, nasıl ödeniyor? Fakat bu konuda sizden hiçbir cevap alamadım ve hâlâ bir yanıt vermiyorsunuz. Kamuoyunun çok yoğun bir biçimde tartıştığı ve merak ettiği bu konuyu bu kez bankanın güvenilirliği ve bankanın gerçekten hak, hukuk, adalet noktasında kimsenin hakkını yemeyeceğini ve devletin ve milletin 1 kuruşunun heba edilmeyeceğini düşünerek bu soruyu bu sefer daha net bir biçimde açıklayacağımızı umuyorum. Öncelikle kamuoyunda sıkça tartışılan bu kredi ödenmediyse, bunun Sayıştay raporlarında neden yer almadığını, Sayıştayla birlikte size de soruyorum. Eğer kredi takibe düşüyse veya ödenmiyorsa diğer bulgu ve önerilerde niçin Demirören grubu yer almıyor da başka başka kuruluşlar, başka başka firmalar yer alıyor ama Demirören grubundan hiçbir şekliyle söz edilmiyor? Bizim görmediğimiz sayfalarda varsa da -2019 raporlarını da inceleyen bir arkadaşınız olarak söylüyorum- Sayıştay beni uyarın, desin ki: Demirören grubuyla ilgili krediler, ödeme koşulları ve takibe düşmesi noktasındaki bizim bulgumuz budur. O zaman ben bu sözümü geri alayım ama iddia edildiği gibi, net bir biçimde soruyorum: Bankanızdan çekilen 750 milyon dolarlık krediyi Demirören grubu ödedi mi, ödemeye başladı mı? Buna net olarak cevap vermenizi istiyorum. Bankacılık Kanunu'nda ticari sır diye geçiştirilmeye çalışılan bazı konular var ama toplumun çok net bir biçimde bu sorunun yanıtını beklediğini ifade etmek istiyorum.

Yine, Demirören grubunun bu krediyi çekerken Kemer Country arazilerini bankanıza ipotek ettirdiğini, borçlarını ödeyemeyince bu arazilerin bankaya geçtiği de yazılanlar arasında. Biz bunları gazete haberlerinden ve değişik kanallardan öğreniyoruz ama en acısı da bir mafya liderinin, bir çete liderinin diline düşmesi ve bankanın, Demirören grubuyla birlikte bu çete liderinin yüz binlerce insan tarafından izlenmesi ve bankanın gözümüz gibi sakınmamız gereken ve korumamız gereken bankanın imajının zedelenmesine yönelik konuşmaların olması gerçekten bizi üzüyor. Demirören grubundan aldığımız, imara açılacak diye ipotek ettiğiniz arazilerin imara açılmamış olması da ve 366 milyon dolar değer biçilerek bu arazilerin imara açılmaması nedeniyle değerinin oldukça düştüğünü ve bu ipotek konusunda bankanın bir nevi oyuna getirildiğini ve bankada bu rakamın 366 milyon dolar değerinde arazinin kabul edilmesinin ardından oradaki imar izninin iptal edilmesiyle değer yerlerde süründüğünü kamuoyu da biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz.

Şimdi, bu konudaki Kemer Country arazisindeki konuyu da bize açıklamanız gerekiyor. Bu arazilerin bankanıza ipotek edildiği doğru mu? Bu arazilerin imara açılması için İstanbul Büyükşehir Belediyesine başvurduğunuz ve ret cevabı alındığı doğru mu? Bu gazetelerde yer alan haberlere göre bu

konuda dava açıldığını ve 25 Aralık 2019 tarihinde alınan kararla dava konusu işleminin yürütülmesinin durdurulmasına karar verildiğini ve yürütme durdurma kararı yetki unsuru yönünden ele alındığı vurgulanıyor. Bahse konu bu arazileri satışa çıkardığınız doğru mu? Kemer Country arazilerindeki son durum nedir? Yani bu arazileri satışa çıkardıysanız eder değer nedir? 366 milyon dolardan kabul edilen ve işlem yapılan bu arazilerin bugünkü gerçek değerinin ne olduğu, bankanın uğrayacağı zarar ya da alınacak kredinin karşılığında ne kadar lira olduğunu bilmek isteriz.

Şimdi, bunları niye soruyoruz? Ziraat Bankası, gerçekten, dediğim gibi iyi yönetilen ve iyi yönetilmesi gereken bir banka. Burada, tabii, ben buradaki Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının kökten Ziraat Bankalı olduğunu, sadece birinin Halk Bankasından gelerek uzun yıllar -yirmi beş yıl, yirmi altı yıl, yirmi bir yıl- görev gördüğünü ve bu bankanın işte, Genel Müdürdan başlayarak genel müdür yardımcılarının hepsinin çekirdekten Ziraat Bankalı olduğunu bildiğim, yani okuduğum için... Yani birkaç işte, yönetim kurulunda siyaseten bulunan eski bakanları ve il başkanlarını falan saymazsak yönetim kurulunda bu konuda duyarlılık gösterdiğini bildiğim için çok açık ve net soruyorum: Şimdi, burada bir krediyi verirken bir çiftçiye 50 bin lira, 60 bin lira kredi kullanırken, traktörünü ipotek alan, traktörle yetinmeyip tarlasını, evini ipotek altına alan Ziraat Bankası nasıl oluyor da 750 milyon dolarlık bir krediyi bu bankacıların bu tecrübeye, yirmi beş yirmi altı yıllık Ziraat Bankasının üst düzey görevinde bulunan insanların bu krediyi kullanırken kendi teminatlarını ve kendi durumlarını göz önüne almadıklarını doğrusu merak ediyorum. Şu şüpheyi duyuyorum: Bankacılık işlemi içerisinde yaptıklarında bu işlemi kesinlikle bu krediyi vermeyeceklerine inanıyorum ama başka bir siyasi etkenle ve başka nedenlerle bu işe alet oldularsa da bu da kabul edilebilir bir durum değildir çünkü o emri verenler sorumlu olmaz, o işlemi yapanlar sorumlu olur ve bu işlemi yapanlar da ne yazık ki yirmi beş yirmi altı yılını Ziraat Bankasına veren ve burada görev gören bürokratlardır. O açıdan bu konuda ticari sır perdesini kaldırıp kamuoyunu aydınlatmanızın ve bankanın geleceği açısından da bu sorunun çözülmesinin çok önemli olduğuna inanıyorum. Biz mafya çeteleri ya da mafya liderleri izlenerek televizyonlarda ya da işte sosyal medyada izlenerek değil kamu iktisadi teşebbüslerinin çok önemli bir kurumu olan ve KİT Komisyonu olarak Meclisin bize verdiği yetkiyi kullanarak bunları soruyorum. Yani bizi onlar ilgilendirmiyor, bizi onların söylemleri hiç ilgilendirmiyor, zerre kadar ilgilendirmiyor ama bizi şu ilgilendiriyor: Bizim, vatandaşın bize oy vererek Türkiye Cumhuriyeti'nde milletvekili sıfatını ve şerefini, onurunu vermiş olan Türkiye'de yaşayan halka karşı bir sorumluluğumuz var. Kaldı ki Türkiye halkının bize milletvekili olarak görevlendirmesinin ardından Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Mustafa Kemal Atatürk'ün bize emanet ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisinin bize yüklediği bir görev var. O görev de diyor ki bize: Siz KİT Komisyonu üyesi seçildiniz ve orada iktidarıyla muhalefetiyle diğer bütün milletvekilleriyle birlikte bu kurumları denetleyin, bu kurumları denetlemezseniz görevinizi yerine getirmiyorsunuz, görev ihmal yapıyorsunuz. Eğer denetlemede bir aksaklık söz konusu olursa siz halka karşı ve Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı görevinizi yapmıyorsunuz demektir. Benim buradaki Sayıştayın bulguları üzerinde yani "Şu kredi kaçtı, bu kredi ödenmedi, diğer firmalar şöyle, Gaziantep'te böyle oldu, Ankara'da böyle oldu." Tamam, bunların da incelenmesi lazım ama en büyük 750 milyon dolarlık kredinin akıbetinin üstündeki perdenin kaldırılarak kamuoyuna çok net bir biçimde açıklamanız gerektiğini düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kurumun değerli yöneticileri, öncelikle hoş geldiniz. Ben çalışmalarımızın hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Ben de Atila Bey'in devamından gitmek istiyorum yani aynı konulara tekrara düşmemek açısından. Tabii, siz de biraz önce büyüklükleri ifade ettiniz, dediniz "Kredi hacmimiz trilyona ulaştı." Şimdi, bankacılık sektörü otomatikman şeffaflığı gerektirir çünkü netice itibarıyla siz mevcut birikimlerinizden krediler kullanıyorsunuz, aynı zamanda da uluslararası arenadan kredi alıyorsunuz. Şimdi, bu olaylara yani bir çete reisinin bu açıklamalarına -tamam, her şeye cevap vermeyelim ama- bunlara cevap vermediğiniz sürece... Bu önemli bir rakam, bana ulaşan rakamlara göre bunun 750 değil 916 milyon dolar olduğuna dair bilgiler var. Buradaki sorun şu: Bunu kamuya açık, halka açık bununla ilgili izahatta bulunmadığınız sürece bu sizin bir daha bir uluslararası arenadaki kredi borçlanma rakamlarınızı artıracaktır. Şimdi, tahmin ediyorum, 10 milyar doların üzerinde bir uluslararası arenadan kredi kullanıyorsunuz ve bu kredileri de aynı şekilde piyasaya kullanıyorsunuz, aynı zamanda bankanın üzerinde otomatikman olumsuz görüşler oluşuyor. Ben şahsen bundan yani bankayı denetleyen bir Komisyonun üyesi olarak bir rahatsızlık duyuyorum. Yani neticede bir yetkili, bir yönetici çıkıp bununla ilgili muhakkak siz bankasınız, Türkiye'nin de en büyük bankasıdır, tabii asıl göreviniz tarım olmakla beraber onun dışındaki alanları da destekliyorsunuz ama bu oluşturduğunuz krediler muhakkak kamuoyu önünde, toplum önünde gerektiğinde cevaplandırılmalı ve bununla ilgili izahat verilmeli. Dolayısıyla, ben de takip ediyorum, hem bankanın değeri düşüyor yani uluslararası arenada değeri düşüyor hem de sizin borçlanma limitleriniz artıyor. En kısa sürede bununla ilgili muhakkak bir cevabın verilmesi gerekiyor.

Şimdi detaylarına ben girmek istemiyorum, işte arazinin bedeli bunun karşılığıdır, değildir, bunun kredi altyapısı oluşturulurken muhakkak belli kriterler oluşmuştur ama şunu unutmamak lazım. Yani yaptığımız olumsuz şeyler bunların değer tespitleri de dâhil, imarlıdır, daha önce imara açıktır, daha sonra imarı iptal olmuştur, değer tespitleri vardır, bir sürü alt dokümanları vardır ama burada asıl olan, üzerinde benim durduğum şeffaflık çünkü bu sektörde şeffaflığın ben önemli olduğunu düşünüyorum, muhakkak bu konuyla ilgili kurumun ben şahsen bir açıklama yapmasını bekliyorum.

Bir de tabii bu özellikle kredilerin teminatları oluşturulurken hani vatandaşın istenen belgeler var ve onlar zaten düşük krediler istiyorlar ama onların da şekli de ona göre yani herkes adam öldürür, biri 1 liraya öldürür, biri 100 lirayı öldürür, biri milyona öldürür yani her büyüklüğün kendine göre alt dokümanı vardır. Yani 10 bin liralık kredi kullananak insandan istediğiniz evraklarla onun büyüklüğüne göre belki çok zor yerine getirebilecek evraklardır ama o büyüklükteki firmalara da bu krediler kullandırılırken muhakkak belli bir şeffaflıkla bu işin yapılması lazım. Bununla ilgili ben şahsen bankadan tez zamanda kamuoyuna bir açıklama yapmasını bekliyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdür, Ziraat Bankamızın değerli yöneticileri; hoş geldiniz.

Şimdi 2017 bilançosunda bilanço değerinde 8 milyar 884 milyon lira kâr edildiğinden bahsedilirken devamında, daha sonrası yazımlarda ve tespitlerde bu kârın 7,9 milyar lira olduğu söylenmekte. Bunun hangisi doğrudur, bunun cevaplanmasını istiyorum.

Diğer tarafta belki şu andaki arkadaşlarımızın 750 milyon dolar Demirören grubuna verilmiş olan kredinin konuşması tekrara düşmüş olabilir, hiç önemli değil çünkü tarihte bunun yeri vardır, söylememiz gerekiyor, konuşmamız gerekiyor bunu. Şimdi, bu kredinin sağlandığı dönemde bir medya grubunun bir talimatla alınması gerektiğini, bunun da finansmanın böyle karşılanacağı mutlaka öngörülmüş ve böyle yapılmış zaten yani bunu çok incelemeye, çok sorgulamaya, çok bilgi sahibi olmaya falan gerek yok. Kamuoyunun tamamen şu anda bu konudaki tespiti, öngörüsü bu durumda. Şimdi yazık değil mi bu ülkenin varlıklarının, bu ülkenin çiftçilerinin, üreticilerinin, tüm gelirlerinin bu şekilde üretime destek verilmesi gerekirken böyle bir kredinin sağlanması doğru olmamıştır. Tarih bunu yazacaktır, sorgulayacaktır. Mutlaka bir siyasal iktidarın ülkedeki her şeyi çemberleme altında kontrol altına almak için medya gruplarını ele geçirmek için kendi talimatları, kendi yönlerinde kontrollü medyada bilgi akışını sağlamak için toplumu yanlış bilgilerle yanlış yazılarla aydınlatabilen bir durum için şu andaki siyasal iktidarın yapmış olduğu olumsuz ve yanlış olayların kamuoyunda bilgisinin eksiltilmesi için yapılan bu işlemden bu kredi sağlanmıştır, bu medya grubu alınmıştır.

Şimdi, arkadaşlarımız söyledi 366 milyon dolarlık ipotek alındı. Bu ipotek karşılığında şu andaki şeyin düşük, daha düşük meblağlarda olduğu veya orada da bir muamma var zaten. Demek ki şu anda bir ipotek elde edilirken tespitler değerinde yapılmamış, değerinde yapılmayan şeyler de Ziraat Bankası tarafından sorgulanmamış, kabul edilen durumda olmuş, bu da doğru değildir diye düşünüyoruz.

Evet, şu anda, tabii, toplumun, en çok çiftçinin, üreticinin etkilendiği alan tarım kredileriyle Ziraat Bankasının oluşturmuş olduğu kredi limitiniz, milyonlarca insanımıza... Yani siz de takdir ettiniz, söylediniz bu konuda 685 bin müşterisinin olduğunu, çok geniş katımlı. Şimdi, böyle bir müşteri portföyünün, dağılımının yüksek olduğu ve 2020 yılında Türkiye'deki tarım kredilerinde özellikle çiftçinin 128 milyar gibi bir kredi kullandığı, bunun 85 milyarının sizden kullanıldığı, bu kredinin 2021 Nisan ayına kadar 142 milyar liralara kadar uçuk rakamlara ulaştığı... Yani üç dört ay içerisinde 14-15 milyarlık bir para meblağının da yükselmesi anlaşılır gibi değil. Demek ki bu yapılandırmaların, sizin yapmış olduğunuz yapılandırmaların doğru olmadığı, çiftçiye o yapılandırmalarda yüzde 30'luk dilim içerisinde bir indirim yapılarak yapılandırmaya gidilmesinin doğru olmadığı, şu anda altı aylık dönem içerisinde kredilerin ödenmesinin başlanması bunun ileriki günlerde çiftçimizi, üreticimizi bu krediyi kullananları daha çok zor durumda bırakacağının bilinmesi gerektiğini düşünüyorum. Bunun bir şekilde, işte bu çete mensuplarının da son dönemlerde anlattığı gibi bu 750 milyon dolarlık kredilerin değil de tabana inen çiftçiye, üreticiye verilen krediler olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, değerli bürokratlar, Sayıştayın kıymetli temsilcileri, milletvekili arkadaşlarımız; hepiniz hoş geldiniz.

Tabii, Ziraat Bankası özellikle son yıllarda verdiği kredilerle çok fazla konuşulan bir banka ve biz de Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonu olarak bu verdiğiniz kredileri ne şekilde verdiniz, usulüne uygun mu, değil mi veya bu kamu kaynağı doğru yerlere aktarıldı mı ve geri de tahsil edilebildi mi, edilemediyse neden edilemedi, bunları denetlemekle sorumluyuz. Dolayısıyla da burada görevimizi bu şekilde yerine getireceğiz.

Arkadaşlarımız özellikle Demirören grubuna verilen krediyi dile getirdiler. Bununla ilgili biraz daha resmî belgelere dayanarak ilave yapmak gerekirse, bu elimde gördüğümüz Kamuyu Aydınlatma Platformu'na Doğan Şirketler Grubu Holdingin yaptığı açıklama. Bu açıklamaya göre, diyor ki:

“Demirören Medya Yatırımları Ticaret Anonim Şirketiyle yapılan pazarlıklar neticesinde, Doğan Gazetecilik AŞ’deki paylarımızın tamamının 132 milyon Amerikan doları, Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık Anonim Şirketindeki paylarımızın tamamının 155 milyon Amerikan doları, Doğan TV Holding AŞ’deki paylarımızın tamamının 599.674.050,30 Amerikan doları, Doğan Haber Ajansı AŞ’deki paylarımızın tamamının 5 milyon Amerikan doları, Doğan Dağıtım Satış Pazarlama Matbaacılık Ödeme Aracılık ve Tahsilat Sistemleri AŞ’deki paylarımızın tamamının 7 milyon Amerikan doları, Doğan İnternet Yayıncılığı ve Yatırım AŞ’deki paylarımızın tamamının 12.751.210,73 Amerikan doları, Doğan Media International’daki paylarımızın tamamının 4.042.004,10 Amerikan doları, Mozaik İletişim Hizmetleri Anonim Şirketindeki paylarımızın tamamının 532.734,87 Amerikan doları olmak üzere toplam 916 milyon Amerikan doları satış bedeli üzerinden nakden ve peşin olarak satılmasına karar verilmiştir.” Ve bunu da beyan ediyor.

Şimdi, aslında konuşmamız gereken birinci konu şu: Doğan medya grubu nerede bu faaliyetlerini gerçekleştiriyor? Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırlarının içinde. Bunu satın alan grup Demirören medya grubu nerede faaliyetlerini yapıyor? Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırlarının içinde. Konuya daha sonra dâhil olacak olan, kredi tahsisıyla dâhil olacak Ziraat Bankası hangi devletin bankası, kamu bankası? Türkiye Cumhuriyeti devletinin kamu bankası. Yahu bütün bu rakamlar o zaman neden Amerikan doları? Neden Amerikan doları? Yani yerlilik, millilik nutukları atılıyor ama Türkiye ekonomisinde maalesef TL’nin değeri kalmadı, bırakılmadı. Bunun da sorumlusu sokaktaki sade vatandaşımız değil, ekonomiyi yönetmekle sorumlu olanlar. Dolayısıyla, konunun bu tarafına dikkat çekiyorum.

Diğer taraftan, 675 milyon dolarlık Ziraat Bankasının kredisi verildiğinden hareketle iki yıl ödemesiz, ardından da yedi yıl taksit şeklinde ödemeleri yapılacağı hususu var. Tabii, bu şöyle bir nokta: Ödemesiz dönemler bu süreçlerin içine dâhil edildiği anda aslında Sayıştay da baypas edilmiş oluyor. Neden? Çünkü iki yıl boyunca zaten ödemesiz olduğu için, 2018’de tahsis edilen kredi 2020’ye kadar Sayıştay denetiminin aslında dışına doğrudan çıkmış oluyor. Sonraki süreçte de eğer bir yıl, iki yıl da yapılandırma süreci olursa biz yine Sayıştay raporlarında bu devasa kredi tutarıyla ilgili doğru düzgün bir şey görmeyeceğiz, nitekim de şu anda zaten görmüyoruz. Sayıştay raporlarına yansıyan hiçbir konunun boyutu yok. Sayıştayın özellikle geriden gelen yani yıllar itibarıyla geriden gelen denetim yapması ve kurumların karar verme aşamasında Sayıştayın sürecin içine dâhil olmaması nedeniyle de KİT Komisyonu da, aslında KİT Komisyonu üzerinden Meclis de baypas edilmiş oluyor. Oysaki pek çok Avrupa ülkesinde Sayıştay bizzat bu içinde bulunulan yılın kararlarının alınma aşamasında dahi önerilerini ortaya koyarak anında ve yerinde tam bir denetimin yapılmasını sağlıyor.

Şimdi, dolayısıyla, Demirören grubuna verilen bu kredinin şu an itibarıyla taksitlerinin ödenmeye başlanmış olması gerekiyor. Taksitler ödenmeye başlandı mı? Ödemesiz dönemin uzatılması yönünde bir talep var mı? Verdiğiniz kredinin karşılığında aldığınız teminatlar yeterli mi? Hangi teminatları aldınız? Hangi ipotekleri aldınız?

Aynı şekilde, yani eğer bu kadar yüksek kredi tahsis edebilecekseniz Doğan medya grubuna ait olan bu işletmeleri gayet rahatlıkla Türkiye’de pek çok firma zaten alabilir. Yeter ki siz onlara böyle devasa bir kredi tahsis etme ayrıcalığını tanıyın. Dolayısıyla, bu kredi tahsisinden bugüne kadar gelen süreç ve bundan sonra da Doğan medya grubundan alınan işletmelerin hangi şirketlere satılacaksa, onların eline geçecekse de bu konunun üzerinde çok büyük bir soru işareti var. Yani bu krediyi tahsis edecek bankanın, kamu bankasının Ziraat Bankası mı olması gerekiyor? Neden özel bankalar bu kredi tahsis sürecinin içine dâhil olmuyorlar? Neden kamu bankaları ağırlıklı olarak vatandaşa, çiftçiye, KOBİ’ye yönelmek yerine bu tip büyük bir kredi tahsisi yaparak kaynağını sadece bir şirkete aktarıyor,

neden bunu yapıyor? 750 milyon dolar uzunca bir süre koronavirüs sürecinde vatandaşlara, esnafa dağıtılmayan bir paraydı. Zaman içinde büyük mücadelelerle belirli ölçülerde paralar aktarıldı. Yani 750 milyon dolar bir şirkete kredi olarak tahsis edileceği yerde, bu medya grubu satılmasaydı da ilk sahibinde kalsaydı Ziraat Bankası da bu tutarı vatandaşa hibe etseydi daha iyi değil miydi? Dolayısıyla, konulardan bir tanesi bu.

Diğer bir konu da şu: 2014 yılında Ziraat Bankası bir vergi cenneti olan Virgin Adaları'ndaki bir şirkete 1 milyar 636 milyon 770 bin 735 dolar kredi tahsis etti. Virgin Adaları, Kuzey Atlas Okyanusu'nu geçiyorsunuz ve şöyle Amerika Kıtası'na hemen yakın bir yerde, bakın, burada, Türkiye'den çok çok uzakta bir yerde Virgin Adaları. Burada çok hızlı bir şekilde şirket kurmak, vergi istisnalarından faydalanmak mümkün.

ORHAN SÜMER (Adana) – Metin Bey'e göster.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şöyle, tekrar göstereyim. Aynı zamanda bunlar bizim aslında "off-shore adaları" diye tanımladığımız yani paranın korumasının olmadığı yerler. Bu adalara para çıkışı olduğu andan itibaren artık sizin tahsis ettiğiniz kredi bedeli Türkiye Cumhuriyeti devletinin kontrolünden ve denetiminden çıkmış oluyor. Burada bu kredi tahsis ettiğiniz şirket, Mehmet Emin Karamehmet'e ait olan Çukurova Holdingin Turkcell'deki hisselerini almak satmak ve yönetmekle ilgili olarak kurduğu bir şirket ve bu şirkete gidiyor para yani dolaylı olarak Turkcell'in hisseleriyle bağlantılı. Ve bu konuyla ilgili Turkcell bir açıklama yaptı, Kamuyu Aydınlatma Platformuna, yaptığı açıklamada -aynen okuyorum- dedi ki: "Söz konusu kredi şirketimiz tarafından kullanılmamış olup ilgili kredi sözleşmesine doğrudan ya da dolaylı şekilde taraflığımız da bulunmamaktadır. Dolayısıyla, kredinin şirketimiz finansallarına bir etkisi yoktur." Şimdi, Ziraat Bankasının bu krediyle ilgili yaptığı açıklamayı -şöyle göstereyim, o da burada- okuyorum: "Bahsi geçen tutardaki kredi, Çukurova grubuna Turkcell İletim AŞ'deki dolaylı hissedarlığı münasebetiyle Türk ortaklığının devam edebilmesi amacıyla tesis edilmiştir." Şimdi, gerçekten, konuyu madde madde anlatacağım, bu kredi nasıl verildi, sonra ne oldu, 1 milyar dolarlık kredinin kalan kısmı nerede?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yalnız süreniz doldu Sayın Yavuzylmaz, madde madde anlatacaksınız ama. Süreniz doldu, nasıl yapacağız?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Geneli üzerinde söz alıp o zaman bu kısmı baştan başlarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamam, tamam, olur. Onları tamamlayalım, sözünüzü.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam. Gerçekten tebrik ediyorum yani akış ancak böyle kesilebilirdi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ya, estağfurullah.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, gerçekten.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bu konuda eğitim aldım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biz de deneyim kazandık ama o kadar olmamışsınız yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen, lütfen. Günahımı alıyorsunuz lütfen.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, dolayısıyla söyleyeceğim şey şu: Özellikle Mehmet Emin Karamehmet'in Türkiye'deki... Kendisini hiç tanımam, yan yana gelmişliğim yok, konuşmuşluğum yok ama yaptığım araştırmalar itibarıyla söylüyorum. Tabii, onun özellikle ortaklığının olduğu, sahibi olduğu pek çok firmanın nasıl elden çıktığını biliyoruz. Özellikle BMC satışını bugün

YouTube'a girip "BMC ihale" diye yazarsanız görürsünüz, böyle kahkahalarla, güle oynaya yandaşlara nasıl peşkeş çekildiğini izleyebilirsiniz yani izlenebilir. Böyle şirketlerin hepsinin üzerine çöküp elden çıkmasını sağlayıp Turkcell'in düşüşe geçmesine âdeta bir ölçüde de katkı sağlayıp sonra da anlaşılmaz bir şekilde Türk ortaklığını kurtarma gerekçesiyle 1 milyar 636 milyon dolar Virgin Adaları'nda kurulan bir şirkete bir kredi tahsis ediliyor. Gerçekten ya AK PARTİ hükümetlerinin kafası karışık ya da burada başka bir plan var. Bu planı da birazdan 2018 yılıyla ilgili söz aldığım da madde madde anlatacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Genelde geneli üzerinde söz alırdınız ama Sayın Öztürk?

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, baktım ki herkes konuya giriyor biz de girelim o zaman diye.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim.

Öncelikle Ziraat Bankasının kuruluş amacı, adı üstünde ziraat üzerine faaliyet gösteren, tarım ve hayvancılık yapan çiftçimizi desteklemektir. Ancak AK PARTİ'si iktidarı döneminde üreticiyi, çiftçiye desteklemenin dışında iktidara yakın olan yandaşlara, müteahhitlere, besleme basına devasa krediler aktarıldığı da görülmektedir.

Bankanın yüksek miktarda kredi kullandığı kişi veya firmaların isimleri ve toplam tahsil edilmeyen kredi miktarı ne kadardır? Ayrıca, bankamızın çiftçilerimize kullandığı kredi miktarı ne kadardır? Ben bunu sormak istiyorum.

Son dönemlerde adı geçen bu Demirören grubuna alınan kredi gerçekten 750 milyon dolar mıdır, yoksa -bazı çevrelerde, biraz önce Deniz Bey de bahsetti- alınan kredi miktarı 916 milyon dolar mıdır? Bunu da ayrıca açıklamanızı istiyorum çünkü yetkisi olanların dahi bu krediyi göremediğiyle ilgili duyumlar da var. Yani banka içinde yetkisi olan kişiler bile bu kredinin tamamını göremiyorlar. Ayrıca, bu krediye karşılık verilen teminatlar krediyi karşılıyor mu? Teminat olarak verilen yer ile teminat karşılığı gösterilen yerin iskân ruhsatı var mı, yoksa sadece iskân müracaatıyla teminat kabul ediliyor mu? Yani örneğin, herhangi bir vatandaşın sizden kredi almaya geldiğinde teminat olarak -daha inşaat aşamasındaki- sadece belediyeye müracaatını teminat olarak kabul ediyor musunuz? Normalde etmiyorsunuz ama burada sadece müracaat üzerine bu kredinin teminatının kabul edilmesi daha sonradan da İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından buranın imar durumunun iptaliyle kredi açıkta mı kalmıştır? Ayrıca, artık ödeme zamanı geçmiş olan yerle ilgili Demirören grubundan size bir yapılandırma talebi söz konusu mudur? Bunları merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Evet, misafir olarak, konuk olarak sayın milletvekilimiz bugün de burada.

Sayın Kaya, buyurun.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkanım, Komisyonunuz Türkiye gündemine oldukça uygun çalışmalar yürüttüğü için gelip takip edelim dedim. Bir de Türkiye çiftçisi çok perişan, Ziraat Bankası da çiftçi dostu bir banka. Çiftçilere ilişkin neler yapmış? Çiftçiler gerçekten şöyle bir şey mi

yapsa acaba, televizyonlar kursa ve Hükümet yanlısı yayınlar yapsa daha çok kredi alabilirler mi ya da aldıkları, kullandıkları kredinin faizlerini dahi ödemededen bir süreç işletebilirler mi? Bunları merak ettiğim için bugün geleyim dedim.

Şöyle bir şey var: Arkadaşlarımız soruyor, 750 milyon doların hem anaparası hem faizi konusunda hiçbir bilgi yok. Bilgi, Komisyon üyelerine verilmediği gibi ben, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili olan arkadaşlarımızın da bu bilgiye erişemediğini biliyorum. Yani sizi arayıp görüştüklerinde “Ya, bir araştırma önergesi geldi, bu konuda ne söyleyelim?” dediklerinde bile yanıt veremediğinizi ya da vermek istemediğinizi biliyoruz, takip ediyoruz.

Burada benim asıl dikkatimi çeken konu şu: Çiftçi dostu bir bankanız ve en büyük kredileri de çiftçilere verdiğinizizi yüzde 20’lik rakamla gösterdiniz. Şimdi, miktara baktığımızda, bir kişiye 750 milyon dolar verdiniz, çiftçi değil, bir tarımsal yatırım de yapmıyor, bir fabrika da kurmuyor. 750 milyon dolar verdiniz. Mesela, Polatlı’daki ya da Haymana’daki bir çiftçi, 500 dönüm arazisi olan bir çiftçi kredi için müracaat ettiğinde 750 milyon dolar alabilir mi? Mesela, Ankara Belediyesinin imara açmadığı ama “Açacağım.” diyerek size sunduğu bir arsayı gösterip daha sonra da oranın imara kapalı bir alan olduğu ortaya çıktığında ne yaparsınız? Somut olarak şunu öğrenmek istiyorum: Biliyorsunuz, bu sene çok ciddi bir kuraklık yaşanıyor. Bu kuraklığı yaşayan Türkiye çiftçisi perişan. Biz daha önce “Samani dışarıdan satın alıyoruz.” diyorduk, buna inandıramıyorduk ama -çok somut- Adalet ve Kalkınma Partisine oy veren çiftçi de samani dışarıdan almak için para da bulamayacak, kredi de alamayacak.

Sorum şu: Bu yıl yaşanan kuraklıktan dolayı çiftçilerin kredi borçlarının dondurulması, faizlerinin silinmesi mümkün mü? Hükümetten yani Kabineden size bu konuda herhangi bir talep geldi mi ya da siz çiftçi dostu bir banka olarak bunu kendiliğinizden “Ya, biz bu çiftçilerin mağduriyetini görüyoruz, zarar tespitleri de çok açık ve net var, sigorta yaptıramayanlar da var.” Bunu biliyoruz çünkü sigorta yaptırabilmesi için de bir gelirinin olması lazım, bu gelirinin olmadığını da biliyoruz.

Şimdi, Kayseri’deki ya da Ankara’daki ya da Anadolu’daki çiftçiler traktörlerini nereye saklasınlar? Çünkü traktörlerini Ziraat Bankası gelip haczedecek. Bu çiftçi tarlasını ekecek, biçecek, sürecek; bunları yapabilmesi için de traktöre ihtiyaç var. Siz de diyorsunuz ki: “Krediyi ödemediniz, traktörünüze el koyacağız.” Şimdi, televizyonlara el koymadığınıza göre, gazetelere el koymadığınıza göre bu çiftçilerin traktörlerine haciz koyma sevdasından da vazgeçmeniz gerekmiyor mu? Bunlar bizim tüm Türkiye genelindeki çiftçilerimizin merak ettiği konular. Sanırım, buna ilişkin, Ziraat Bankası çiftçi dost olduğunu bir kez daha gösterir, çiftçilerimize sahip çıkar diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Sayın Genel Müdürüm, önerilerle ilgili soruları, değerlendirmeleri duyudunuz. Ben geneli üzerindeki görüşmelerin sonuçlanması üzerine size söz vereceğim, notlarınızı aldınız, o zaman açıklama yaparsınız.

Şimdi 2018 yılı önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 2018 Yılı Sayıştay Denetimi Raporu’nda yer alan diğer öneri, bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MEHMET ŞÜKRÜ TAŞCI – Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğimiz öneri var mı?

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, değerli arkadaşlar; 2017-2018 yıllarında İletişim Bölüm Başkanlığı tarafından televizyon reklam giderleri; banka hizmetleri reklam gideri; dergi, kitap reklam giderleri; sinema, sosyal medya, radyo reklam giderleri; sponsorluk giderleri ve diğer yollarla yapılan ilan giderleri için toplamda 122 milyon 7 bin TL'lik bir harcamanız olmuş. Burada, tabii, Sayıştay kitapçığının bir yerinde 122 milyar 7 milyon gibi yapmışsınız ama bunların yanlış olduğunu gördüm; 122 milyon 7 bin TL'lik bir harcama yapmışsınız, gider yapmışsınız.

Şimdi, bu harcamalar daha sonraki yıllarda 2019, 2020, 2021'in Nisan ayı sonu itibarıyla mutlaka vardır çünkü o günün koşullarında 122 milyon olduğuna göre bugünlerde herhâlde 500 milyonlara dayanmıştır bu. Bu reklam giderlerini hangi televizyonlara, hangi dergilere, hangi basın kuruluşlarına, kimlere, detaylarıyla, hangi miktarda reklam verildiğinin listelendirilmesini talep ediyorum.

Diğer tarafta, bu kadar büyük meblağlarla Ziraat Bankasının reklam yapması, reklam vermesi veyahut görsel ve yazılı basındaki belli bir grupların desteklenmesi için mi böyle bir reklam verilmiştir? Çünkü listeyi tam verdiğiniz zaman bu ortaya çıkacaktır ama böyle bir listeyi bize vereceğinize, Komisyona ileteceğinize ben şahsen inanmıyorum, vermeyeceksiniz. Her şey aydınlığa kavuşmuş olacaktır. İnşallah, ben kendim yanıltmış olurum, beni yanıltmış olursunuz, bu listeyi verebilirsiniz bize.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ziraat Bankasının 2014 yılında bir vergi cenneti olan Virgin Adaları'ndaki bir şirkete 1 milyar 636 milyon 770 bin 735 Amerikan doları kredi tahsis konusu: Şirket, Mehmet Emin Karamehmet'e ait olan Çukurova Holdingin Turkcell'deki hisselerini almak, satmak ve yönetmekle ilgili kurmuş olduğu bir şirket. Bu bilgiyi nereden alıyoruz? Sayıştay raporundan alıyoruz. Turkcell, KAP'a yaptığı açıklamada doğrudan veya dolaylı olarak bu kredi tahsisinin Turkcell'le ilgili olmadığını beyan ediyor. Ziraat Bankası da yaptığı açıklamayla bu tahsis edilen kredinin Turkcell hisseleriyle dolaylı olarak ilgili olduğunu ve şirketteki Türk payının korunması amacıyla tahsis edildiğini ifade ediyor. Biraz önce belirttiğim gibi, Mehmet Emin Karamehmet'e ait olan veya ortağı olduğu şirketlere TMSF kanalıyla el koyup, bunları değerinin çok daha altında satıp, daha sonra da Turkcell'in de bu arada zarar görmesine neden olup sonra da Mehmet Emin Karamehmet'e ait olan hisselerin yani "Türk hissesi" olarak tanımlanan kısmın korunması için böyle devasa tutarda kredi tahsis edilmesi gerçekten çok çelişkili.

Şimdi, bakalım neden böyle bir yol seçilmiş olabilir ve bir süreç nasıl gelişti? Bu 1 milyar 636 milyon dolarlık kredi ödendi mi, geri geldi mi? Şimdi bakalım. Ziraat Bankası bu kredinin Ekim 2020'de tahsil edildiğini açıkladı. Ancak bu krediyi hangi şirketin ne kadar ödeyerek kapattığını açıklamadı. Konu da böylelikle yine karanlıkta kaldı. Ziraat Bankası bu krediyi verirken 2 tane rehin alıyor. Bunlardan bir tanesi Karamehmet'in Turkcell'deki yüzde 13,77'lik hissesi ve Genel Energy'teki

yaklaşık 1 milyar dolarlık borsada işlem gören hissesi, Bloomberg de kaynak. Peki, Genel Energy nedir, nasıl bir şirkettir? Irak kara coğrafyasındaki en büyük petrol şirketi, Kuzey Irak'taki Tak Tak ve Tavke sahalarında ruhsat sahibi, petrol çıkarıyor. Ancak Irak'ta IŞİD, Suriye'de de savaş ortaya çıkınca petrol boru hatları kullanılamaz hâle geliyor ve Genel Energy'nin petrol sevkiyatı da mümkün olmuyor ve satışına da izin verilmiyor. Bu nedenle de Ziraat Bankasına rehin edilen Genel Energy hisseleri de Londra borsalarında âdeta çakılıyor. Bu da Genel Energy hisselerinin nasıl çakıldığını gösteren, Londra borsalarındaki resmi belge; 1 milyar dolarlık değerden yaklaşık 100 milyon dolar seviyelerine değer kaybına uğruyor. AK PARTİ Hükûmeti ve yandaş bir şirketin, borsadaki hisse değeri pul olan Genel Energy'nin petrolüne çökmek için bir plan yaptığı iddia ediliyor, iddia; bu iddianın da dayanak noktalarından bir tanesi WikiLeaks belgeleri. Ben isimleri kapattım, burada eski bir bakanın da ismi var, onu kapattım çünkü WikiLeaks belgesi yani doğruluğundan biz de emin olamayacağımız için bir iddia olarak, yine, tabii, konuşmak durumundayız. Burada, eski bakan bu Kuzey Irak ve Suriye petrolleriyle ilgili yeni bir boru hattı yapılması konusunda -yandaş bir şirketin içindeki bir yazışmadan- diyor ki: "Yeni boru hattını bizler artı Genel Energy artı Exxon artı Ankara artı Erbil beraberce kurgulayalım ve yapalım." Yıl 2012. Yani 2012 yılında zaten, aslında daha sonra AK PARTİ'de bakanlık yapacak olan kişi de dâhil olmak üzere, bu bölgedeki petrole bir yönelim söz konusu. "Ankara" ve "Erbil" ifadeleri de buradaki hükûmetlerin de bu sürece dâhil olacağını gösteren bir açıklama niteliğinde.

Şimdi, iddia şudur ki bu Kuzey Irak ve Suriye'deki petrol sahalarından petrolün IŞİD ve Suriye'deki karışıklık nedeniyle taşınamaması problemi aşılacak ancak bu petrolün taşınıp satılması için AK PARTİ Hükûmeti Irak ve Suriye'de yol güvenliğini sağlayacak; bunun karşılığında da Genel Energy, ürettiği petrolü bu yandaş şirkete neredeyse maliyetine satacak yani maliyeti ne ise, neye çıkarıyorsa ona verecek; bu yandaş şirket satın aldığı petrolü tankerlerle kara yolu üzerinden Türkiye'ye sokacak, satacak ve üretim maliyetinin en az 10 katı fahiş kâr elde edecek.

Şimdi, iddia olmakla birlikte, bir dönem Rusya devleti, biliyorsunuz, bir yayın yaptı ve Hükûmet yetkilileri bir açıklamayla Kuzey Irak'tan ve Suriye'den petrol tankerlerinin IŞİD petrolünü Türkiye'ye taşıdığını iddia etti; bu bir iddia. Biz Rusya devletinin yaptığı açıklamaya değil, Türkiye'deki resmi makamların yaptığı açıklamaya itibar ederiz, önce onu söyleyeyim ama iddiayı bu bulmacanın içine yerleştirdiğimizde şöyle bir durum ortaya çıkıyor: Üç bölgeden -ikisi Kuzey Irak'ta, biri de Suriye bölgesinde- petrol tankerlerinin fotoğraflarını iddia olarak yayınladılar; bunlardan bir tanesi Deyrizor'dan Batman'a giden, bir tanesi Telafer'den Cizre'ye giden, bir diğeri de Rakka'dan Osmaniye'ye giden hat. Bunun şöyle bir çarpıcı tarafı var: Afrin'den geçiyor. Afrin, yol güvenliği, verdiğimiz şehitler, bunun neden verildiği noktalarıyla birleştğinde büyük bir soru işaretine dönüşüyor.

Şimdi, 2014 yılında Ziraat Bankasının Genel Energy'den rehin aldığı 1 milyar dolarlık hisse değeri, kredinin kapatıldığı açıklanan 2020 yılının Ekim ayına kadar yaklaşık 100 milyon dolar seviyesine düşüyor. Şimdi, 2020 yılı Ekim ayı verilerine göre bir hesap yapalım: Rehin alınan yüzde 13,77'lik Turkcell hissesinin piyasa satış değeri 303 milyon dolar. Neye göre? Yüzde 24,02'lik hisseye sahip olan Telia Company 2020 yılı içinde bu hisselerinin tümünü 530 milyon dolara sattı; dolayısıyla, yüzde 13,77'lik Turkcell hissesinin de piyasa değeri 303 milyon dolara denk geliyor. Aynı şekilde, rehin alınan 1 milyar dolarlık Genel Energy hissesinin de güncel piyasa değeri 100 milyon dolara düşmüş. Yani rehin alınanlar toplamı 403 milyon dolar, verilen kredi 1 milyar 636 milyon dolar -faiz hariç doğrudan tahsis edilen tutar bu- fark 1 milyar 233 milyon dolar. Şimdi, bu durumda ben soruyorum: Virjin Adaları'nda kurulu şirkete tahsis ettiği kredinin geri ödemesini hangi şirket, hangi tutarda, ne kadarını nakit olarak yapmıştır? Bu geri ödemenin ne kadarlık kısmı hangi şirketin, ne kadarlık hissesinin, piyasadaki ne kadarlık değerine karşılık mahsuplaşmayla yapılmıştır? Ziraat Bankası, Genel

Energy hisse satışı yapmış mıdır; yaptıysa hangi şirkete, hangi tutarda yapmıştır? Bu kredi tahsis nedeniyle Ziraat Bankası zararı ne kadar olmuştur? Bu 1 milyar 233 milyon doların ve faizinin geri ödemesi yapılmış mıdır? Bu para nerededir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bulgu 8.2.7, 2018; “Önceki Yıllarda Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarına Aktarılan Bazı Firmalara Kullanılan Kredilerin Tahsil ve Tasfiye İşlemlerinin Tamamlanması” diye Sayıştay sizi uyarmış. Tabii, bunlar tamamlanma noktasında mı, değil mi, onu siz yanıt verince anlayacağız.

2019 yılı itibarıyla 447 milyon 983 bin TL düzeyindeki toplam kredilerin 257 milyon 305 bin TL’sinin kurumsal kredilerden oluştuğunu, 118 milyon 964 bin lirasının bireysel kredilerden oluştuğunu ve 71 milyon 714 bin lirasının ise tarımsal kredilerde oluştuğunu Sayıştay raporlarından öğreniyoruz.

Şimdi, tarımsal krediler 3’üncü sırada geliyor. Yani kuruluş amacı çiftçiye kalkındırmak ve çiftçiye desteklemek olan Ziraat Bankası kredilerinde ilk sırayı kurumsal krediler alıyor, ilk başta yer alıyor ve geri ödemelerde de takibe düşme açısından ilk sırada yer alıyor. Şimdi, kurumsal olarak verdiğiniz kredilerin birçoğunu geri alamıyorsunuz ama çiftçiye gelince öyle değil çünkü çiftçinin elinde tarlası varsa onu ipotek ediyor, tarla ipoteği yetmezse evini ipotek ediyor, rakam ona yetmezse traktörünü de ipotek ediyor ve sonuçta Ziraat Bankasından -kurumsal kredilere baktığınız zaman- çok cüzi rakamlarda kredi alıyor, işte bu rakamlar onu gösteriyor. 2019 rakamlarına göre siz çiftçiye 71 milyon 714 bin lira kredi kullandırmışsınız ve kullandığınız kredi 3’üncü sırada yer alıyor, bireysel kredilerin çok altında, kurumsal kredilerin neredeyse dörtte 1’i kadar. 2020 yılında bu tabloyu değiştirdiniz mi, bilmiyorum; ben değişmesini umuyorum çünkü en çok krediye ihtiyacı olan ve ülkede tarımı kalkındırmak için çabalayan çiftçinin elinden tutması gereken bir Ziraat Bankası olması gerekiyor. Yani kurumsal, bireysel ve tarımsal kredi sıralamasını 2020 yılı için de bize vermenizi rica ediyorum.

Yine, aynı şekilde, bu 2019 ve 2020 yılında kurumsal, bireysel ve tarımsal kredilerde vadesi geçtiği hâlde takibi yapılmayan ve takibe düşen kredi miktarı oranı ve miktarı ne oldu, onu da öğrenmek istiyorum çünkü geçtiğimiz yıllarda bu “tasfiye olacak alacaklar” hesabına aktarılan, firmalara kullanılan kredilerin tahsil ve tasfiye işlemlerinin tamamlanması noktasında size uyarı yapan Sayıştay 2019 ve 2020 için ne diyecek, onu da takip edeceğiz. Ama çiftçiye kullandığınız krediden dolayı garanti olan alacağınız ve o alacağınıza karşılık kredi ödeyemeyen çiftçiden elinizde ne kadar çiftçinin tarlası var, onu merak ediyorum. Kaç dönüm tarla biriktirdi Ziraat Bankası çiftçiden, çiftçinin toprağının ne kadarı Ziraat Bankasına geçti, elinizde ne kadar traktör var, onları öğrenmek istiyorum.

Yani çiftçi konusunda çok titizsiniz. Ben bir örnek vermek istiyorum: 50 bin lira kredi kullanmak isteyen bir çiftçi size müracaat ediyor -o çiftçi bende var- diyor ki: “Ben 50 bin lira kredi kullanmak istiyorum. Traktörüm var.” Traktörün ederi 150 bin lira civarında. Siz bakıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Olmaz kardeşim, bu traktör 5 yaşını geçmiş, 6 yaşında. 150 bin lira da etse traktör yetmez.” “Evet?” “Tarlayı da ipotek et, işte, evi de ipotek et.” Bakıyor masrafına çiftçi, 5 bin lira civarında masraf çıkıyor. 5 bin lira masraf verip 50 bin lira almaktan vazgeçiyor ve dolayısıyla o krediyi kullanmıyor. Şimdi, çiftçiye sizin kredi kullandırmada bir garantiniz olduğu için onu söylüyorum; çiftçinin tarlasına, çiftçinin evine, çiftçinin traktörüne, her şeye titizsiniz ama özel kurumlar noktasında, alacağa düşmesi noktasında sorumlu da sizsiniz. Yani kurum geliyor, sizden kredi alıyor, ödemiyor ama bugün hem bireysel kredilerde hem diğer kredilerde gerekli tedbiri almadan kuruş kredi vermiyorsunuz. Bu gerçek.

Doğru da yapıyorsunuz belki yani banka kendini güvence altına almalı, bunda herhangi bir sakınca görmüyorum ama kredinin batmasını doğru bulmuyorum. Yani herkese eşit davranın hiç olmazsa. Biz Ziraat Bankası olduğumuz için çiftçiye daha adil, daha yakın, daha sıcak, daha sempatik, daha güzel yaklaşmanız gerektiğini savunuyoruz ama en azından çiftçiyle diğer kurumlar arasındaki eşitliği sağlayın, çiftçiye de aynı hakları verin. Yani çiftçi de sonuçta bu ülkede üretim için size kredi için başvuran bir bölüm. O açıdan söyleyeceklerim benim bu kadar.

Bizim bu söylediklerimizin dinlenip dinlenemeyeceğine, yapılıp yapılmayacağına önümüzdeki süreçte biz bakacağız, diyeceğiz ki... 2019 raporlarına, 2020 raporlarına, 2021 raporlarına bakacağız ve gene okuyacağız, gene Sayıştay sizi uyaracak, gene bu batık kredilerden söz edecek, günü geçmiş kredilerden söz edecek ve biz gene belki konuşacağız.

Ama yani ünlü Gazeteci Şinasi Nahit Berker'in çok önemli bir sözünü söylemek istiyorum: "Aslında bu memleket uzun laftan battı." Çok konuşuyoruz, az iş yapıyoruz ama bunları sormak zorundayız. Uzun laf etmek istemiyorum, çok kısaca şunu sormak istiyorum: Siz çiftçinin dostu musunuz, değil misiniz? Bunu rakamlarınız çiftçi dostu olmadığınız noktasında kesin ve somut bir ifadeyle ortaya koyuyor. Verdiğiniz kredilerde 3'üncü sırada olmanız çiftçi dostu olmadığınızın çok açık bir göstergesidir. Burada, iktidarın da çiftçi dostu olmadığı ortada çünkü Ziraat Bankası üzerinden kredi kullandırma noktasında sizi teşvik eden, size ön açan, size yol veren bir anlayışı iktidar da ne yazık ki savunmuyor. Çiftçi perişan, ekonomi perişan, üretim azaldı, tarım kesimi çöküyor. O açıdan, Ziraat Bankası el avuç açan çiftçinin elinden tutmazsa, kredileri çoğaltmazsa, kredilerin faizlerini düşürüp onlara uygun rakamlarla destek vermezse... Türkiye'de tarım açısından gelecek çok önemli. Bu konuda uzun uzun konuşabiliriz ama sözlerimi noktalıyorum.

Tarımı seven, çiftçiye seven, işçiye seven bir banka olmanız dileğiyle.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, bir şey söyleyip çıkmak istiyorum

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, İzmir parti il binalarına saldırı yapıldığına ve Komisyondan çıkmak durumunda olduğuna ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – İzmir il binamıza silahlı saldırı yapılmış, Deniz Poyraz adlı çalışanımız hayatını kaybetmiş, bina da ateşe verilmiş. O nedenle Komisyondan çıkmak durumundayım.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. 'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, 2017'yle ilgili bulgular da söylemiştim, bankaların muhakkak şeffaf olması, şeffaflık ilkelerine riayet etmesi konusunu. Bugün Merkez Bankası gibi kamu bankalarının da Ziraat Bankasının da Halk Bankasının da Vakıflar Bankasının da bütün yaptığı bu iş ve işlemlerde muhakkak şeffaf olması lazım. Ama gerek bu Cayman Adaları gerekse 916 milyon liralık Demirören grubu da dâhil, sanki

hükümet bir şirket -biz de zaten hep buna itiraz ediyoruz- kamu bankaları da şirketin finans kurumu. “Cayman Adaları’nda bu operasyonu yapalım, basında bu operasyonu yapalım. Bununla ilgili de şu, şu, şu işlemleri yapın.” gibi bir kanaat oluşuyor.

Şimdi, şirketleri kurtarmak yani o gün belki... Bundan önceki toplantıda sizden önceki Sayın Genel Müdür Turkcell’le ilgili hadiseyi anlatmıştı, yani “Yabancıların eline geçiyordu, biz de böyle bir operasyon yaptık.” gibi. Yani buradaki temel mesele şu: Bankalar şeffaf olmalı, bankalar operasyon aracı kesinlikle olmamalı. Tabii, Kuzey Irak’ta, Suriye’de petrol oyunları, işte şirketlerin hisseleri, devri... Yani bir bankasınız, muhakkak tarım alanlarının dışında farklı sektörlerde de krediler veriyorsunuz ama Ziraat Bankasının Cayman Adaları’yla anılması bile uluslararası arenada muhakkak... Yani şu operasyonlar sizi uluslararası arenada aşağıya çeker, yukarıya doğru götürmez. İnanın, ben, sizin büyüklüğünüzle mukayese ettiğiniz zaman, kayıplarınızın elde ettiklerinizden daha fazla olduğu kanaatindeyim.

Tabii, şirketler kurtarılmalı mı? Kurtarılmalı ama nasıl kurtarılmalı? İşte, mesela, bir Keskinöğlü örneğiniz var. Tavukçuluk sektörü batıyordu. Dünyanın her yerinde, batmak üzere olan ve eğer bir destek olduğunda bu şirketlerin iş, istihdam ve çalışmaya devam edebileceği kanaati oluşursa bunu banka kendisi veya o kuruma kredi veren diğer kreditorlerle beraber oturur, bir yapı oluşturur, bu yapı üzerinden sistemi çalıştırmaya gayret eder. Bu da memleketimiz açısından önemlidir, yapılmalıdır çünkü Türkiye’deki en büyük sorunlardan biri de iş ve istihdam.

Tabii, bu petrol oyunları devam ediyor. Ben söyleyeyim, şu an Kuzey Irak’tan sadece ve sadece 1 tane şirketin bitüm ithal etme hakkı var. Eğer bir işi bir kişi yapıyorsa, bir kişiye bu hak tanınıyorsa bilin ki burada farklı şeyler vardır. Onun için, bunlar son dönemde çok alışkın olduğumuz hadiseler. Benim önerim, kesinlikle bankanın şeffaf olması, bu tür organizasyonların içerisinde olmaması. Bu kim olursa olsun, bugün iktidar A partisidir, yarın B partisidir ama özellikle Merkez Bankası, Vakıflar Bankası, Ziraat Bankası, Halk Bankası, bunlar devleti temsil eden kuruluşlar, bu tür -halk deyimiyle- alengirli işlerin içerisinde olması otomatikman her alanda sizi aşağı çeker. Ümit ediyorum ki -2017 ve 2018’i konuşuyoruz- 2020’de, 2021’de, 2022’de bu tür organizasyonların içerisinde Ziraat Bankası olmamıştır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Evet, önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, ben söz isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Zeybek, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Genel Müdürüm, değerli Ziraat Bankamızın değerli yöneticileri; siz banka olarak Türkiye’de çok önemli bir bankacılık, finans sektörünü yönetiyorsunuz çünkü Ziraat Bankası demek devlet demek yani Ziraat Bankası buradaki esas gücünü toplumun, halk nezdinde bankanın devlet olduğunu görmesiyle işlerinin daha kolay olduğunu düşünüyorum. Şöyle ki: Mevduat toplamada öncelikleriniz

var. Neden? Çünkü toplumun ve halkın güveni, devlet olduğu için size sonsuz yani böyle bir görüşle siz daha etkin durumda olabilirsiniz. Diğer tarafta, devletin tüm varlıklarını, finanslarını en iyi kullanan, en önce kullanan bankasıdır. Şöyle ki: Bir Merkez Bankasının uygulamaları alt durumda sizinle başlıyor, diğer tarafta Halk Bankası, Vakıflar Bankasıyla devam ediyor ama öncelik sizdedir. Çünkü bu ülkenin karşılığı olmayan paraları basıldığı zaman, bu paraların öncelikle sizler tarafından finans olarak piyasaya sürülmesi sizin tarafınızdan oluyor. Örneğin, siz bize dediniz ki, vurguladınız: “Bizim genelde kullandırdığımız kredi şeyi 743 milyar lira.” Doğrudur.

Ben burada şu soruyu sormak istiyorum: 2019 yılında kullandırdığınız kredi limiti ne kadardı, 2020 yılında ne kadar oldu, 2021 Nisan sonu itibarıyla ne kadardır? Buradan nereye gelmek istiyorum? Çünkü 2019’daki kredi durumunuzu görerek 2021 yılında piyasadaki ne kadar mevduat elde ettiniz, bu mevduatları piyasaya ne kadar sürdünüz? Veyahut karşılığı olmayan bir paranın, karşılığı olmayan paranın Merkez Bankası tarafından basılarak sizin elinizde piyasaya sürüldüğünü biliyoruz. Şöyle düşünün: Ben buradaki Komisyonunda bulunan arkadaşlarım burada hazır olanlara şöyle demek istiyorum; bu önemde bir şey yok, bir varlık yok. Bunu, Merkez Bankasının bastığı para olarak görüyorum, diğer tarafta bir varlık çıkıyor ortaya öbür tarafta, tekelinde siz alıyorsunuz bu varlığı, olmayan bir varlığı, banka girdilerine sokuyorsunuz olmayan bir varlığı, çünkü basma bir para bu, çünkü karşı olmayan bir para; bu paradan size şu anda Türkiye’de yüzde 18’le yüzde 21 arasında bir de faiz alıyorsunuz. Zaten karşılığı yok. Karşılığı olmayan bir paranın...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Zeybek, anlamadım, kusura bakmayın ama müdahale etmek zorundayım.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkanım, şimdi, Türkiye’de karşılığı olmayan bir para çünkü karşılığı olan bir veri olsa, bir teminat olsa, bir varlık olsa bu paranın basılması gerekiyor.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bilançonun neresinde gözüktüyor?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Bilançonun neresinde olduğunu bilmem ama Türkiye’de şu anda mevcudiyet bu. 2020 yılında Merkez Bankası olağanüstü, milyarlarca yani 10 milyarlar değil 100 milyarlarca para basmış mıdır? Basmıştır. Bu parayı piyasaya sürmüş müdür? Sürmüştür. Öncelik kimdedir? Ziraat Bankasıdır. Bu paralar sizin tarafından dağıtılmıştır. Şu anda mevcut siyasal iktidarın gelir elde ederken, karşılığı olmayan bir paranın karşılığında yüzde 18 ile yüzde 21 arasında para geliri elde etmektedir. Bu, şu anda yapılmaktadır. Bu, başta sizinle beraber Halk Bankasıyla, Halk Bankasıyla beraber Vakıf Bankasıyla sürmektedir.

Şimdi, buradan sormak istiyorum Sayın Genel Müdürüm; siz bu basılan paralardan Türkiye’de geçen yıl sonbahar aylarında, eylül, ekim aylarında “turizm destek kredisi” diye bir kredi sağladınız, bu kredi siz, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıflar Bankası aracılığıyla verildi Türkiye’de. Şimdi, Halk Bankasının uygulamasında bir yıl ödemesiz, altı ay faiz ödemesiyle bir, üç yıla dayalı kredi yapıldı. Bu kredi sizin tarafınızdan da kullanıldı ama siz bu krediyi... Halk Bankası özellikle sabit faizli ve bir yılı ödemesiz, üç yıl kullandırdı. Siz ise sabit olmayan esnek faiz ve değişken faizli aynen bir yıl, üç yıl, aynen dönem sonu faizlerini, taksitlerini elde ederek son ödemesini başlatmaya çalıştığınız, esnek bir şekilde. Şu anda sizin faizlerinizin en yüksek faizi nedir? Esnek olarak yüzde 21. Ya, yazık değil mi? Sizin parayı kullandırdığınız, verdiğiniz zaman faizler yüzde 14, yüzde 13’tü. Hatta yüzde 15’ti yani tam rakamını hatırlıyorum ama şu anda yüzde 21’lere dayandı. Siz yüzde 21’lerden faiz alıyorsunuz. Yani siz turizmcinin neresindesiniz? Madem turizmciyi, üreticiyi destekliyorsunuz, yani bu ülkede turizm gelirlerinin elde edilmesine, yükseltilmesine katkı sağlamalı ama burada bir yanlışlık var Sayın Genel Müdürüm. Bu yazıktır, turizme böyle bir destek olmaz ama bunu yapıyorsunuz şu anda, bu veriler elimizde. Bundan derhâl dönülmesi gerektiğine inanıyorum. Bir de bu krediyi verirken, zaten bu

kredide komisyonu kullanırken, parayı kullanırken yüzde 0,50'yi bırakın, yüzde 0,1'i bırakın “Biz faiz oranından komisyon alacağız.” desen, zora düşmüş insanın denizdeki yılanı sarılır hikâyesiyle zaten bu parayı kullanacak. Siz deseniz ki “Yüzde 1 komisyon değil de arkadaşım, biz yüzde 5 komisyon alacağız.” Zaten alacak yine, yani burada bir zorlama var, bu doğru değil. Yani bunları göz önünde bulundurarak “Halk, bu krediyi kullanabilecek adam mecbur durumda.” diyerek mecburiyet karşılığında komisyonlarınızı böyle belirlemeyiniz. Yani sizin bankalar ve bankadaki vermiş olduğu hizmet gelirlerinin bu kadar yükseltilmemesi gerekir. Yani bu siz Ziraat Bankası olarak bu ülkenin zaten varlıgısınız. 84 milyon insanın mutlaka geçmişiyle bugünüyle sizin de şeyi var, varlıkları söz konusu, onların hakları söz konusu. Yani, siz sadece özel bir sektörün, özel biz finans sektörünün varlığı değilsiniz ki, siz genel bir yapısınız, devlet varlıgısınız. Bu yüzden buna dikkat edilmesi gerekir diye düşünüyorum Değerli Genel Müdürüm.

Şimdi, diğer tarafta, Tarım Kredilerin kullandığı krediler var. Siz şöyle diyebilirsiniz: “Ya, Tarım Krediyi bizim ne ilgimiz var?” Direkt ilginiz var, sebebi şu: Çünkü finansı siz sağlıyorsunuz. Siz, tarım kredilerinde kullanılan faizlere “sıfır” deseniz sıfır olacak çünkü Hazineden de sübvansiyon olarak destek aldıklarınız mevcut, bu alınmayanlar ödendi. Çünkü Türkiye’de zaten çiftçinin milli hasıla gelirinden yüzde 1 ödenmesi gereken bir pay var, bu payı ödenmediği gibi yıllardır 0,50’lerde, 0,55’lerde devam ediyor. Bu da bunların içinde zaten, böyle bir hakkın verilmediği zaten tescilli ama diğer tarafta siz Tarım Kredi Kooperatiflerine şu anda yüzde 17’lere varan faizler uyguluyorsunuz. Tarım Kredi Kooperatifleri de çiftçi, üretici mecbur kaldığı için yüksek oranlarda komisyonlar ödeyerek bu paraları kullanıyor. Keza, hizmet geliri olarak siz Ziraat Bankası olarak zaten bu geliri de siz de alıyorsunuz. Ya, bunların biraz indirilmesi gerekiyor yani vatandaşımız mecbur kaldı. Siz, şimdi, çiftçiye “Sizin faiziniz Tarım Kredileri aracılığıyla veyahut üretici, hayvancılık veya tarımsal girdiler açısından yüzde 17’ler değil de yüzde 5’ler değil de yüzde 30’lar deseniz yine ödeyecekler. Adam zaten zor durumda, yani tamam da halkımız görüldüğü gibi değil, zorluklar içerisinde; faizi faizle, almış olduğu paraları katlayarak zaten devam ettiriyor. Bunun durdurulması gerekir Sayın Genel Müdürüm. Siz tabii ki bankamızın şu anda yeni misyonuyla yeni Genel Müdürsünüz: Bunu bir şekilde bankanın daha çok kâr elde edebilen, büyüeyebilen durumu değil de halkımızla gelirlerini paylaşan bir durumu yaratmanızı istiyoruz. Bunu da yapacağınıza inanıyorum, isterseniz yapacaksınız, yani bu zor değil Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, diğer taraftan, dediniz ki: “Türkiye’deki kullandırdığımız kredi 85 milyar lira.” Tamam, çok güzel. Yani bizim payımız diğer bankalardan hariç 85 milyar liralık bir kredi. Buradaki yatırım ne dediniz? Yatırım payımız... Yani yatırım payı şöyledir anladığımız kadarıyla...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Zeybek, on dakikayı geçti.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkanım, bir iki cümle daha söyleyeyim, bitireceğim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Şimdi, “yatırım payı” dediğiniz zaman, hayvancılığa verilen yatırımdır, çiftçinin alt yatırımları vardır, yani nedir, sulama yatırımları vardır, yani o yatırımların tamamı -anladığım kadarıyla, bildiğimiz kadarıyla- alt yatırım kredileri teşvikindedir.

Diğer taraftan, bu kredilerin genelde hayvancılıkta kullanıldığını görüyoruz, tarımda kullanıldığını biliyoruz ama şöyle bir durum var: Yüzde 4 ile yüzde 6 faiz oranında bugünkü koşullarda kullandırdığınızı biliyoruz, doğrudur ama bu yüzde 4, yüzde 6 kullanırken siz de gerçekten üreticiye yani yatırımcıya bağışlamıyorsunuz. Sebebi şöyle: Yani geri kalan faiz oranını da zaten Maliyeden alıyorsunuz, Hazineden alıyorsunuz yani böyle bir desteği de var. Biz de size bu uygulamalarıyla... Bu, bankaya verilmiş olan bir şey. O yüzden bunun daha çok yükseltilmesini, desteklenmesi ve bunun

da sizin daha çok gayretlerinize, şu andaki mevcut Hazineyle daha iyi iştirak hâlinde daha yükselterek devam etmenizi... Çünkü bu üretimin iyi sağlanması, istihdamın daha yükseltilmesi, insanlarımızın açlığının giderilmesi açısından çok önemli diye düşünüyorum, bunu yapacağınıza inanıyoruz Sayın Genel Müdürüm.

Diğer taraftan, yine ifade ettiğiniz gibi, Tarım Kredi Kooperatiflerinin 1,27 milyar lira miktarında takipteki borçlarının olduğunu, bunun bir şekilde düzeltilerek şu anda yüzde 30 peşin demek... Hakikaten, bilemiyoruz yani bugünkü koşullarda, bu pandemi süreci özellikle, bu da ekonomik koşullar itibarıyla gelmiş olduğumuz durumda üreticinin...

Bir de şunu hatırlatmak istiyorum Sayın Genel Müdürüm: Türkiye'mizin bugün İç Anadolu'sunda yağışlardan dolayı tamamen verimlilik düştü, kuraklıktan dolayı tüm tahıl ürünleri verim düşürdü, yandı; o yüzden bu sene daha çok insanlarımız zorluklarla karşılaşacaktır. Bunları da göz önünde bulundurarak tarımı, tarım üreticisini, hayvan üreticisini, üreticimizi göz önünde bulundurarak yapılandırmalarını bu şekilde yapmanızı; diğer taraftan, verilen kredileri de sanayi kredileri de turizm kredileri de başka kredileri de daha çok kâr geliri elde edeceği, bankanın gelirini yükseltecek değil, halkın gelirini, verimini yükselteceğiz diye destek olmanızı diliyorum.

Teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Sayın Genel Müdüre ve çalışma arkadaşlarına hoş geldiniz diyor, başarılar diliyorum.

Türkiye'nin en büyük kamu bankalarından birinin çiftçiye verdiği destekle gündeme gelmesi gerekirken bambaşka olaylarla karşımıza çıkıyor; kimi zaman bankanın bir şubesinde isyan eden çiftçiyle kimi zaman medya grubuna el değiştirmesi için verdiği torpilli krediyle ama maalesef, öğrencilerin KYK borçlarından dolayı hesaplarına hacizle işlem uygulamasıyla, kredi çekmek isteyen vatandaşlara kredi kolaylığı yerine zorluğu çıkartmasıyla sürekli olarak gündemde.

Bunun yanında, Sayıştay raporlarına yansıyan usulsüzlükler de bulunuyor. Bunlardan birkaç tanesine değinip bazı sorular sormak istiyorum. Sayıştay raporlarında, 2018 yılında banka yönetimi tarafından sayısı 75 olan inşaat firmalarına ihalesiz bir şekilde banka şubelerinin işlerinin verildiği belirtiliyor. Ne yazık ki Sayıştayın uyarısına rağmen bu ihalesiz işlemler 2019 yılında da devam ediyor. Sayıştay raporunda konuyla ilgili şu ifadeler kullanılıyor: “2019 yılı içerisinde en düşüğünün bedeli KDV hariç 141.162 TL, en yükseklerinin bedeli KDV hariç 1.193.475 TL, toplam bedeli 31.196.945 TL olan 56 adet yapım işi çeşitli firmalara ihalesiz şekilde verilmiştir.” Yani Sayıştay diyor ki: “İhale yapmanız gerekir, yapmadınız ve kendinizin belirlediği şirketlere 31 milyon 196 bin TL'lik işlem yaptırdınız.” Raporda şu uyarı da dikkat çekiyor: “Kanunun emrettiği ihale usullerine uymadan yapım işleri belirli firmalara ihalesiz yaptırması uygulanmasından vazgeçip mevzuata uygun hareket edilmesi önem arz etmektedir.” Ancak hem 2018'de hem 2019'da aynı şekilde milyon liralık usulsüz işlemin yapımına devam ediliyor. Yine, Sayıştay “Bu şekilde yapılması mevzuata aykırıdır.” diye tekrar uyarı yapıyor. Ayrıca... Gerçi Deniz Bey'le Atilla Bey hem Çukurova grubu hem Demirören grubunun kredileri konusuna girdi, ben bu konuyla gündemi almayayım.

Yalnız, özellikle, geçen sefer de sormuştum, yine cevap alamadım, kendi ilim, seçim bölgem Adana'nın kurumsal şubesinden kullanılan, sonrasında bankayı faiziyle birlikte toplamda 321 milyonu geri ödenmemiş kredi bulunuyor. Sayıştay, raporlarında tespit etmiş. Şimdi, bu firmanın kim olduğu henüz belli değil, bu kadar büyük meblağlar verilirken neden gerekli araştırma yapılmamıştır, hangi

alandan faaliyet gösteren bir şirkete bu kadar büyük rakamlar verilir? Bunları sordüğümüz zaman “ticari sır”, “müşteri gizliliği” cevaplarını alıyoruz. Peki, ne olacak, kim bilecek? Bu paranın ne kadarı tahsil edilmiş, ne kadarı edilmemiş diye kime soracağız?

Ayrıca, tahsil edilemeyen firma ve grup kredi alacakları ne kadardır, bu krediler hangi firma ve şirketlere verilmiştir, yasal işlemlere başlanılmış mıdır, sorumluları tespit edilmiş midir? İnşaat sektörünü desteklemek amacıyla Kolin, Makyol, Cengiz inşaat firmalarına kullanılan krediler var mıdır, varsa miktarları ne kadardır? Bu firmaların geri dönüşü yüzde kaçtır?

Ayrıca, 2018 sonrası 2019 Sayıştay raporlarına yansıyan şubelerin işlerinin yaptırılması bulgusunda ihalelerin verildiği şirketler hangisidir?

Son üç yılda şubelerin inşaat işleri kapsamında toplam kaç milyon liralık iş, ihalesiz olarak verilmiştir? Kamuoyunda dile getirilen ve geri ödenmediği öne sürülen Demirören grubuna verilen kredilerin akıbeti hangi durumdadır?

Ziraat Bankası Yönetim Kurulunda göreve başlamadan önce bankacılık tecrübesi olmayan kişiler var mıdır? Bu kişilerin sayıları kaçtır? Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyesi görevi sürerken başka bir kurumda çalışan kişi ya da kişiler var mıdır, var ise kimlerdir?

Ziraat Bankası ve alt kuruluşları, reklam ve sponsorluk anlaşmalarına ne kadar para harcamıştır? Türkiye Kupası sponsoru olan Ziraat Bankası, Türkiye Futbol Federasyonu ile ne kadarlık bir reklam anlaşması imzalamıştır? Müسابakaların yayın haklarından alınan televizyon kanalıyla yapılan bir anlaşma var mıdır, var ise bu anlaşmanın tutarı ne kadardır?

Son iki sene içerisinde KOBİ'lere verilen kredi oranı ve tutarı ne kadardır? Çiftçilere verilen kredi tutarı ve oranı ne kadardır?

Son iki sene içerisinde kaç bireysel ve şirket müşteri kredi erteleme talebinde bulunmuştur, bu taleplerden yüzde kaç gerçekleştirilmiştir, ertelenen kredi miktarı ne kadardır?

Son iki sene içerisinde kaç bireysel taşıt, konut ve ihtiyaç kredisi başvurusu olmuştur, kaç tanesi reddedilmiştir? Bireysel kredilerin reddedilme oranı ve nedenleri nelerdir? Banka ile vatandaş arasında mahkemeye veya icra müdürlüklerine yansımış kaç dava dosyası vardır, bu dosyaların tutarları ne kadardır?

Bankaya olan kredi, kredi kartı, konut kredisi borçlarını ödeyemediği için kaç kişiye haciz işlemi uygulanmıştır? Uygulanan haciz işlemlerinde elde edilen gelir ne kadardır?

Öğrencilere ait KYK borçlarının toplamı ne kadardır, geri ödeme oranı nedir, toplam ödenen miktar kaç liradır? Kaç öğrenci KYK borcunu hiç ödeyememiştir, kaç öğrenciye KYK borcundan ötürü hesaplarına bloke ve haciz işlemi uygulanmıştır?

Sayıştayın aksi yöndeki uyarısına rağmen, Bankanın Yönetim Kurulu üyelerine kârdan pay dağıtılması uygulamasına devam edilmekte midir, son iki yıl içinde Yönetim Kurulu üyelerine kaç lira kâr payı verilmiştir? Bankanın dağıtılan 288 milyon TL'lik kâr payına ilişkin belgeleri Sayıştaya vermediği iddiaları doğru mudur, doğruysa neden verilmemiştir?

Bankanın kaç tane kiralık aracı bulunmaktadır, bu araçlar kimlere tahsis edilmiştir, model, yıl ve aylık kiralama bedelleri ne kadardır, hangi oto kiralama şirketinden kiralanmıştır? Ziraat bankasının oto kiralama şirketi olan Central Oto ile Metal Oto arasında nasıl bir ilişki vardır?

Banka kredi şirketine satın aldığı şirketin sahibini neden Yönetim Kurulu Başkanı olarak atamıştır? Metal Oto sahibinin ve Central Oto Yönetim Kurulu Başkanı olan kişinin görevden alınmasının sebebi nedir? Ziraat Bankasının şirketi olan Central Oto şirketinin satın aldığı Metal Oto ve önceki Genel

Müdürün oğluna ait Otopia şirketi arasında nasıl bir ilişki vardır? Tüm oto kiralama işlerinin dolaylı olarak önceki Genel Müdürün Otopia isimli şirketinden yapıldığı iddiaları doğru mudur? Ziraat Bankasının şirketi olan Central Oto, Zorlu Holdinge araç kiralama işi yapmış mıdır? Zorlu Holdingin son üç sene içerisinde bankadan kullandığı kredi tutarı ne kadardır?

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Sümer.

Şimdi Sayın Sertel ve Deniz Yavuzılmaz'ın söz talebi var ancak Sayın Dağlı'nın izniyle veriyorum. Onların dışarıda işleri varmış, söz verip ayrılacaklar.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben teşekkür ediyorum Tamer Dağlı arkadaşşıma söz hakkını verdiği için.

Şöyle değerlendiriyorum: Yönetim kurulu üyeleri ve denetçilerine 2018'de 4 milyon 354 bin, 2019 yılında ise 5 milyon 337 bin lira ödenmiş, Sayıştay raporunda yer alıyor bu. “Yönetim kurulu üyelerinin aylık net ücretleri uhdesinde kamu görevi bulunmayanlar aylık 19.750 lira alıyorlar eğer kamu görevindeyseler 11 bin lira alıyorlar, denetim kurulu üyelerinin de ücretleri aylık net olarak 8.900 lira olarak tespit edilmiş.” diyor. Sayıştay 2019 yılı için şöyle bir hesap yapıyor, diyor ki: “Bankada 2019 yılında 9 yönetim kurulu üyesi ve 2 denetim kurulu üyesi görev almış, bu üyelerin tamamının uhdesinde kamu görevi olmadığı kabul edildiğinde yani 19 bin liralık kesimden, 19.750 liralık kesimden hakkı huzur aldıkları kabul edilse bile bunun toplam rakamı denetim kurulu üyeleri de dâhil 2 milyon 346 bin 600 lira eder, böyle olması lazım.” “Fakat” diyor “2019'da yönetim ve denetim kurulu üyeleri için harcanan para 5 milyon 451 bin 396 lira yani arada 3 milyon 105 bin lira fark var, 2 katından fazla bir rakam tutuyor.” diyor Sayıştay bunu merak ediyor, diyor ki: “Ya arkadaş, siz böyle bir rakam almanız gerekirken yani biz üstelik kamu görevi yapan insanları da saymayarak yani hepsini en üstten 19.750 liradan hesapladık, 11 bin lira alması gerekenleri de öyle hesapladık, siz niye bu kadar fark aldınız?” diye soruyor. İşte bu Sayıştayın 43'üncü sayfasında var, diyor ki: “Bize bu denetçilerin belgelerini yollayın yani bu belgeleri bize verin ki biz nasıl bir ücretlendirme yaptığınızı görelim.” İşin ilginç yanı Ziraat Bankası Sayıştaya bu belgeleri vermiyor, Sayıştayın istemesine rağmen. Bence burada bir suç işleniyor yani Sayıştay neye göre denetleyecek? Öyleyse hiçbir belge vermezseniz Sayıştaya istediğiniz kadar ikramiye alırsınız, istediğiniz kadar hakkı huzur alırsınız yani üç ayda 1 ikramiye aldığınız söyleniyor, onların dışında genel kurul tarafından belirlenen aylık net ücretlerin üstüne çıktığınız belirleniyor fakat bir türlü sizden bu şeyi alamamış.

Ayrıca, Sayıştay denetçilerince yine banka yöneticileriyle yaptığı görüşmelerde yönetim ve denetim kurulu üyelerinin genel kurul tarafından belirlenen aylık ücretlerinin yanında üç ayda 1 ikramiye aldıkları gibi kendilerine ayrıca giderleri banka tarafından karşılanmak üzere kredi kartı tahsis edildiği belirleniyor. Yani bu kredi kartında ne kadar harcama yaptınız, bu banka tarafından ne kadar ödendi? İşte siz o kredi kartını nerede kullanıyorsunuz, ne yapıyorsunuz yani o konuda da bir Sayıştaya bilgi vermiyorsunuz. Oysa yani kanuna da aykırı hareket ediyorsunuz. Kanun diyor ki: “Denetim ve rapor çalışmalarını değerlendirmek üzere istenen bilgi, belge, kayıtların Sayıştaya verilmemesi Sayıştay Kanunu'nun 6 ve 9'uncu maddelerine aykırılık teşkil etmekte ve Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonu denetim faaliyetlerinin de sınırlı kalmasına neden olmaktadır.”

Şimdi, denetim görevi gören Sayıştayla bu belgeleri paylaşmamanızın nedenini sormak istiyorum burada. Yani bu belgeleri KİT Komisyonu üyeleriyle paylaşmayacaksınız, önce Sayıştaya vereceksiniz, biz Sayıştay üzerinden bunun niye böyle olduğunu, niye sizin 2 katından fazla hakkı huzur aldığınızı

yani biz nasıl şey yapacağız? Yani Sayıştay gibi bizim de görev görmemiz burada engellenmiş oluyor. 2019 yılında en fazla 2 milyon 346 bin liralık yönetim ve denetim kurulu üyesi gideri oluşabilecekken bu rakam 5 milyon 451 bin lira. Yönetim kurulu ve denetim kurulu üyelerinin hangilerinin uhdesinde kamu görevi var, bunlara ödenen aylık tutar nedir, bunları soruyorum. Yani Sayıştayın belirttiği gibi yönetim kurulu, denetim kurulu üyelerine kredi kartı tahsis edildiye bu harcamalar nasıl denetleniyor, ne kadar harcıyorsunuz ayda? Bu kredi kartlarının harcamalarının yasal bir dayanağı var mı, bunun yasal dayanağı nedir, bunun da sorgulanması gerekiyor.

2020 yılında yönetim ve denetim kurulu üyelerine ödenen kişi başı aylık ve yıl sonunda toplam harcamayı da ben merak ediyorum çünkü gidişat yüksek, yükselerek gitmiş, artarak gitmiş 2020 yılındaki durum da çok önemli benim için. Maaş bordrolarını, aldığınız paraları, o aldığınız hakkı huzurları, kullandığınız kredi kartıyla ilgili bilgileri, bütün belgeleri siz Sayıştaya vermek zorundasınız eğer bunu vermezseniz Sayıştay denetim yapamaz. Ama burada bir suç duyurusunda yol açacak bir noktaya doğru gidiyor bu durum, o yüzden bu noktada sizin hassasiyetle davranmanızı rica ediyorum.

2019 ve 2020 yılında temettü karşılığında personeline yapılan kişi başı ortalama toplam ödeme tutarı nedir, onu da öğrenmek istiyorum. Ayrıca yönetim kurulu üyeliği ve denetim kurulu üyelerine temettü karşılığında yapılan kişi başı ortalama gelir, gider ne kadardır, onu öğrenmek istiyorum.

Şimdi, burada Sayıştay bankanın 2019 yılında gerçekleştirmiş olduğu sponsorluk, reklam, tanıtım, yardım gibi faaliyetlere ilişkin harcamaların incelenmesi için de gerekli olan bilgi ve belgelere ulaşamadığından yakınıyor. Sizi nasıl denetleyecek Sayıştay? Ve diyor ki 2019 raporunda: “Bu alanlarda ilgili denetim yapılamamıştır.” Bunu açıkça söylüyor raporunda. Yönetim kurulu harcamalarında olduğu gibi sponsorluk, reklam, tanıtım, yardım gibi faaliyetlerle yaptığınız harcamaların ayrıntılarını da paylaşmamışsınız ve dolayısıyla kanuna aykırı bir tutum sergilemişsiniz. 2019 yılında ilan ve reklam giderlerini 256 milyon 703 bin lira harcadığınız görülüyor, oldukça yüksek bir rakam, böylesine yüksek bir rakamın hesabını vermekten imtina etmeniz doğru değil. Sayıştayın bunları öğrenmek en doğal hakkı çünkü sizi denetleyen bir kurum ama siz “Denetimden çıktık, işte vakfa devrolduk, bizi kimse denetleyemez.” gibi bir anlayış içerisinde düşüyseniz onu da burada açık yüreklilikle söylemeniz gerekiyor. Sayıştayın sorduğu rakamlar çok açık, ben de soruyorum: 2018, 2019, 2020 sponsorluk, reklam, tanıtım, yardım gibi faaliyetlere toplamda ne kadar harcadınız? Yine bu sponsorluk gideri altında ne kadar ödeme yaptınız? Gazete, televizyon kuruluşlarına ne kadar ödeme yaptınız, hangi kuruluşlar bunlar? Bu mecraları bilmemiz lazım. Yine tanıtım gideri adı altında hangi mecralarda harcamalar yaptınız, ne kadar yaptınız bunları bilmemiz lazım. Yani denetim görevi gören KİT Komisyonu üyesi olarak bunları sormak istiyorum.

Şimdi, Sayıştaydan yine gizlenen bir belge, bilgi daha var. 2019 yılında ikale sözleşmeleriyle bankadan emekli edilen 137 kişiye ödeme yapmışsınız. Orada da soruyor Sayıştay size, diyor ki: “Ya, bunu niye bize bildirmiyorsunuz bu rakamları?” 2020 yılında bu şekilde bankadan emekli edilen kaç kişi var, bu kişilere ne kadar ödeme yaptınız? İsimlerini de istemiyoruz ama 2019, 2020 yılında emekli edilenlerin göreve göre ödenen ücretleri kalem kalem belirtmenizi istiyorum. Hangi görevdeki kişiye ne kadar ödediniz?

Şimdi, burada, Sayıştay 2019 yılında banka tarafından alacaklara karşılık toplam rayiç bedeli 1 milyar 98 milyon 699 lira olan 722 tanesinin işgal altında olduğunu söylüyor. İşgal altında bulunan söz konusu 694 adet gayrimenkulün 266 tanesi mesken, 213 tanesi dükkân, 36 daire, 21 konut, 20 tanesi büro, 18’i iş yeri diye böyle devam ediyor, 1 benzin istasyonu, 4 villa falan filan. Yani bu kişi veya kurumlar sizden kredi kullanmış geri ödeyemeyince de mallarına el konulmuş, o kişi veya kurumlar mallarını terk etmemişler yani oraları işgal etmişler, terk etmemelerine rağmen bir kısmından

kira almışsınız, büyük bir kısmından kira alamamışsınız. Burada insanların malına el konulmasını savunmuyorum yani asla böyle bir şey savunmuyorum ama şimdi bazılarında kira alınca, bazılarında almayınca haksız bir durum ortaya çıkıyor. Yani çiftçinin bankasının çiftçinin ektiği biçtiği alana el koymasını sorgularız, üretim araçlarının el koymasını sorgularız çünkü çiftçinin üretim araçlarına el konulması onu üretimden alıkoymak demektir.

Şimdi, uzattım biraz ama bitiriyorum Sayın Başkan. Çok soru var ama bir soruyu daha, önemli bulduğum bir soruyu daha soracağım; bu soruları da Sayın Genel Müdüre yazılı olarak vereceğim, yanıtlarsa çok memnun olurum.

Sayıştay, Ziraat Bankası gündelik ve konaklama ücretlerinin Türk parası değil de döviz cinsinden olduğunu söylüyor, bunun da mevzuata aykırı olduğunu söylüyor. Mesela, işte genel müdür için limitsiz, üst yönetici, Genel müdür yardımcısı, grup başkanı, danışman kadrosu için 270 avro, kadrosu için 230 avro, teftiş kurulu üyeleri için 130 avro, yetkililer için 115 avro, asistan için 100 avro. Avronun 10 lirayı geçtiği düşünülürse genel müdür yardımcısının tek gecelik konaklaması için 2.700 liraya kadar ödeme yapılabilir, tek gece için bence çok yüksek bir rakam. Yani ben bir milletvekili olarak inanın İstanbul'a gittiğim zaman bütün bütçemi zorlamama rağmen Meclisin bize sağladığı olanakla Meclis misafirhanesinde kalıyorum. Yani biz biraz daha tutumlu olmalıyız, yani 2.700 lirayı bir gece kalmak için bir genel müdür ödüyorsa o zaman bu işte bir sıkıntı var gibi geliyor bana.

Döviz cinsine niye çevrildi bunlar? Bunları merak ediyorum. Biz Türkiye'de yaşıyoruz, döviz cinsine çevrilince döviz yükseldikçe sizin otelde konaklama rakamınız yükseliyor. Bu yıllarda ödenen ücretler en üst limit olarak mı ödendi bu personelinin tek gecelik yurt içi konaklaması? Bunları soruyorum.

Sayın Başkan benim sözümü kesmedi, ben kesiyorum, daha sorular var; onları da Sayın Genel Müdüre vereceğim ve o soruların yanıtlarını isteyeceğim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Evet, Sayın Genel Müdür, aslında bende var ama yani yine de bir güncelleme olsun, ben Ziraat Bankası yurt dışı şube ve temsilciliklerinin listesini... Yönetim kurulu başkanları, hangi şubenin, hangi temsilciliğin yönetim kurulu başkanı kim? Yani neticede biri olmak zorunda, onun da bir adı ve soyadı olması gerekiyor, bu bilgiler internette yok. Neden internette yok? Yönetim kurulu üyeleri kimdir? Genel müdürleri kim, genel müdür yardımcıları kim? Aynı zamanda, 2010 yılından bugüne kadar her yıl bu yönetim kurulu listelerini sizden ayrı ayrı talep ediyorum çünkü devletin resmî, Meclisin resmî arşivlerinde ve KİT Komisyonuna sunulan hiçbir raporda bu isimler yer almıyor. Yani bunları açıklayın, kamuoyu da hepimiz de bilelim, tutanaklara, arşivlere de geçsin.

Aynı zamanda, hem Ziraat Bankası ve bağlı ortaklıkları yurt dışı şubelerinde ve temsilciliklerinde yer alan yetkililerin, yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcılarının isim listesiyle beraber aylık maaşları, huzur hakkı, kâr payı, ücret, prim, ikramiye, akaryakıt desteği var mı, lojman veriliyor mu, yeni konut tahsis mi yapılıyor, elektrik, su, doğal gazını kendisi mi ödüyor, banka mı ödüyor ve aynı zamanda bu yetkililere Ziraat Bankasından ayrı ayrı tahsis edilen araçların markaları ve modelleri ve şoför tahsis; bu konularla ilgili -benim burada söylediğim, söyleyemediğim, sizin tamamlayacağınız- yan haklar nelerdir? Ne kadardır? Kişi bazlı ve görev bazlı olarak ne veriliyordur? Araçlar kira alınıyorsa hangi araçlar, kime tahsis edilen araç,

ne kadarı kiralıyor; satın alındıysa hangi tutar karşılığında, hangi yıl satın alındı? Bunun bilgisini sizden istiyorum. Bunlar çok önemli, zor da değil. Yani her devlet memurunun ve devlet görevlisinin aldığı görev karşılığında bir adı ve soyadı var, ne kadar tutar maaş aldığı var, yan haklarının ne olduğu belli. Bunun gizlenmemesi, şeffaf bir şekilde açıklanması hiç kimseyi rencide etmez, aksine devletin çok şeffaf bir şekilde yönetildiği yönünde bir kanaat oluşturur, aksi takdirde milyarlarca dolar kredi tahsisi yapan bir kamu bankasının yöneticileri üzerinde oluşacak soru işaretlerini kaldırmamız mümkün olmaz. Ziraat Bankası da bizim bankamız, hepimizin bankası. Amacımız asla bankayı yıpratmak, zarar vermek değil, kesinlikle değil ancak yanlış uygulamaları ortaya koyarak burada, yerinde bu tespitleri yapıp değerlendirmeleri yaparak bu uygulamalara son vermek.

Bu bakımdan birkaç soru daha sorayım: Simit Sarayıyla ilgili bir konu var. Simit Sarayının yüzde 51'inin Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı tarafından satın alınması noktasında bir adım atılmıştı, Rekabet Kuruluna bir başvuru yapıldı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan da böyle bir satın almayı tasvip etmediğini söyledi ve Rekabet Kuruluna yapılan bu başvuru geri çekildi. Dönemin Ziraat Bankası Genel Müdürünün yaptığı açıklama bu yöndeydi, basına bu yönde yansıdı. Şimdi, bu başvuru yani Rekabet Kuruluna yapıldığı ifade edilen başvuru ve Cumhurbaşkanının da konuyla ilgili yaptığı açıklama bu konunun hayali bir konu olmadığı, konunun konuşulduğu, konuyla ilgili girişimde bulunulduğu veya çeşitli adımların atıldığını ortaya koyuyor, aksi takdirde Cumhurbaşkanının bu konuyla ilgili, hayali bir konuyla ilgili yorum yaptığını, değerlendirme yaptığını düşünmek olası değil; ben olası görmüyorum. Dolayısıyla da böyle bir durum var. Yani Simit Sarayının yüzde 51'ini almaya Ziraat Bankasının yönelmesi, bu yaptığım, açıkladığım noktalardan sonra Simit Sarayının yüzde 51'ini almaya kalkması gerçekten Ziraat Bankasının yönünü şaşırdığını âdeta ispat ediyor. Yani Ziraat Bankasının Simit Sarayıyla ne ilgisi var? Ne ilgisi var? Böyle bir misyonu yok bir kere ve bunu yapacaksa tekrar söylüyorum: Simit Sarayının yüzde 51'ini bir banka satın alabilir, herhangi bir banka alabilir ama bunu bırakın özel banka yapsın. Ziraat Bankasıyla Simit Sarayının ne ilgisi var, çiftçinin ne ilgisi var? Sadece çiftçiyle de sınırlı tutmak için söylemiyorum. Sizler tabii ki pek çok sektöre kredi vereceksiniz ama eğer çiftçiye verdiğiniz kredinin oranı 2010 yılında, 2011 yılında yüzde 40 oranındayken -Ziraat Bankasının toplam dağıttığı kredilerdeki oranı- geldiğimiz 2021 yılında yüzde 15'e düştüyse burada bir gariplik var demektir. Yani siz yüzde 15 çiftçiye yüzünüzü döneceksiniz, o yüzde 85 yüzünüzü döndüğünüz yerlerden biri Demirören grubu, biri Turkcell'deki Çukurova grubunun... Önce Çukurova grubunu yerin dibine sokup batırıp ondan sonra da "Virjin Adası'ndaki şirketine Turkcell hisseleriyle ilgili para gönderdik, kredi tahsis ettik." diyeceksiniz; neredeyse ikisinin toplamı 2 milyar dolar, bir de üzerine yüzde 51 de Simit Sarayının hisselerini almaya çalışmak. Yani bir şeyler yanlış, çok net yanlış ve dolayısıyla da bunun bedelini de vatandaşımız fakirleşerek ödüyor.

Şunu ifade etmek istiyorum: Türkiye'de kamuda gerçekten anlaşılmaz ve çok garip uygulamalar var. Düşünüyorum düşünüyorum yani kamuda görevli, diyorum ki Ziraat Bankasının Genel Müdürü, üst düzey yöneticileri, tabii ki diyorum, belirli bir hayat standartları olmalı çünkü milyarlarca, yüz milyonlarca dolarlık kredi tahsisleri yapıyorlar. Yani bir menfaat çakışması oluşmamalı diye bakıyorum, ya, ama bir yandan da vatandaşın hâline bakıyorum. Yani vatandaş asgari ücretle çalışacak iş bulamıyor. Emeklilerin ciddi bir bölümü asgari ücretin altında para alıyorlar, aylık 1.500-1.600 lira alıyor ya, aylık. Yani bir yandan lüks araçlar, lüks makam araçları... Yani samimi söylüyorum, şu milletvekillerinin altında öyle lüks araç yok ve ayakları yerden kesmek için, güvenli bir araca binmek için gerçekten yani çok lüks araçlara binmeniz de gerekmiyor ya, bunu siz de biliyorsunuz. Ama işte "Biz Türkiye Cumhuriyeti devletinin ihtişamını göstereceğiz." diyerek o arabalara binmenin bir gerekçesine dönüşüyor bu iş. Ya, bu çok yanlış, bunu genel müdür seviyesinden, yönetim kurulu başkanı seviyesinden sizler adım atacaksınız, o mütevaziliği ortaya koyacaksınız. Araçlardan indiginizde siz

aklınız, uygulamalarınız, aldığınız kararlarla yüce bir noktada, övgüler alan bir noktada olacaksınız, o araba değil. Dolayısıyla, bu noktada da ben sizden, sizlerden hem Türkiye’de Ziraat Bankası... Tabii, sizin vesilenizle aslında mesajlar da veriyoruz yani bu sadece sizin yapacağınız bir...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Son bir dakika Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sizin yapmanızla birlikte bütün kamudaki sorunlar çözülmüş olmayacak ama böyle bir durum var.

Bir soru da Armada karşısında bulunan Next Level iş merkezini çiftçinin bankası Ziraat Bankası niye almak zorunda kaldı? Bunun nedenlerini açıklamanızı istiyorum. Aynı zamanda da bu Simit Sarayında yüzde 10 hissesi bulunan Suudi Fawaz Alhokair grubu da yer alıyor yani tüm bu garip sermaye dağılımına rağmen Ziraat Bankasının bu sürecin içine dâhil olma düşüncesine neler sebep oldu? Bunun da nedenlerini sizden istiyorum. Neyi amaçladığınızı sormak istiyorum.

Ben geneli üzerindeki konuşmamı burada tamamlarken size çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Yeni bir Genel Müdür, Ziraat Bankası Genel Müdürtü var, kurumu tanıdığınızı biliyorum. Böyle bir görevi aldınız, bunu da layıkıyla yerine getirmek için elinizden geleni yapacağınıza inanıyorum. Bu noktada ne kadar şeffaf ve açık olursanız geçmişte yapılan hataların tekrar edilmemesini sağlayabilirsiniz. Sadece tabii, görev, yetki sizin değil, üzerinizde mutlaka bakanlar var ve aynı zamanda “saray” diye tabir ettiğimiz bir yapı var. Ancak tarih de aldığınız kararları yazıyor, o nedenle şeffaflık çağrısında bulunuyorum.

Hepinize çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Buyurun Sayın Dağlı.

TAMER DAĞLI (Adana) – Selamlama yapmadan önce, Deniz kardeşim çıkacak herhâlde.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama geleceğiz geri.

TAMER DAĞLI (Adana) – Geleceksin de şunu söyleyeyim: 5411 sayılı Yasa ve devamında bizim çıkardığımız 5020 sayılı Yasa’da yönetim kurulu üyelerinin kredilerin altına imza atarken mali sorumluluğunu okursan sadece kendileri değil, evlatlarına varıncaya kadar ki süreçte zaten mesela bu işi yapmak istemezsin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman istifa etsinler.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır, yasal sorumlulukların olduğunu belirtmek adına bunu söylüyorum. Dolayısıyla, çok öyle...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ödeyebilecekleri tazminatların karşılığında maaş biriktiriyor olamazlar.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Karşılıklı konuşmayalım Sayın Yavuzylmaz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Şöyle, bir de şu vardır: Ben hep özel sektörde bankacılık yaptım. Kimle rekabet ettiğin ve rekabet ettiğin kişilerin, kurumların olaya bakışları da önemli. Tabii ki bizim genel müdürlerimize, genel müdür yardımcılarımıza rekabet ettiği bankaların üst düzey yöneticileriyle aynı imkânların sağlanmasına bir nebze de olsa saygı duymak gerekir diye düşünüyorum. Ben bindiği arabaya... Ha, suistimal yoksa en kral arabaya binebilmeli.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, vatandaş en kral arabaya binmeli.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır, vatandaş da binmeli, vatandaş da binmeli. Ha, suistimal varsa bununla ilgili algıyı ve olguyu zaten Sayıştay denetliyor. Sayıştayın denetlemesine göre de...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Dağlı, Deniz Yavuzılmaz’a atışmada bulunmayın, geç kalmasın.

TAMER DAĞLI (Adana) – Yok yok, ben çıkıyor diye kardeşime...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Geç kalacak sonra randevusuna.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Ama ben belgeleriyle açıkladım Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin S600 Guard Mercedes...

TAMER DAĞLI (Adana) – Kimse talimat veriyor diye...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen karşılıklı konuşmayalım, lütfen.

Sayın Dağlı, buyurun.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Tanesi 18 milyon lira, 3 tanesi 54 milyon.

TAMER DAĞLI (Adana) – Talimatla kredinin altına imza atılmayacağını ben biliyorum. Siz inanırsınız inanmazsınız, o ayrı konu, o takdir yani tamamen.

Ben öncelikle, Sayın Ziraat Bankası Genel Müdürümüze ve Yönetim Kuruluna ve değerli yöneticilerine, Sayıştay denetçilerimize ve diğer kamu görevlisi arkadaşlara da hoş geldiniz diyor ve Komisyon üyesi arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, Ziraat Bankası ülkemiz açısından çok önemli, en büyük bankamız. Bir kere bankacılıkta herhangi bir şeyi gizlemek mümkün değil. Yani "Hangi krediyi gizlediniz?" sorusu oldu, işte "Bunlar niye şeffaf değil?" sorusu oldu. Bunların mümkünatı yok bir kere. Yani kredi altı ay ödemesiz verilmiştir, altı ay sonra zaten denetimde çıkar, artı, zaten bankalar kendi iç denetiminde de büyük bir ciddiyet içerisinde süreci yönetmektedir. Yani ben yıllarca bu işin içinden gelmiş biri olarak, ki Sayın Başkanım da öyle... Yani çalışan arkadaşlarımızın... Ki az önce Deniz Bey'e söylediğim yasanın ağır olması yani sadece kendin değil, çocukların da sorumlu. Yani attığı imzadan çocukları da malvarlığıyla sorumlu. Dolayısıyla kredi verilir, krediyle ilgili kredilendirme süreci yasada bellidir, bankanın iç yönetmeliğinde bellidir. Bu sürece aykırı hareket varsa zaten iç teftiş bunu tespit eder, sonrasında Sayıştay tespit eder ve bunlarla ilgili gerekli idari soruşturma veya hukuki soruşturma buna göre yürütülür. Dolayısıyla, kredilendirme süreciyle ilgili konuları ben bankanın hem iç teftişine hem Sayıştayın denetimine hem de gerçekten çok vicdanlı davrandıklarına inandığım için çünkü çok büyük de yasal sorumlular...

Ayrıca, Sayın Genel Müdürümüz dâhil olmak üzere, Atila Bey'in de bahsettiği gibi yirmi yılı aşkındır, hepsinin Ziraat Bankasının temelinden yetişmiş kişiler olması ve Sayın Genel Müdürün şahsında da ben sektörden hem kişiliğine hem bankacılık tecrübesine inandığım bir kardeşimiz, ben bu vesileyle de hepsine tekrar hayırlı olsun diyorum, Allah mahcup etmesin.

Tabii, Ziraat Bankasının tarımla ilgili... Atila Bey çıkmadan söyleyeyim diyordum ama Sayın Genel Müdürümüz özellikle tarım tarafını anlattı. "Kurumsal krediler" deyince herhâlde şöyle bir algı oluştu -çünkü seralara verilen krediler de kurumsala giriyor ama tarım kredisi, dolayısıyla, yüzde 20'yle zaten en büyük pay tarımda- sanki sadece ticari şirketlere, işte tekstildi, diğer sektörlerde, bunlara veriliyormuş gibi algılandı. Orada o kısımla ilgili imalat ile üretim sanayisiyle ilgili, ihracatı destekleyici krediler de 2'nci sıradaydı yüzde 19'la. Zaten yüzde 20'yle en büyük pay tarımın yine. Ve en önemlisi takip oranı, NPL oranı Türkiye'de yüzde 4 yani Ziraat Bankası ve diğer kamu bankalarının

bundaki payı çok büyük olmasına rağmen kredi hacminden dolayı. Ve yüzde 4 Türkiye ortalamasının içerisinde yüzde 2,30'la bu riski yönetiyor olmak da başarı, bundan dolayı da tebrik etmek gerekiyor. Tarımda da bunun 1,57'lerde olması da önemli bir bankacılık yeteneği diye düşünüyorum.

Ayrıca, bu salgın döneminde bütün kamu bankalarıyla beraber Ziraat Bankasının da KGF destekli kredilerde esnaf ve KOBİ'leri fonlaması ve ayakta tutmaya çalışması da gerçekten sahada takdirle karşılanmaktaydı. Ayrıca, Ziraat Bankasının, tabii, tarımla ilgili kuruluşundan bu yana toprağı ilmik ilmik işleyerek ülke ekonomisine büyük katkılar sunduğunu, alın teriyle helal kazançlarını kazanan çiftçilerimizin her zaman en yakın dostu olduğunu hepimiz biliyoruz. Ülke tarım ve hayvancılığa yönelik önemli teşvikleri var. Gerçekten tarım ve hayvancılığın gelişmesine çok büyük öncülük eden bir bankamız. Bu nedenle çiftçilerimize yönelik çıkarmış olduğu Başak Kart çok önemli bir ürün. Başak Kart -diğer tabiriyle Çiftçi Kart- alan çiftçimiz kendisi işletme kredisini direkt kullanabiliyor ilaç alırken, gübre alırken, mazot alırken veya nakit olarak ve belli sürelerde de bunu faizsiz olarak kullanma imkânı veriyor; bu çok önemli bir destek çiftçimize.

Yine, özellikle gençlerimiz ve kadınlarımız için çok önem arz eden, tarımı teşvik eden kredileri var. Eğer gencimiz veya bir kadınının arazisi varsa, meyve bahçesi veya bir sera kuracaksa, fidancılık yapacaksa hem seranın alımı hem fidan alımı hem gübre ilaç ve buna benzer ihtiyaçlar için gerçekten çok önemli desteği var. Mesela, bu kredilerde faiz oranı yüzde 18, Ziraat Bankası buna yüzde 75 sübvansiyon veriyor ve oran yüzde 4,5'e geliyor. Böyle bir oran, gerçekten, şu anki piyasada çok düşük bir oran. Yine eğer 40 yaş altıysa bu gencimiz yüzde 85 sübvansiyon veriyor ve oran yüzde 2,7'ye düşüyor. Yine, eğer kadınsa ve 40 yaşın altındaysa yüzde 95 sübvansiyon veriyor ve yüzde 0,9'a geliyor. "Tarımı destekleme amacıyla ne yapıyor?" diyoruz ya, gerçekten çok güzel şeyler yapıyor hatta tarımsal faaliyetlerde, yatırım ve işletme kredilerinde yüzde sıfıra kadar verdiği destekler var. Ben bu desteklerinden dolayı, ülke ekonomisine katkılarından dolayı, büyük sanayicilere de katkılarından dolayı...

Özellikle Orhan Ağabey bilir, Adana Ceyhan'da 6 bin kişinin çalıştığı Beyteks Tekstili yaşatmak için Ziraat Bankası gerçekten çok büyük emek verdi, orada komisyonun başkanlığını da Ziraat Bankası yaptı. 24 fabrikanın birçoğunu tekrar çalışır hâle getirdi ve kapanmış fabrikalardan 3.500 kişi tekrar çalışır duruma geldi, bilmiyorum, belki de 4 bin 5 binlere kadar tekrar çıkmıştır. Bu hassasiyetinizden dolayı da teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Dağı.

Buyurun Sayın Ünlü.

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür, yönetim kurulu üyeleri, Ziraat Bankasının diğer yöneticileri, kamudan gelen arkadaşlar; hepiniz hoş geldiniz Komisyonomuza.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben de çiftçiyle ilgili konuşacağım, arkadaşlarım konuşulacak her şeyi konuştu, bize de fazla laf bırakmadı, kendim de bir şeyler söylemek istiyorum.

Bildiğiniz gibi, çiftçilerimiz, asıl kuruluş amacı çiftçiye hizmet vermek, üretimlerini artırmak ve yeni yatırım yapmalarını sağlamak olan Ziraat Bankasından kredi kullanmaktadır fakat son dönemde, bitkisel ve hayvansal üretim yapan üreticilerimiz artan mazot, gübre, elektrik, ilaç gibi girdi maliyetleri, plansız ve yanlış uygulanan tarım politikaları, ithalat izinleri, kuraklık ve pandemi nedeniyle yetiştirdikleri ürünlerin karşılığını alamamışlar ve borç batağına girmişlerdir. Bu sebeplerden dolayı tüm Türkiye'de olduğu gibi, seçim bölgesi Osmaniye'de de çiftçilerimiz çektikleri kredileri geri

ödeme noktasında sıkıntı çekmekte, icra ve iflas davalarıyla karşı karşıya kalmakta ve tarım arazilerine hatta araçlarına ipotek nedeniyle el konulmaktadır. Sonuç olarak, yok olmaya mahkûm olmuş çiftçilerimiz Ziraat Bankasından kullandıkları kredilerin faizlerinin silinerek kolay ödeme şekilleriyle yapılandırılmasını talep etmektedirler. Bu da gitgide tarımda dışa bağımlı olmamızın önünü kesecek ve tarımda sürdürülebilirliği sağlayacaktır. Aslında çiftçilerimiz, bankanın asıl kuruluş amacına göre hizmet vermelerini ve vatandaşla hizmetin öncelikli olmasını istemektedir.

Bu bağlamda, Ziraat Bankasına borcu olan çiftçi sayısı ne kadardır? Üreticilerin Ziraat Bankasından kullandığı ve vadesi gelmiş tüm borçları ne kadardır? Borcunu ödeyemeyen kaç üretici bulunmaktadır? Takibe giren kredilerin tutarı nedir? Borçlarını ödeyemediği için yasal takip başlatılan üretici sayısı nedir? Borcuna karşılık bankanızın çiftçimizden aldığı tarım arazisi ne kadardır? Bu borçların faizlerinin silinmesi, yapılandırılması ve kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili çalışmalarınız var mıdır? Seçim bölgem Osmaniye ilinde Ziraat Bankasına borçlu çiftçi sayısı nedir, borcun miktarı nedir, ödeyemeyen çiftçimizin sayısı ne kadardır? Son olarak, asıl kuruluş amacı çiftçilerimize hizmet etmek olan Ziraat Bankasının ne yazık ki bu amacından sapmasıyla ilgili sizlerin ne düşündüğünü merak ediyorum.

Başarılar diliyorum Sayın Genel Müdür, hepinize iyi günler dilerim.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Ünlü.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, kurumun değerli yöneticileri; tabii, Ziraat Bankasının ülke geneline yaygınlığına bakınca 1.752 şube, 364 yerde, tek noktada siz varsınız, diğerleri yok. Dolayısıyla, memleketin doğudan batıya, kuzeyden güneye her noktasında faaliyet gösteriyorsunuz. Biz burada yön göstermeye, yol göstermeye çalışıyoruz yani tespit ettiğimiz aksaklıklar üzerinden -gerek kamuoyunda gerekse kendi tespitlerimizde- size katkı sağlamaya çalışıyoruz. Ben böyle algılanmasını isterim.

Tabii, asıl ihtisas alanı tarım. Şimdi, tarımda belli kredilerden bahsediyorsunuz, benim önümde de bazı rakamlar var. İşte, Ziraat Bankasının 2005 yılında yani ihtisas alanıyla ilgili kredilerinin oranı yüzde 37,2; 2010 yılında 26,2; 2015 18,5; 2020 yılında da 15,1. Bu, Ziraat Bankasının bağımsız denetim raporlarından alınan bir tablo. Yani gittikçe artması lazım gelirken genel büyüklük içerisinde maalesef düşüyor gibi ama buna karşılık bankanın büyüklüğü yani toplam en büyük 200 kredide Ziraat Bankası 2020 yılında yüzde 29, Halk Bankası yüzde 28 yani banka 1 numara ama giderek küçülen tarım kredileri, tarıma açılan krediler var bu şeylere göre.

Şimdi, her toplantıda söylüyorum, burada da söylemeyi gerekli görüyorum. Biz diyoruz ki: Tarım sektörü, savunma sanayisi kadar stratejiktir ve de desteklenmelidir. Dolayısıyla, özellikle bu pandemi sürecinde biz zaten bunun gerekliliğini bol miktarda gördük ve de yaşadık.

Şimdi, Türkiye tarım ülkesi gibi algılsa bile maalesef... Sayın Tarım Bakanı “100 küsur ülkeye ihracat yapıyoruz.” diyor. 17 milyar dolar ihracat yapıyoruz, buna karşılık 10 milyar dolar civarında da ithalatımız var. Dolayısıyla, tarımda büyük mesafeler katettiğimizi söylüyor ama benim buna katılmam mümkün değil, netice itibarıyla şu an Türkiye’de ekilebilir alanlar azalıyor.

İki, çiftçinin yaş ortalaması yükseliyor yani çiftçi artık ekip biçmek yerine bulunduğu köyleri terk ediyor, şehre geliyor, bu gelenler de bir daha geri dönmüyor. Dolayısıyla, bizim, tam tersine, tarımda çalışan nüfus sayımız her geçen gün artması lazım gelirken maalesef düşüyor. Yani dolayısıyla, muhakkak suretle desteklememiz lazım. Yani buradaki oranın... “Şu an tarıma yüzde 20 destek veriyoruz. 685 bin müşterimiz var, 85 milyarı aştık, müşteri sayımız 709 bin.” diyorsunuz. Bunun

yüzde 35'i yatırım, yüzde 65'i üretim, seralardan, onlardan bahsediyorsunuz. Yeterli mi? Değil. Yani bu tür ihtisas bankalarının böyle 20'lerle değil, bence 40'lar, 45'ler... Tabii, artan kredi miktarlarınızı istediğiniz şekilde değerlendirebilirsiniz ama mümkün olduğunca yani hiç olmazsa 2005'li yılların rakamlarına geri dönmemiz lazım, oradaki rakamlar da yüzde 37. Her yönüyle desteklenmesi lazım -yani muhakkak tarımın alt bileşenleri var, tohumculuğu veya tarımın gelişmesine yönelik laboratuvar hizmetleri de dâhil- bu ülke hepimizin ve bu alanın net bir şekilde desteklenmesi lazım. Ne kadar kredi verseniz de bu rakamları biz en azından belli orana getirmedeğimiz sürece geride sayılırız. Yani bugün Konya Ovası kadar olan Hollanda'nın tarımsal ihracatlarına baktığınız zaman, 100'lü rakamlar; yani, bizim 17'li rakamlarla övünüyor olabilmemizin hiçbir manasının ve anlamının olmadığını düşünüyorum, dolayısıyla, bu alanın desteklenmesi lazım.

Burada önemli bir şey de var; Tamer Bey ifade etti, siz sunumunuzda söylediniz: Takibe düşen kredilerde tarımsal kredilerin oranı normal standartların daha altında; işte, siz "yüzde 4" diyorsunuz, kendi rakamınızın -3 küsur- 1,62 diye ben... 1,26 mı diye not almışım...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Oran 1,57.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – 1,57. Yani, demek ki köylü, çiftçi, üretici ceketini satıyor ve borcunu ödüyor; buradan çıkan sonuç odur. Yani ödeme kabiliyeti, şartları... Sonuna kadar ödüyor çünkü... Buradaki arkadaşların yaş itibarıyla da tahmin ediyorum aşağı yukarı yüzde 75-80'i köy kültüründen gelen, tarım kültüründen gelen arkadaşlarımız yani şahsen ben ilkokulu gaz lambasında okudum; dolayısıyla, biliyoruz bunları. Bu manada, muhakkak suretle bu alanın desteklenmesi lazım yani bunun altını çizmiş olalım. Çiftçi her zaman ceketini satar, borcunu öder, "Borç namustur." mantığıyla bakar. Dolayısıyla, çiftçilere yönelik haciz işlemlerinin kesinlikle yapılmaması lazım yani böyle, traktörlere el konulması, tarım aletlerine el konulması gibi özellikle çiftçinin onurunu zedeleyen... Yani bir köyde bir adamın traktörüne el koymak yerine o adamı kurşunla vursan daha iyi; nasıl şehirde esnafın, üreticinin bir itibarı varsa -hani, çeki yazılısın istemez, bankalarda kredibilitesi düşün istemez- çiftçideki durum da aynıdır, o çerçevede bakılmalıdır. Özellikle bu pandemi sürecinde -bir de biz "Türkiye su zengini." diye söylüyoruz ama hiç alakası yok, su fakiri bir ülke- bu sene kuraklık da var, üretimde, rekolteelerde de düşüş var; dolayısıyla, size çok görev düşüyor. Ben Ziraat Bankasını bir banka olarak görmüyorum; muhakkak adında "banka" yazsa bile bir noktada bir sürü kusurunu da ben şahsen bu faaliyetlerinden dolayı mazur görebilirim. Yani bu kârlılığa ben çok fazla bakmam; tam tersine, tabana ne kadar yayılmış yani çiftçiye, üreticiye ne kadar desteklemiş... Yani bence Ziraat Bankasının 1'inci hedefi, kâr etmekten daha çok bu alanı desteklemesi.

Şimdi, bunun paralelinde, fazla değinilmeyen yurt dışı şubeler meselesi var. Şimdi, bazen, yönetimler değişince... Şu son dönemde neredeyse bütün genel müdürler değişti. Yani ben biraz yurt dışını da dolaşan birisiyim. Tabii, bundan önce hizmet eden arkadaşlara teşekkür ediyoruz. Kurumda süreklilik esas, devamlılık esas. Siz de zaten kurumun içinden geliyorsunuz. Yani bu değişiklikler zaman zaman farklı sonuçlar da doğuruyor. Hani, burada nedir? Burada belli bir çalışma süresi var, herkes süresini doldurup geri mi geliyor, yoksa farklı tasarruflar mı var?

Bu kurumların yurt dışı şubelerinin de çok büyük önemi var. İşte, burada; 18 ülkede 118 noktada faaliyet gösteriyorsunuz. Bunlar aynı zamanda bizim ihracat kapılarımız; o ülkedeki faaliyetlerimizi destekleyen, o ülkenin ekonomisiyle, ticaretiyle, siyasetiyle bizi yönlendiren kuruluşlar. Dolayısıyla, orada sadece, bankacılığın yanı sıra, bence... Ticaret ataşeliklerini de zaman zaman biz uyarıyoruz, hani, o ülkenin muhasebesi nedir, kanunu nedir, yönetimi nedir, bununla ilgili. Ben şahsen yurt dışına çıktığım zaman eğer orada Ziraat Bankasının şubesi varsa ilk önce oraya gidiyorum, mesela en son pazartesi günü Bakü şubesinde Selçuk Bey'i ziyaret ettim. Yani neticede oraya gittiğimiz anda en iyi

bilgiyi onlardan alabiliriz. Neden? Her alanda müşterileri var yani tarımda da müşterileri var, inşaat sektöründe de, imalat sanayisinde de. Neleri destekliyorlar, nelere kredi veriyorlar, ülkede ticaret nasıl dönüyor, vergi mevzuatı nasıl... Yani sadece bir bankacılık faaliyeti yapmadığını vurgulamaya çalışıyorum. Dolayısıyla, oradaki deneyimli insanların... Çünkü her ülkenin kendine göre farklı şeyleri var, yönetim şekilleri var, muhasebe kayıtları var; bu manada da o kurumların net bir şekilde desteklenmesi lazım, sermayelerine gerekli katkının sağlanması lazım, oralara bizim ihracatçılarımız, iş adamlarımız gittiği zaman Ziraat Bankası orada net yanlarında olması lazım. Mesela, orada girdikleri ihalelerle ilgili alacakları teminat mektupları dâhil, o ülkede yapacakları yatırımlarla ilgili kullanacakları krediler dâhil veyahut buradaki mevcut kredilerinin oradaki şubeler marifetiyle kullanılması dâhil burada çok ciddi sorunlar yaşanıyor çünkü oradaki büyüklükler farklı, Türkiye'deki büyüklükler farklı; o ikisinin arasındaki senkronizasyonda zaman zaman sorunlar yaşanıyor yani oradaki teminatlar daha farklı algılanıyor... Mesela, yurt dışında daha çok proje teminatları alınırken Türkiye'de gayrimenkul türü ipotekleri üzerinde duruyorsunuz. Yurt dışına çıkınca ben orada gayrimenkulü nereden bulacağım? Zaten ilk defa gidiyorum. Yani bu tür teminatlandırmalara da özel önem verilmesi lazım. Bunun yanı sıra, belki bunları sigortalama üzerinden... Hani, sigortalandır, riskler biraz daha aşağı çekilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Süremiz doldu Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – O zaman Sayın Yasin Öztürk'ün süresinden kullanacağım biraz, hiç olmazsa sorularımı sorayım, eğer Yasin de...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben az konuşacağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Neyse, konular uzun ama oradan biz devam edelim.

Haziran 2021 sonu itibarıyla bankacılık sisteminde toplam batık, sorunlu kredilerin 650 milyar TL'ye ulaşması bekleniyor; bu, toplam kredilerin yüzde 20'sine karşılık geliyor. Tahsili gecikmiş alacaklarla ilgili süre uzatımı dikkate alınmadığında, Ziraat Bankasının bu batık, sorunlu kredilerdeki payı ve miktarı nedir?

Sorunlu krediler hangi sektörde yoğunlaşıyor? İlk 10 kredi kullanıcısının toplamdaki payı nedir?

Ziraat Bankasının ihtisas yani tarım kredileri ile en büyük 100 kredinin toplam krediler içindeki payı nedir ve yıllar itibarıyla nasıl değişmiştir?

Ziraat Bankasının tarıma kullandığı kredilerin toplam krediler içerisindeki payı ne kadardır ve zaman içerisinde nasıl değişmiştir? Banka, çiftçiden uzaklaşıyor mu?

2020 yılında Ziraat Bankası dâhil 3 kamu bankası 21 milyar TL sermaye artırımını yaptı. Bu sene nisan ayında 3 bankanın zararı 432 milyon TL. Ocak-nisan karlılığı bir önceki yıla göre yüzde 77,4 düştü, bunun sebebi nedir?

Mevduat faizinin altındaki bir oranda kredi kullandırmak mı... Böylesi şanslı müşterileriniz kimler?

Bankanın, kambiyo işlemlerinden zarar ettiği biliniyor. Ucuz döviz mi satıldı? Yeni bir sermaye artırımına ihtiyaç mı duyuyor?

Reklam giderlerinde tarım alanlarıyla ilgili reklamların oranı ne yani kredilerle doğru orantılı mı?

Yine, Demirören, Hürriyet kredisi teminatını -zaten anlattınız- ödemeye başladı mı? Taksitlerindeki son durumu nedir?

Yine, Merkez Bankası rezervleri nasıl ve hangi yöntemle geldi? Sattığı Merkez Bankası dövizlerinin karşılığı TL'leri Merkez Bankasına nasıl devrettiniz? Başta kendi dövizinizi satın sonra Merkez Bankasından döviz mi talep ettiniz, yoksa başta Merkez Bankasına TL verip döviz mi aldınız? Yöntem nedir, bu konuyla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Satış fiyatlarınızı nasıl belirlediniz? Merkez Bankasından aldığınız fiyattan mı sattınız, yoksa üstüne kâr koyup mu sattınız?

Merkez Bankası adına müdahale ettiğinize göre yalnız diğer bankalara mı döviz sattınız, yoksa kendi müşteri portföyünüzdeki şirketlere de satış yaptınız mı? Sattıysanız bu müşterilerin listesi...

Ben bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Yeni başladınız, hayırlı uğurlu olsun. Ben Ziraat Bankasının bundan sonra da gerek Türk tarımına gerek sanayisine gerekse diğer sektörlerle ciddi katkı vereceğini inanıyorum. İnşallah bu...

Kredilerde de, tabii, bir sorun var. Yani ilk 100 kişi verilen kredilerin yüzde 25'ine tekabül ediyor; bu, yüksek bir oran. En büyük 100 kredinin toplam kredilerdeki payı yüzde 25; yine, verilen rakamlarda var. Mümkün olduğunca bu yüksek oktanlı kredilerin konsorsiyum olarak verilmesinde biz fayda görüyoruz; yani 750 milyon, 1 milyar, ne ise, diğer bankalarla, özel veyahut da kamu bankalarıyla ortaklaşa bir konsorsiyumla verilmesinin daha faydalı olacağını düşünüyoruz. Mümkün olduğunca bankacılık şeffaf yapılmalı, hesap verebilir olmalı. Bankaların üzerine belli sorunlar geldiği zaman -bu Demirören grubu da dâhil- bankanın bir yetkilisinin çıkıp kamuoyunu bir şekilde aydınlatması lazım ki bankanın üzerindeki şaibeler kalsın, uluslararası arenada da güvenilirliğine leke düşmesin diyor, yeni dönemde çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Subaşı.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, Ziraat Bankasının temsilcileri, Sayıştay temsilcileri; selam ve saygılarımla sözlerime başlamak istiyorum.

Türkiye'nin en eski ve köklü bankalarından olan Ziraat Bankası 1863 yılından beri gururla faaliyetlerini sürdürmektedir. Müşterilerin ihtiyaç ve beklentilerini en iyi şekilde anlayarak onlara en doğru kanaldan en uygun çözüm ve değer önerileriyle, yaygın şube ağı, alternatif dağıtım kanallarıyla hakikaten geniş ürün ve hizmet yelpazesini toplumun her kesimine en hızlı ve en etkin şekilde ulaştırıyor. Aynı zamanda etik değerlere, sosyal sorumluluk bilincine bağlı olarak dünya standartlarında sürdürülebilir kârlılık ve verimlilikle faaliyet gösteren, müşteri memnuniyetini her şeyden üstün tutan bir banka olarak 18 ülkeye 1.752 şubeyle yurt içi ve yurt dışında KOBİ'lere, çiftçilere finansal katkıda bulunmakta olduğunu faaliyet raporlarında memnuniyetle müşahade ettik. Ziraat Bankasının aynı zamanda Milli Mücadele Dönemi'nde ve cumhuriyetimizin ilk yıllarında ülkemizin bağımsızlık mücadelesindeki katkısını ve payını da hepimiz biliyoruz. Yaşanan pandemik olumsuz şartlara rağmen, 2020 sonuyla aktif büyüklük 943 milyar TL ve kredilerin 601 milyar TL olması bankacılık sektöründeki etkisinin ve gücünün de en önemli göstergesidir.

Seçim bölgem Balıkesir'in Tarım Bakanlığımızca jeotermal seracılık bölgesi ilan edilmesi ve bundan sonra da Ziraat Bankasının özellikle tarımsal ürünlere ve seracılığın geliştirilmesine, RES santrallerine verdiği desteklerden çiftçilerimizin, üreticilerimizin memnuniyetlerini bizzat gözlemlediğimi ve o gözlemlerimle birlikte Balıkesirli tarım üreticileri çiftçilerimizle alakalı teşekkürleri ben sizlere ifade etmek istiyorum.

Sayın Genel Müdürüm, 2019 yılı itibarıyla entegre faaliyet raporunuz, 2020 yılı entegre faaliyet raporunuzu Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi tarafından önerilen uluslararası entegre raporlarına uygun olarak herkese açık ve şeffaf bir şekilde “web” sitenizde paylaşmanızdan dolayı kutluyorum. Bu raporları zaman zaman alıyorum, irdeliyorum, inceliyorum. Bankanın yöneticilerini ve emeği geçenleri yaptıkları faaliyetlerden ve hizmetlerden dolayı tebrik ediyorum. Soracağım sorularıma yazılı olarak cevap vermenizi rica ediyorum.

Covid döneminde, 2020 yılında müşterilerinize verdiğiniz ekonomik desteklerde adet olarak kaç kişiye ekonomik destek verilmiştir yani kredi verilmiştir? Yine, bu sorunun devamı olarak adetin yanı sıra rakamsal değer olarak sormak istiyorum; bu dönemde verilen kredi tutarı nedir, buna KGF’ler de dâhil olabilir? Ödeme güçlüğü yaşayanlara karşı takibe düşmüş alacaklarınızla ilgili Kredi Garanti Fonu, KOBİ, çiftçi kredilerinden ödenmeyen kredi miktarı var ise bunlarla alakalı rakamın boyutu nedir? Özellikle, “web” sitesinde de incelediğim, benim Balıkesir’deki bölge Ziraat Bankasından da bizzat müşahade ettiğim bir olayı burada bir teşekkürle birlikte hatırlatma yapmak istiyorum. Genç çiftçi akademisine yapılan müracaat kaç kişi olmuştur? Bu akademiye verilen eğitimlerden sonra genç çiftçilere verilen kredi desteği adet olarak ve miktar olarak var ise bunun sayısal rakamlarını istiyorum. Sorularıma yazılı olarak cevap vermeniz dileğiyle çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Subaşı.

Buyurun Sayın Kartal.

İRFAN KARTAL (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kıymetli Başkanım, değerli Ziraat Bankası Genel Müdürü ve yönetimi, bazı bakanlıklarımızın mensubu ve Sayıştay mensupları; hepiniz hoş geldiniz. Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ziraat Bankası özellikle bölgemizin geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılık konusunda çiftçilerimize yönelik destekleriyle her daim vatandaşlarımızın da yanında yer alan bir bankadır. Bu, bölgemizin, özellikle seçim bölgem Van’ın yüzde 74’ünün tarımla uğraştığı ve hayvancılıkla uğraştığı geçim kaynağı olan stratejik bir sektör ve aynı zamanda hayati bir sektördür, tarım ve hayvancılık için. Bu konuda biz Türkiye’de küçükbaş hayvanda 1’inci sıradayız. Bu tarımsal ve stratejik hayati sektörün Ziraat Bankasının eliyle bölgede üretimi ve istihdamı daha iyi bir hâle getireceğine inanıyoruz. Sayın Genel Müdürümüze ve ekibine yeni çalışmalarından dolayı başarılar diliyoruz.

Gerçekten bölgemizin buna ihtiyacı vardır, bölgemiz hassas bir bölge. Bizim şanssızlığımız belki tarımda iyi bir durumda değiliz, bu da geçmişte bir Amik Ovası’nın, bir Aydın’da Söke’nin bereket tanrısının onlara verdiği bir şanstır. Bu konuda da Ziraat Bankasının büyük destekleri ve büyük yardımlarını bekliyoruz. Biraz evvel baktığımızda, ATM sayılarında mesela, bazı illerde 18 bin kişiye 1 ATM, bazı illerde 23 bin kişiye 1 ATM, bazı illerde 13 bin kişiye 1 ATM düşerken seçim bölgem olan Van’da 28 bin kişiyi 1 ATM düşmektedir. Bu belki ticari potansiyelin yetersizliğinden ve bu konuda da Sayın Genel Müdürümüzden ve ekibinden bir şey bekliyoruz.

Ziraat Bankasının yaptığı çalışmalardan Genel Müdür ve ekibine başarılar diliyorum. Hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Kartal.

Buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Başkanı, Başkan Vekili, Sayın Genel Müdür ve üst düzey yöneticilere, diğer kamu kurum ve kuruluşlarımızdan katılan temsilcilere ve Sayıştay temsilcilerimize hoş geldiniz diyorum.

Tabii, Ziraat Bankasıyla ilgili birçok konu gündeme getirildi, ben Alt Komisyon Başkanıydım Sayın Başkanım, oradan üst komisyona herhangi bir öneri getirilmedi, orada hep birlikte konuştuk o konuları ve bugün burada bazı konular gündeme getirildi. Tabii ki getirilecek ancak benim bir hassasiyetim var, genellikle piyasalarda rekabet içerisinde olan, ticaret içerisinde olan kamu iktisadi teşebbüsleriyle ilgili bazı konuların gündeme getirilmesinde özellikle şaibeler, getirilen bazı iddialar, bunun üst düzey ağızlardan ifade edilmesi doğal olarak bu toplantıların dışı açıklığını ve buradaki konuşulan iddiaların da dışarıda bir şekilde basında, medyada yer alacağını dikkate alırsak bu kurumlara zararlar verebiliyor. Özellikle de halka açık kurumlarda bunun etkilerini görebiliyoruz çünkü bu iddiaları manipülasyon aracı olarak kullanan ve kullanmayı bekleyen birçok çevrelerin olduğunu da az çok bu piyasaları bilenlerin bilmesi lazım. Bu, şu anlama gelsin: Tabii ki iddialar dikkate alınmasın mı? Basında, medyada yer aldıysa bunlar da zaten o etkileri yaratacaktır, o da doğru. Ben sadece, bu konularda bizler oralarda yer alan iddiaları dile getirelim ancak bu konularda da dikkatli olmamız gerektiğini genel olarak bunu bir sözcük sıfatıyla da kabul edebiliriz aslında, bir Divan Sözcüsü olarak da bunu ifade edebilirim.

Değerli arkadaşlar, tabii, Ziraat Bankası daha çok tarıma, çiftçiye kredi vermemekle ya da beklenene göre vermemekle eleştiriliyor. Yani böyle bir eleştirinin yapılmasını özellikle bir tarım ülkesi açısından baktığımızda, o çevreden gelen insanlar olarak veya da o çevreyi tanıyan insanlar olarak doğru bir yaklaşım olarak ifade edebiliriz. Ancak şu gerçeği de hepimizin görmesi gerekiyor: Bugün Ziraat Bankası tabii ki çiftçi dostu olabilir, çiftçiye kredi vermekte daha kolaylıklar, belli ürünler geliştirme noktasında katkılarda bulunabilir ki bunun örnekleri meyveleri var ancak Ziraat Bankasını bir tarım bankası, çiftçi bankası olarak ifade etmek ve o şekilde sorgulamak, böyle bakmak da çok doğru değil, mevcut yapı, durum ve mevzuata göre söylüyorum. Bugün -bana göre- Ziraat Bankasının tarımla alakası, tarımsal sübvansiyonlu kredilerin Ziraat Bankası üzerinden verilmesinden başka bir şey değil, sübvansiyonlu kredilerle ilgili -ödenecek sübvansiyonlar- merkezî yönetim bütçesinde yer alıyor ve birçoğumuzun da bildiği gibi artık Ziraat Bankasına görev zararı ödenmesi söz konusu değil. Yani sübvansiyonlu kredilerin Ziraat Bankası üzerinden ödeniyor olması, Ziraat Bankasını bizim nezdimizde bir tarımsal ya da çiftçinin bankası yapıyor geçmişten gelen o görev zararı alışkanlığı boyutuyla; değilse, Ziraat Bankasının, burada bizlerin söylemesiyle... Yani siyaseten söylüyorsak onu bir kenara koyalım; “Ziraat Bankasına KİT Komisyonunda ‘Çiftçiye niye katkı vermiyorsunuz, niye çiftçiye daha fazla vermiyorsunuz?’ dedim.” diyeceksek o söylemler yapılıyor ama Ziraat Bankasının, burada bizim bu söylemlerimizle tarım kesimine olan kredilerini artırması mümkün değil, doğal olarak bir rekabetin içerisinde. Biz şunu diyebiliriz siyaseten: “Efendim, Ziraat Bankasındaki ‘banka’yı biz görmüyoruz, burası ‘ziraat’ın yeridir.” Elbette bunu diyeceksek o zaman bunun da bir bedeli vardır piyasa şartlarında, onu da koymamız lazım.

Demek istediğim şudur: Ziraat Bankası bugün piyasada, piyasanın gerektirdiği o rekabet şartları içerisinde faaliyette bulunuyor ve o faaliyet içerisinde tarımsal kredilere de aracılık yapan bir kurum. Bu yapıyı farklı bir şekilde önermek başka bir şey ama burada şunu bilelim ki “Ziraat Bankası üst düzey yöneticilerine biz bunları dedik.” diye, onların uygulanacağı yönünde bir şeye kapılmayalım, bunlar siyaseten söylenen sözler. Tarımın finansmanını bir bütün olarak bizlerin ele alması lazım, tarımın finansmanını bir bütün olarak değerlendirmemiz lazım. Dolayısıyla, bu noktada, hangi banka üzerinden yapıldığının da bence bir önemi yok; burada önemli olan nedir? Tarımın korunmasıdır, tarıma finansman sağlanmasıdır; bunun yerli ve millî bir banka üzerinden yani Ziraat Bankası üzerinden yapılması da elbette daha yerindedir, alışılmıştır geniş ağıyla.

Şimdi, efendim, bir iki başka konuyu da zaman dar olduğu için hemen geçeceğim. Yani ben de bir çiftçi çocuğu olarak, şu anda da çiftçilik yapan birisi olarak elbette Ziraat Bankasının tarımı, çiftçiyi daha fazla desteklemesini istiyorum. Biz yine oraya gidiyoruz; sonuçta bugün kuraklık oldu, Ankara çevresinde arpaların biçilecek hiç hâli kalmadı, buğdaylar da belli değil yani biçer girecek mi, girmeyecek mi belli değil. Dolayısıyla, çiftçi, köylü Ziraat Bankasına olan borçlarının ertelenmesini bekliyor. Bu konuda belli girişimler elbette yapıldı, Tarım Kredi Kooperatifleri boyutunda, Ziraat Bankası boyutunda ama çiftçilerimizin önemli bir kısmı da Ziraat Bankasından ya da Tarım Krediden değil, bunların dışında, diğer özel bankalardan da borçlanmış durumda; bu çiftçilerimize de çoğu zaman hiçbir fayda ya da katkı yok. Olayı biz, borç ve kredi deyince hep iki kurum üzerinden -Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası üzerinden- götürüyoruz, oysa bunu biz tarımın finansmanı, çiftçinin kredilendirilmesi biçiminde daha geniş şemsiyeden ele alır, bakarsak olaya, belki daha faydalı şeyler üretebiliriz.

Efendim, benim bu Alt Komisyonunda bazı sorularım olmuştu, teşekkür ediyorum onlara cevaplar verilmiş. Yalnız, tabii, bu Ziraat Bankası, bizim parasal kurumlar içerisinde en büyük kurumumuz yani hem kredi büyüklüğü açısından baktığımızda hem bilanço büyüklüğü açısından baktığımızda çok önemli bir kurum. Şunu da ben Alt Komisyonundan çok net hatırlıyorum: Ziraat Bankasında, özellikle, yakın izleme bakiyesi açısından Ziraat Bankasının diğer bankalar içerisindeki sıralamadaki yerinin ortalamanın altında olduğunu, hatta 6'ncı sırada olduğunu hatırlıyorum ben. Dolayısıyla, yapılandırılan krediler açısından bakıldığında yine, Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumda olduğunu. Yani dolayısıyla, bu “batık kredi” diyebileceğimiz tahsili şüpheli hâle gelen, hatta zarar niteliğine dönüşen krediler açısından bakıldığında kredi yönetimi açısından daha iyi durumda.

Şimdi, tabii, 2018 yılında biliyorsunuz, “UMS 39” kredi karşılıklarıyla ilgili Uluslararası Muhasebe Standartlarında bir değişiklik oldu, daha doğrusu o standardın yerini “UFRS 9” standardı aldı ve bu da kredilerin sınıflandırılması ve karşılık ayrılması -bunlarla ilgili karşılıklarının ayrılması- konusunda önemli bir değişikliğe neden oldu. Ziraat Bankasının da bu konuda çalışmaları var, ki bize dağıttığınız raporda da özellikle risk analiziyle ilgili o içsel değerlendirme risk analiz raporları da çok detaylı bir şekilde verilmiş. Doğrusu, benim hepsini inceleme fırsatım olmadı ama kredi riskine ilişkin bazı hususlara baktım, hatta UFRS 9 ve UMS 39 arasında değerlendirme farklılıklarını da tablo şeklinde vermişsiniz; bunlar tamam. UFRS 9 yeni bir kavram da getirdi “canlı krediler” diye, işte, donuk krediler daha önce o UMS 39’da vardı. Orada tahsil imkânı sınırlı, tahsili şüpheli ve zarar niteliğindeki kredileri o grupta alıyorlardı. Standart nitelikteki kredilerle yakın izlemedeki krediler de canlı kredi sınıfında alındı.

Şimdi, benim sormak istediğim soru şu: Benim bu raporlardan gördüğüm kadarıyla -tabii, 2018 burada, ilk uygulama yılı var- 2019-2020 nasıl gerçekleşti, onu bilemiyorum yani onu öğrenmek istiyorum. Ziraat Bankasında bu sistem değişikliğiyle birlikte yani geçmişte gerçekleşmiş zarar niteliğinde olan karşılık ayırma, geriye doğru bakıştan ileri doğru bakış anlamına gelecek, beklenen kredi zararı yaklaşımına göre karşılık ayırma sistemine geçildi hem bu sınıflandırmada hem de karşılıklarda önemli bir şeye sebep oldu. Şimdi, gördüğümüz şu: Donuk alacaklarda, Ziraat Bankasında bu süreçte bir azalma görülürken ayrılan karşılıklarda bir artış; bu genel olarak kamu bankalarında. Yanılıyor da olabilirim ama sorumu bunun üzerine kuruyorum. Donuk alacaklar bir taraftan azalırken bu sınıflandırmada, bunlarla ilgili karşılıklarda artış var yani bu kredilerle ilgili iyi bir mesaj vermiyor. Dolayısıyla, bu durumun teyidini ve bu konuyla ilgili olarak bu ayrışmanın -genel olarak kamuda ve Ziraat Bankasındaki bu ayrışmanın- sebebini öğrenmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Buyurun Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, size ve heyetinize hayırlı günler diliyor ve toplantımıza hoş geldiniz diyorum. İnşallah, bu toplantımız hayırlara vesile olur.

Ben de bir tarım şehri olan Hatay ilinin Milletvekilimim. Hatay, özellikle Amik Ovası’nda çiftçilik yapan on binlerce vatandaşımızın bulunduğu bir memleket. Şehir ekonomisinin çok büyük bir bölümü tarım üreticilerinin yapmış olduğu faaliyetlere bağlı yani çiftçimizin yüzü gülüyorsa şehrimizin de yüzü gülüyor. Bu manada ilimiz de tarım sektörü biz siyasetçiler tarafından da çok önemsenen ve talep ve dileklerin iletilmesi için de azami gayret gösterdiğimiz bir yer.

Bugün, yine, çiftçilerimiz için çok önemli olan Ziraat Bankasını hazır Komisyonumuzda bulmuşken ben de birkaç talebi burada ifade etmek istiyorum. Biraz önce Sayın Genel Başkan Yardımcımız Mevlüt Bey’in de ifade ettiği gibi, elbette pandemi şartları, üstüne gelen kuraklık ve girdi fiyatlarının yüksek olması bu dönem özellikle çiftçilerimiz için büyük bir sıkıntı yarattı. Bizler de diğer tüm milletvekillerimiz gibi sizlerden çiftçimize daha fazla destek vermenizi ve bu süreçte borcu olan çiftçilerimizin borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili yeniden bir gayret göstermenizi talep etmekteyiz.

Bunun dışında, Sayın Genel Müdürüm, çiftçilerimizin tarımsal üretim yapmasında önemli bir girdi olan enerjiyle ilgili birçok kere Türkiye Büyük Millet Meclisinde veya bakanlık nezdinde çeşitli girişimlerimiz oldu. Çiftçilerimizin bizden şöyle bir talebi var: Bilindiği üzere, çiftçilerimiz böyle yılın on iki ayı cebinde para olan insanlar değil, ancak elektrik faturalarını aynı konutlarda yaşayan insanlarımız gibi aydan aya ödemekteler. Burada çoğu milletvekilimize bu talep gelmiştir, mahsulden mahsule ödeme kolaylığı, çiftçilerimizin böyle bir talebi var. Ancak hep karşımıza dağıtım şirketinin özel sektör olması dolayısıyla bir yaptırım yapamamamızla karşılaşyoruz. İşte, tam bu noktada çiftçi dostu bir banka olarak bu dağıtım şirketiyle aranızda bir anlaşma yaparak, çiftçimizin mahsulünün garantisi göz önünde bulundurularak, çiftçilerimize böyle bir destek vermeyi düşünüyor musunuz? Böyle bir çalışma içerisine girmek ister misiniz?

Bu konuyu niye sizinle paylaştım çünkü her defasında, dağıtım şirketi özel bir şirket, kendi böyle bir karar veremiyor. Ancak bugün sizler eğer bu garantiyi dağıtım şirketine verirsiniz, mahsulden mahsule çiftçilerimize ödeme kolaylığı sizin aracılığıyla sağlanır ve bence çiftçilerimize yönelik çok da isabetli bir işi hep birlikte, hep beraber yapmış oluruz. Bundan dolayı da Tarım Bakanlığının vermiş olduğu büyük bir destekleme kredisi gibi, destekleme gibi aynı zamanda bir sonuç da çıkar bu noktada.

Sayın Genel Müdürüm, yine, şehrimle ilgili bir proje var, sizin sağlamış olduğunuz krediyle hayat bulan özel bir hastanemiz vardı Reyhanlı ilçemizde.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Sevgi Hastanesi

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Evet.

Reyhanlı ilçemiz 100 bin nüfuslu olan, Suriyelilerin gelmesiyle beraber de 150 bin Suriyeliyi de eklediğimiz zaman ortalama 250 bin insanın yaşadığı bir yer. Yine, Sevgi Hastanesi, sizin verdiğiniz krediyle yapımı tamamlanıp hizmet veren bu hastane, aynı zamanda 3 ile 4 milyon insanın yaşadığı İdlib’e en yakın hastane; yine, 400 ile 500 bin insanın yaşadığı Afrin’e en yakın hastane. Bu hastane kısa bir süre faaliyet gösterdi; 75 yataklı bir hastane, 30 tane yoğun bakım yatağı bulunan, 44 tane servis yatağı bulunan, 10 tane acil yatağı bulunan ve toplamda da 300 kişiye yakın insanımızın çalıştığı çok da modern bir hastaneydi. Bu hastane faaliyetten tüm hemşehrilerimiz bu hastanenin hizmetinden faydalanabiliyorlardı ancak bazı sebeplerden dolayı hastanemiz kapandı. Bir millî servet

şu an Reyhanlı’da çürümeyle karşı karşıya. Bu hastanenin yapımında bankanızın çok önemli bir desteği olmuş, 25 milyon 825 bin lira bir kredi desteği sağlamışsınız. Hastane çalıştığı dönemde bu kredinin 17 milyonunu ödemiş. Ancak kapandıktan sonra üstüne gelen faizlerle beraber şu an borç 40 milyona ulaşmış. Diğer Hatay milletvekillerimiz de sizi ziyarete geldiler. Bir Hatay Milletvekili olarak benim de bu konuda sizden özel bir talebim olacak. 25 milyonluk kredi, 17 milyonu ödenmiş ancak şu an hâlâ 40 milyon seviyesinde bir borç var. Eğer bu borç yapılanabilir, üstündeki bu faiz düşebilirse, bu hastane yeniden memleketimize hizmet etmek için kapılarını açar diye düşünüyorum. Bu konuda sizlerden şehrim adına, Reyhanlılı hemşehrilerimiz adına bir talepte bulunmak istedim.

Hassa ilçemiz hemen Afrin’in sınırında çok güzide bir ilçemiz. Bu ilçemizin, eskiden kasaba olan fakat büyükşehir belediye kapsamına girdikten sonra da mahalleye dönüşen Söğüt diye bir mahallesi var. Mahallede çok fazla yaşlı insanımız var, bunlar emekli maaşlarını özellikle, bankanızdan çekmek için kilometrelerce uzağa Hassa’ya gidiyorlar. Bu yaşlı amcalarımızın, teyzelerimizin sizlerden bir ATM ricası var.

Aynı zamanda, ticaretin çok yoğun olduğu bir mahallemiz var Samandağ ilçemize bağlı Tomruksuyu Mahallesi. Tomruksuyu gerçekten ticaretin çok yoğun olduğu, günlük para ticaretinin, alışverişinin çok yoğun olduğu bir mahallemiz. Bu mahallemizin aynı zamanda bir kadın muhtarı var. O kadın muhtarı da seçim zamanı seçmenlerine söz vermiş “Buraya bir banka şubesi açtıracağız.” diye. Gerçekten çok yoğun bir para trafiği var. Dolayısıyla, insanlar bu para trafiğini güvenin adresi olan bankanızla yapmak isterler, orada bir şube talebi var. Bu talebi de ilettikten sonra ben tekrardan faaliyetlerinizde başarılar diliyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Sayın Yaşar, bir daha mı söz almak istiyorsunuz?

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Bitmez efendim, bitmez onun sözü.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bir kelime söyleyeceğim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Öztürk’e verdik söz ondan sonra tek kelimeyle vereceğim söz.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de şimdiye kadar konuşulmayan kısımlara değineyim, tekrara da düşmemek adına. 2018’in 13’üncü vurgusuyla -hatta 2019’un 16’ncı vurgusu da birbirine devam eden bulgular sayılır- burada bankanın alacakları sebebiyle edindiği gayrimenkullerle, işgal altında olanlarla ilgili, ecrimisil veya kira alımıyla ilgili 2018’de mevcut bu gayrimenkullerden üçte 1’inden neredeyse ecrimisil veya kira alınamamış, 2019’da da yaklaşık dörtte 1’inden ecrimisil veya kira alınamamış. Tabii ki bununla ilgili Sayıştayın önerisi, bu gayrimenkullerin acele bir şekilde tahliye edilmesi, tahliye edilemiyorsa da kiralارının alınabilmesi. Bu anlamda... Hatta 8.2.1 vurgusu da buna benzer ama 8.2.1 TİKA olduğu için devletin devlete olan karşılıklı mahsuplaşması şeklinde çözülebilmiş ama diğer kısmında 2018’de yaklaşık 3 bin gayrimenkulde 997, 2019’da da 2.779 gayrimenkulde 694 gayrimenkulun ecrimisillerinin alınamaması... Dikkatimi çeken de buralarda, genellikle, bunların dükkân, mesken şeklinde olduğu. Bununla beraber de -birbirine bağlayalım diye söylüyorum- 2018’in 17’nci bulgusunda da bir tane firmanın kredi kullanımından bir ay sonra konkordato başvurusunda bulunulması. Dolayısıyla, burada analiz raporu anlamında -kredi 2017’nin 9’uncu ayında verilmiş ama analiz raporu bir yıl önce, limit artırımından bir yıl önce hazırlanmış olup- firmanın hem esas faaliyet kârlılık hem de net kârlılık

oranlarının negatif olduğu görülmesine rağmen, bu işlemin yapıldığı. Burada benim merak ettiğim şu: Sonuçta bunlar her hâlükârda görevi kötüye kullanma olmasa da görevi ihmal veya suistimal denilebilecek şeyler. Bu konudaki ilgili yöneticilerinizle ilgili herhangi bir işlem yaptınız mı? Soruşturdunuz mı? Bunları merak ediyorum.

Devamında, çiftçilerimize kullandırılan kredilerle ilgili bu kredilerin takibe uğramadan önce bireysel kredi niteliğine çevrilip banka kayıtlarında bu şekilde izlendiği, banka kayıtlarında bu şekilde yer aldığı söyleniyor. Bu anlamda gerçek durumun ne olduğunu merak ediyorum. Çünkü en azından tarımsal kredi boyutunda çiftçinin traktörü, çiftçinin tarım aleti, çiftçinin tarlası bu anlamda hacze uğramaz ama bireysel niteliğe çevrildiğinde bu haciz işlemleri daha kolay yapılabilirdi diye düşünüyorum.

Bir de en son, merak ettiğim, daha doğrusu herkesin merak ettiği, şu 128 milyarın nerede olduğuyla ilgili, en azından bir kısmının bankanız tarafından bilindiğini düşünüyorum. Çünkü Merkez Bankası ve Hazine arasında yapılan gizli protokol çerçevesinde Ziraat Bankası ve diğer kamu bankaları aracılığıyla Merkez Bankası rezervlerinin ihalesiz satışı gerçekleşmişti. Bu satışlardan, Ziraat Bankası üzerinden yapılan satışlardan satışın kimlere gerçekleştirildiği, Ziraat olarak sizin ne kadar satış yaptığınızı merak etmekteyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Mevlüt Hocam eğer benim söylediğime cevaben söylemişse fikirlerine katılmadığımı ifade etmek istiyorum. Ziraat Bankası 1888 yılında kurulmuş, o gün bugün tarım alanında ciddi mesafeleri katetmiş bir kurum. Ben ona sadece bir banka gözüyle bakmamaya devam ediyorum. Bunun adı siyasetse de yapıyoruz Mevlüt Hocam, yapacak bir şey yok.

Teşekkür ediyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, ben de iki cümleyle bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Yaşar galiba beni yanlış anladı. Ben buradaki Ziraat Bankasının şu andaki mevzuata göre durumunu izah ettim. “Bu çok güzel bir ifade. Ben de çiftçiyim, tarımı desteklemesi gerekiyor ama bu bir kaynak meselesidir. Bu kaynağı, bu bedeli birilerinin ödemesi gerekiyor. Dolayısıyla, o kaynak şu anda sübvansiyonlu kredilerle Ziraat Bankası üzerinden merkezi yönetim bütçesinden ödeniyor.” dedim. Dolayısıyla Ziraat Bankasının şu andaki mevcut statüsünün ne olduğunu izah ettim. Herhangi bir şey yok.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Hocam, topladığı mevduatı da aktarabilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, karşılıklı konuşmak yok.

Teşekkür ediyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Yani söylediğinize itiraz yok, onu bir kötü anlama da almadım. Onun için rahat ol Sayın Yaşar, rahat.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Estağfurullah, benim içim rahat.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimizin görüşlerini ve sorularını not aldınız, dinlediniz. Şimdi yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, bütün vekillerimizin değerlendirmelerine, önerilerine, eleştirilerine teşekkür ediyorum. Hakikaten çok güzel öneri ve eleştiriler de vardı, onu söylemem lazım.

Ziraat Bankası Türkiye’nin en büyük markası, hepimizin ortak değeri. Ziraat Bankası artık sadece dar kapsamda hareket eden bir banka değil, global bir banka ve Türkiye’nin ticari hayatının ana unsuru olmuş bir banka ve Türkiye’nin en büyük aktiflerinden bir tanesi. Dolayısıyla, o felsefeyle bakmak gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, birkaç tane, böyle, hap şeklinde hızlı hızlı cevap vereceğim hususlar var. Sonra da genel değerlendirmemi yapmak isterim.

Bir kez, şu 2017-2018 yılındaki kâr konusunun 2 farklı rakam olarak yer alması hususu sayın vekilim tarafından dile getirilmişti. O, bir tanesinin solo ve konsolide olmasından kaynaklanıyor. Yani bir tanesinde bankanın tek kârı, bir tanesinde de işte, iştiraklerinin kârlarının içinde yer alıyor olmasından kaynaklanıyor. Solo ve konsolide olmasından kaynaklanıyor, bu bir.

İki; şeffaflık konusu. Türkiye’de bankacılık sektörü kadar şeffaf hiçbir sektör olduğunu düşünmüyorum hakikaten çünkü tamamen kurallarla bezenmiş bir yapıdadır. Dolayısıyla, Ziraat Bankası, Sayıştay, BDDK, bağımsız denetim kurumları, bankanın hem teftiş hem iç kontrol denetimi altında faaliyet gösteren bir yapıda. Dolayısıyla, burada mutlak şeffaflık söz konusu.

Bir başka husus, her üç ayda bir Ziraat Bankası bütün faaliyet raporlarını zaten ilan etmek durumunda.

Efendim, bir başka husus, yurt dışı teşkilatlarındaki yönetim kurulu üyelerinin ve yönetim listelerinin paylaşılması hususu. An itibarıyla var. Bankanın hangi yurt dışı iştiraki... Bakın, şubelerin yönetim kurulları olmaz ancak iştiraklerin yönetim kurulları olur. “Web” sayfalarına girildiğinde hangi iştirakin yönetim kurulunun kimlerden oluştuğu şeffaf bir şekilde görülebiliyor.

Sayın vekilimin güzel bir değerlendirmesi olmuştu yurt dışı teşkilatına ilişkin olarak, tamamen her cümlesine katılıyor. Yurt dışı teşkilatımız, Türk insanının gittiği her yerde, onların hayatını kolaylaştırmak, oradaki ticari faaliyete aracılık etmek, size destek olmak üzere konumlanmış durumdadır. Biz de o felsefeyle hareket ediyoruz. Oradaki ticaretin tamamen bizim üzerimizden dönmesi yönünde de ciddi anlamda çaba içerisindeyiz ve bunu geliştireceğiz. O konudaki değerlendirmelerinize de katılıyorum, onu söyleyeyim.

Kredi Yurtlar Kurumu gündeme gelmişti “Kredi Yurtlar Kurumu borçları için siz ne yaptınız?” diye. KYK kredileri ya da KYK öğrencilerine ödeme noktasında Ziraat Bankası sadece aracılık görevi görüyor. Biz öğrencilerin burslarını ödüyoruz. Bir öğrenci borcunu ödemediğinde hakkında yapılacak olan takibatta Ziraat Bankasının hiçbir dahli söz konusu değildir. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde vergi dairelerince süreç yönetilmektedir, bunun Ziraat Bankasıyla hiçbir bağlantı yoktur.

Bir konuyu üzümlere söylemem lazım: Ziraat Bankası -demin söyledim- 743 milyar TL kredi veren bir banka ve bu kredilerin ve bu büyüklüğün, demin sayın vekilinin söylediği şekilde, hakikaten ciddi sorumlulukla altına imza atan kişiler bankanın Yönetim Kurulu üyeleridir. Bankanın Yönetim Kurulu üyelerinin ücretleri genel kurul tarafından belirlenir. Genel kurulda belirlenmiş olan Yönetim Kurulu

ücretlerinin bizim banka gibi Türkiye’de köklü ve kurumsal bir bankanın ayrıca, ilaveten, ekstra, böyle, düzenlemenin dışında bir para ödemesi falan yani söz konusu olamaz, komik olur. Burada sadece şu vardır: Orada, muhasebe kaydında brüt olarak yer alıyor. Brüt ile net arasındaki tenakuzdan kaynaklanan bir durumdur bu. Dolayısıyla, Yönetim Kurulu üyelerinin ekstra bir ücret alması söz konusu değildir. Kart konusundaki rakam da bir önceki Sayın Genel Müdürün ifadesinde olduğu üzere, geçen seneki total rakam 39 bin TL gibi bir rakamdır. Burada yani KİT konusunda gelen husus budur, gündeme gelen konu.

Ziraat Bankası ihale mevzuatı açısından yapım işlerinde Kamu İhale Kanunu kapsamında işler görmektedir ama hizmet ihalelerinde yani basit onarım ve tadilat işlemlerinde bu kapsamda değil çünkü bankanın yasal altyapısını oluşturan 4603 sayılı Yasa burada Ziraat Bankasının bu kapsamda olmadığını belirtiyor. Daha sonra bir tebliğ çıkmıştı ancak tebliğin yasaya muhalif olmadığından cihetle... Ki bu konuda sanırım Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Metin Günday Bey’den -değil mi, doğru hatırlıyorum- alınmış olan bir mütalaaya istinaden biz hâlen bu ihaleleri Kamu İhale Kanunu kapsamında yapmıyoruz, sadece basit onarım ve tadilatları. Ancak bu asla Ziraat Bankasının bunu belli bir yarışma dışında yaptığı ya da ihalenin şeffaflığının getirdiği bir mekanizma dışında yaptığı anlamına asla gelmiyor. Ziraat Bankasındaki bütün ihaleler, daha doğrusu bütün iş vermeler mutlaka şeffaf ve yarışmacı bir ihale mekanizması içerisinde yapılıyor. Bundan hiçbir tereddüdünüz olmasın.

Evet, müsaadenizle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yazılı verebilirsiniz Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Bir iki şey daha söyleyeyim.

Pandemi konusunda şunu söyleyeyim: Bakın, Ziraat Bankası geçen sene pandemi döneminde... Lütfen hatırlayın, pandemideki esas unsur şuydu -ben de bu işin kalbinde yer alıyordum- insanların finansa erişimini kolaylaştırıyor olmanız lazım. Bir defa, Ziraat Bankasında finansal erişim, krediye, nakde erişim konusu kolaylaştırılmıştır. İki; pandemi dolayısıyla nakit akışları bozulan müşterilere yönelik olarak, gerekirse, mutlaka öteleme, yapılandırma gibi seçenekler oluşturmanız lazım. Ziraat Bankası bunu da yapmıştır. Bütün ödeme sistemleri sağlıklı şekilde çalıştırılmış ve şubelerimiz sürekli açık kalmıştır. Dolayısıyla, Ziraat Bankası hakikaten pandemide ciddi anlamda sürecin ana parçası olmuştur.

Bir adaya ilişkin bir krediden bahsetmişti sayın vekil, onu söyleyeyim: Bugün itibarıyla Ziraat Bankası için kredi tahsil ve tasfiye olmuştur, kapanmış bir kredidir, onun altını çizerek söyleyeyim.

ORHAN SÜMER (Adana) – Tahsil edilmiştir mi diyorsunuz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Tabii, kredi tahsil ve tasfiye oldu, dolayısıyla Ziraat Bankasının bu anlamda bir alacağı yok.

Şunu da söyleyeyim: Merkez Bankası para arzının Ziraat Bankasının kredilendirme politikasıyla bir bağlantısı yok, onun altını çiziyim.

Turizm konusu: Türk bankacılık sektörünün turizme verdiği kredi 135 milyar TL’dir. Bu 135 milyar TL’den en çok kullandıran bankalardan biri de Ziraat Bankasıdır. Zannediyorum 2’nci banka durumundayız, en çok kredi kullandıran 2’nci bankayız. Turizm sektörünün bu ülke için ne değer ifade ettiğini çok iyi biliyoruz çünkü 2019 yılında 35 milyar dolar, bir önceki sene de 12 milyar dolar gibi bir gelir getiren bir sektördür ve 100 dolarlık bir turizm geliri içerisinde 95 dolar tamamen, doğrudan bacasız sanayi gibi bu ülkeye bırakılan bir kazançtır, bunun farkındayız. Burada iki tane şey yer alıyor: Birisi, turizme yönelik kredi kanallarımız sonuna kadar açıktır, turizm sektörünü destekleme devam ediyoruz.

İkincisi, turizm sektöründeki paydaşlarla yakın iletişimdeyiz yani otel kapalıysa “Getir, parayı öde.” demenin bir anlamı yok, bu konuda da kendilerine mutlaka doğru vakte kadar yardımcı olmamız söz konusu. Beyefendi şunu söyledi, sayın vekilim şunu demişti: Sabit faiz oranı veya TLREF üzerinden kredi kullandırma hususundan bahsetmiştiniz. TLREF’li ve değişken faizli kredilerde üç ayda bir ya da altı ayda bir faiz oranının değişen TLREF oranında yenilenmesi söz konusudur. Dolayısıyla bugün x rakam olur, yarın bir başka rakama dönüşür çünkü o tamamen piyasa koşulları içerisinde değişen bir husus olur.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) - Aynı zaman içerisinde devlet bankalarına Ziraat Bankasına, Halk Bankasına, Vakıflar Bankasına verilen Kredi Garanti Fonu’ndan verilen bu paranın siz tarafından farklı kullanıldığı...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Karşılıklı konuşmalıyım Sayın Zeybek.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Şunu söyleyeyim: Bakın, o ürün paketini ben yapmıştım, onu söyleyeyim dolayısıyla diğer 3 kamu bankasıyla da biz zaten beraber oluşturmuştuk, paket aynı paket ancak müşteri gelir, kimisi sabit faiz oranı tercih eder, kimisi değişken faiz oranını tercih eder, dolayısıyla bizim farklı uyguladığımız anlamına gelmiyor, yeknesak bir durum söz konusuydu.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, yazılı olarak alabiliriz Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Sadece bir-iki cümle söyleyeceğim, müsaadenizle, onu kapatayım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Medya konusuna ilişkin olan bir husus çok gündeme getirildi, onu söyleyeyim: Ziraat Bankası ticarete, hizmete, enerji sektörüne, inşaat, her sektöre kredi verdiği gibi medya sektörüne de kredi verir. Söz konusu firma da bu kapsamda kredilendirilmiş olan bir firmadır, söz konusu firmanın kredileri de an itibarıyla Ziraat Bankasında canlı hesaplarda izleniyor ancak şunun altını özellikle çizeyim: Bankamız bu firmaya karşı da bütün müşterilerine olduğu üzere bankacılık usul ve esaslarının getirdiği çerçevede muamele edecektir. Bir kredi işlemidir, her kredi işleminin tabi olduğu, bankacılıkta belirlenmiş olan kural seti neyse o kural seti içerisinde biz kendilerine muamele edeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

ORHAN SÜMER (Adana) - Bugüne kadar para tahsilatı başladı mı Sayın Genel Müdür?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Karşılıklı soru-cevap şeklinde değil.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Ama bunun cevabını almak zorundayız.

ORHAN SÜMER (Adana) - Soru-cevap...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) - Sayın Genel Müdürüm, tahsilat yapıldı mı, cevap verin buna.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürümüz sizleri dinledi, şimdi de yanıt için söz verdik, onları yanıtlıyor, lütfen dinleyelim.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Mevlüt Vekilimin bir şeyi vardı, söyleyeceğim. TFRS konusu ve karşılık ayrılması konusu.

Sayın Vekilim, TFRS konusunu sormuştunuz.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Yazılı olarak da verebilirsiniz Sayın Genel Müdür.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – O zaman onu geçiyorum.

Bakın, şöyle söyleyeyim, demin ilk girişte de şunu söyledim, Ziraat Bankasının, evet, kuruluş misyonu tarımdır ancak bugün geldiği nokta itibarıyla sadece tarımsal kesimi finanse etmek üzere kurgulanan veya düşünülen bir banka olmaktan çıkmıştır. Ziraat Bankası bu ülkenin, hatta bu coğrafyanın en büyük aktiflerinden biridir dolayısıyla ülkedeki her sektörü desteklemesi gerekir, bu büyüklüğe ulaşmıştır. Bu, şu anlama gelmiyor. Biz tarımın finansmanında yine ana kreditor bankalardan ve kurumlardan biriyiz ve olmaya devam edeceğiz.

Şimdi, belli periyotlarda sayın vekillerimiz şunu söylediler: “Daha önceki banka kredileri içerisindeki oranı şuydu, bugün itibarıyla düşmüş.” Ancak sektörler itibarıyla bankanın total büyümesi içerisinde oransal payının düşmüş olması o sektöre kredi vermediğimiz anlamına gelmiyor çünkü bütün sektör büyüyor, orası da çok ciddi anlamda büyüdü ancak bazı sektörler, takdir edersiniz, sanayi sektörü, çok daha hızlı büyüyor.

Bir şey daha söyleyeyim: Ben yirmi altı yıldır bu bankadayım. Bakın, eskiden, Ziraat Bankası devletin iç borçlanma ihtiyacının çok olduğu dönemlerde bu kamu bankaları parayı alır devlete borç verirdi, o dönemde bankanın kredileri zaten azdı. Biz de tarıma sadece kredi verdiğimiz için oran korkunç gözüktüyordu, banka kredilerinin yüzde 70’i tarım kredilerine verilmiş kredi gibi gözüktüyordu, başka bir şey vermiyorduk ki zaten. Dolayısıyla, bugün itibarıyla total bir büyüme söz konusu olduğu için biz tarımı tabii ki finanse ediyoruz, bundan sonra da finanse edeceğiz. Ben de yine aynı konumdan gelen bir insanım; dolayısıyla, biz hem kredilendirmede hem onların yapılandırılmasında hem de diğer hususların tamamında tabii ki çiftçimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki Sayın Genel Müdürüm.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdür, şu 750 milyon dolarda tahsilat yapıldı mı, yapılmadı mı?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Zeybek, lütfen...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Ana parası hariç parasının tahsilatını mı yaptınız?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Zeybek, lütfen, söz vermedik...

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Beyefendinin 4 sorusu vardı, o 4 sorunun cevabın vereyim. İsterseniz özel olarak da verebilirim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, yazılı verebilirsiniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Diğer sorulara müsaadenizle yazılı cevap vereyim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum, sağ olun Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ’nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümünü ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ’nin 13/8/2018 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2017 bilançosu ve 10.286.699.000 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'nin 27/5/2019 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 10.033.684.000 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ben de çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum; Sayın Genel Müdürüm, yeni görevinizde de başarılar diliyorum.

Teşekkür konuşması için çok kısa son sözü size veriyorum.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Efendim, ben çok teşekkür ederim, herkese çok çok teşekkürler.

Ziraat Bankası bu ülke için üstüne düşeni mutlaka yerine getirecektir, kimsenin tereddüdü olmasın.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyelerimiz, bağlı ortaklıkların denetimini yarım saat sonra yapacağız.

Toplantıya yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.28

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.13****BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)****BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)****SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)****KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)**

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Katılım Bankası AŞ’nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

2.- Ziraat Katılım Bankası AŞ’nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun ilk önce sizden başlayalım.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, sunumunuzu yapmanız için sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın üyeler, değerli katılımcılar; konuşmama başlamadan önce sizleri saygıyla selamlıyorum.

Kamu sermayeli ilk katılım finans kurumu olan Ziraat Katılımın 2017-2018 yılları faaliyet ve hesaplarının görüşülmesi vesilesiyle huzurunuzda bulunmaktayım. Ziraat Katılım, 29 Mayıs 2015 tarihinde faaliyetine başlamış olup, kuruluşundan bugüne yürütmüş olduğu çalışmalar ile katılım finans sektöründe sağlam bir yer edinmiş ve sektörde aktif bir rol almayı başarmıştır.

2020 yılı sonu itibarıyla toplam 60,2 milyar TL aktif büyüklüğe ulaşan bankamız, sürdürülebilir kârlılık anlayışıyla ürün gamını ve müşteri ağını genişletmekte, katılım sektörünün bankacılık sektöründeki payını arttırma yolunda da çaba sarf etmektedir. 2020 yılı sonu itibarıyla biri yurt dışında olmak üzere 105 şube ve 1.261 personeliyle faaliyetlerine devam eden bankamızın kullandırılan nakdi fonları 42,2 milyar TL’ye, toplanan fonları ise 46,4 milyar TL’ye ulaşmıştır. Bankamız, sürdürülebilir büyüme ve verimlilik çerçevesinde sunduğumuz hizmetlerin bir sonucu olarak 2020 yılını 639 milyon TL net kârla tamamlanmıştır. 2020 yılında, aktifte, bankacılık sektörü %36, katılım bankacılığı sektörü %54 ve bankamız da %65 oranında büyümüştür. Sektörden alınan payı yükseltmek için ürün ve hizmet kalitemizi arttırmak, piyasaya yeni ürünler sunmak, katılım finans sistemiyle tanışmamış kitlelere bu hizmeti ulaştırmak ve bu alandaki uluslararası yatırımcıları ülkemize çekmek gerektiğinin farkındayız.

Ziraat Katılım olarak kurulduğumuz günden itibaren çalışmalarımızı bu hedef doğrultusunda şekillendirmiş olmakla birlikte katılım finans sistemine uygun ürün ve hizmet geliştirme konusunda da gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda katılım finans sistemi prensipleri çerçevesinde Ziraat Katılımın sermaye ortaklığı ile Türkiye’nin ilk yerli endüstriyel enzim fabrikası LIVZYM Biyoteknoloji 26 Haziran 2020 tarihinde düzenlenen törenle faaliyetlerine başlamıştır. LIVZYM, Afrika’dan Rusya’ya kadar olan bölgede kurulan ilk endüstriyel enzim fabrikası konumundadır.

Yıllık küresel pazar büyüklüğü 8 Milyar dolar olan enzimler; gıda, deterjan, kağıt, tekstil, deri ve yem sektörlerinde teknolojik ara ürün olarak kullanılmaktadır. Afrika Kıtası'nda açılan ilk Türk bankası olarak Ziraat Katılım Sudan Şubemiz, 27 Ağustos 2020 itibarıyla faaliyetlerine başlamıştır. Türkiye ve Sudan arasındaki dış ticaretin gelişimi ve ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesine katkı sağlamasını ümit ediyoruz.

2020 yılı ayrıca bankamızın ilk kredi kartı ürününü piyasaya sunmamız açısından bizim için özel bir yıl oldu. Bankkart markası altında müşterilerimizin birçok özellik ve avantajdan yararlanabileceği bir kart ürününü müşterilerimize sunmuş olmaktan mutluluk duyuyoruz. Salgın ve sektördeki yoğun rekabete rağmen kartımıza gelen müşteri talep ve geri bildirimleri memnuniyet verici düzeydedir. Müşterilerimizden aldığımız her türlü geri bildirimi değerlendirerek müşterilerimize fayda sağlayacak yeni özellik ve teknolojilere uyum konusunda sağlam adımlar atmaktayız.

Teknolojide millileşme stratejisi kapsamında, istemci bilgisayarında açık kaynaklı işletim sistemine göç çalışmalarımız tüm şubelerimizde tamamlanmıştır. Bu çalışmayla birlikte istemci bilgisayarlarından performans artışıyla birlikte donanım maliyetlerinde azalma ve çok yakın zamanda işletim sistemi yazılım lisans maliyetlerinin ortadan kalkması hedeflenmektedir.

Ziraat finans grubu içerisinde benzer alanlarda faaliyet gösteren şirketlerin, ülkemiz için daha fazla değer. Bankamız müşteri memnuniyetine öncelik veren anlayışı ile müşterilerine sadece fiziki şubeler kanalıyla değil "web" ve mobil şubeler ile de ulaşmaktadır. Ayrıca müşterilerimiz, kurucu ortağımız Ziraat Bankasının şubelerinden ve ATM'lerinden muhabir bankacılık hizmeti kapsamında faydalanabilmektedir.

Ana bankamız Ziraat Bankasının köklü geçmişinden aldığımız güç ve bünyesinde bulundurduğu iştirakleriyle de oluşturduğumuz sinerji sayesinde, Ziraat Katılım olarak kuruluş amacımıza uygun şekilde ülkemizde ve bölgemizde etkin bir katılım bankası olabilmek için faaliyetlerimize devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 yılı Alt Komisyon raporunda 1, 2018 yılı Alt Komisyon raporunda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2017 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneriler:

1) 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Gereği yerine getirilmiştir Sayın Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz var mı? Yok.

Böylelikle, 2017 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2018 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneriler:

1) 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Gereği yerine getiriliyor Sayın Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayımlanmasından itibaren on beş gün içinde üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Evet, ben, şimdi, söz isteyen üyemize söz vereceğim.

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, değerli Yönetim Kurulu üyeleri; çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Ziraat Katılım Bankasının Sudan’da dış ticaretin geliştirilmesi ve -büyük ihtimalle de- tarımın desteklenmesinin finansmanı konusunda orada bir şube açtığını görüyoruz. Sudan dışında başka bir ülkede, Afrika’da veya başka bir ülkede şubeniz var mı, şube açmayı planlıyor musunuz? Özellikle, Sudan’daki şubeyi Sudan’daki yönetim değişikliğinden sonra oradaki dış politikaya uyumlu hâle getirebildiniz mi, bir sıkıntısı var mı? Orada yapılacak tarım faaliyetleri bir süre askıda kaldı, şu anda yeni bir gelişme var mı? Buradaki temel fonksiyonunuz ne olacak? Sudan’da yatırım yapacak Türk yatırımcıları desteklemek amacıyla mı orada bir çalışmanız olacak; tarımla ilgili olarak kurulacak şirketlerde bir ortaklık kurmak, sermaye desteği vermek şeklinde mi bir çalışmanız olacak? Aynı zamanda da yabancı, uluslararası şirketler de yine Ziraat Katılımla çalışmak istediği takdirde, herhangi bir Türk ortak getirmeden dahi Ziraat Katılımdan kredi tahsis etme şansı olacak mı? Bu doğrultuda bir perspektif geliştirdiniz mi? Onu sormak istiyorum.

Diğer bir sorum da...

Sayın Genel Müdür tekrar kürsü kısmına gelince ona...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Ayrılabilirim yani...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yok, ben yine sorayım hazır...

Ziraat Katılımın Sudan Şubesinden söz açılmışken, Ziraat Bankasının Amerika’da, New York’ta da bir şubesi vardı. Bu şubenin Halkbank davasıyla da ilişkili olarak bir soruşturmaya tabi tutulduğu veya sıkıntılı bir sürecin içine girmemesi için kapandığı, kapatıldığı yönünde -bu soruşturmadan kaçınmak için- bazı iddialar vardı. Bu konuda, New York şubesinin neden kapandığını da -aynı zamanda, yazılı olarak da yanıtlayabilirsiniz, tabii, sözlü olarak yanıtlarsanız memnun oluruz, siz geneli üzerinde cevap verirken- sormak istiyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Ziraat Katılımın hem Türkiye’de hem de yurt dışında kolektif belirli bir vizyon doğrultusunda faaliyetlerini başarıyla yürütmesini istiyoruz ancak şeffaflık, şeffaflık, şeffaflık çizgisinde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Yavuzylmaz.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Geneli üzerinde konuşuluyor değil mi?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tabii ki. Şu anda geneli üzerine geçtik zaten.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Tamam.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

Kurumun değerli yöneticileri, sizler de hoş geldiniz.

Tabii, Ziraat Katılım daha yeni sayılır ama performansı ile epeyce bir mesafe de katetmiş durumda. Şimdi, bu “katılım firmaları” diyoruz ama çok da yerli olan kalmadı. Yani Albaraka’sıdır...

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Kamular var yerli.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Kamular dışındakiler daha çok yabancı sermayeli şirketler. Dolayısıyla, bu konuda yine size çok fazla iş düşüyor. Sizin finansman yöntemleriniz de farklı. Özellikle bu İslam dünyasının -mesela geçen Emlak Katılımında da konuştuk- Türkiye’nin çok ciddi konuta ihtiyacı var. Bu konut finansmanı ile ilgili bir sukuk meselesi var. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı? Yani bu sukuk üzerinden böyle finansmanın sağlanması, İslam dünyasının... Bu tür finans materyallerini daha çok İngiltere kullanıyor. Mesela, bu sukuku en fazla İngiltere kullanıyor, Türkiye’de az biliniyor. Bu, katılım bankalarının farklı bir çeşidi. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı?

İkincisi, bu millîlik konusu. Hakikaten bu zor zamanlarda yani bankacılık sektörünün veya ekonominin zor dönemlerinde özel bankalar, özel finans kurumları her seferinde farklı yollar izliyorlar. Mesela, işte, bu geçtiğimiz dönemde konut kredileri de dâhil bir anda hepsini yükseltiyor ama bunlar denge kuruluşları, regülatör kuruluşlar yani devlet bankaları, devlete bağlı bu tür katılım kuruluşları bir regülasyon görevi de görüyor yani en azından bir anda faizleri yükseltmiyorlar, Türkiye’nin değişen ekonomik durumu neyse o oranda bir çalışma gösteriyorlar. Bu manada da millî kuruluşlara önemli vazifeler düştüğünü söylemek istiyorum. Tabii, daha kurum çok genç, buna benzer hedeflerimiz açısından, 2021,2022,2023; beş yıl sonra, on yıl sonra, on beş yıl sonra sizleri nerelerde göreceğiz diyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Ben, hemen Sayın Genel Müdüre söz verecektim ama Sayın Sertel siz söz istediniz.

Buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Çok kısa bir soru soracağım.

Ben Ziraat Katılım Bankasının Yönetim Kurulundaki alınan hakkıhuzur ücretleri... Aylık veya toplantı başına nasıl bir yöntem izliyorlar pek bilmiyorum. Oradaki “Yönetim Kurulu üyelerinin aldıkları maaş.” diyorlar ama ben “maaş” demiyorum, hakkıhuzur parasını öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Evet, geneli üzerindeki görüşmelerde sayın milletvekillerimizin sorularını, değerlendirmelerini duyduz Sayın Genel Müdürüm. Yanıtlamak için sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şunun altını gururla çizmek istiyorum Sayın Başkanım: Türk bankacılık tarihini iki yüz yıllık bir tarih olarak gördüğümüzde Afrika Kıtası'nda açılan ilk Türk bankası, Ziraat Katılım Bankasının şubesi olmuştur yani bu bizim için çok önemli bir nokta.

Sudan'da niçin varız? Afrika Kıtası açılımlıyla Hükûmetimizin, ekonomi yönetimimizin Afrika Kıtası'na olan ilgisinin ortaya çıkardığı bir netice diye addedebiliriz. Birçok kamu kuruluşu Afrika'da, değişik ülkelerde faaliyetler de bulunuyor. Bu minvalde bizim açtığımız dönemde sadece katılım bankacılığı yapılyordu Sudan'da. Dolayısıyla, katılım bankası şubesi açma fikri oradan doğdu. Tabii, şu an Sudan doğrusu çok istikrarlı bir bölge değil. Bizden sonra da birçok defa yönetim değişiklikleri oldu fakat biz oradaki otoritelerle ilişkilerimizi doğru, iletişimimizi düzgün tutarak çalışmalarımıza devam ediyoruz. Henüz orada bir kredi çalışması yapmış değiliz yani orada dış ticaret, para transferine yönelik olarak bankacılık faaliyetlerinde bulunuyoruz. Dolayısıyla, henüz orada bir kredi faaliyetimiz söz konusu değil ama ileriki aşamalarda inşallah, ülkenin istikrarın artmasıyla birlikte orada da böyle bir faaliyet içinde olacağız muhakkak.

Tabii, Sudan'da şube açınca diğer Afrika ülkelerinden de böyle talepler gelmeye başladı doğrusu. Hemen altında, Somali'yle de alakalı bir çalışmamız var, Güney Afrika'yla alakalı bir çalışmamız var. İnşallah Libya'da bir barış ortamı, huzur ortamı oluşursa önemli hedeflerimizden, göz diktığımız noktalardan birisi Libya; orada da bankacılık faaliyetlerinde bulunmak istiyoruz. Yani bu tür fırsatları hem...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tarım ağırlıklı mı olacak yoksa ticari sektörlerde de olacak mı?

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – İsterseniz Genel Müdür yardımcımız...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yazılı olarak verebilirsiniz.

Sayın Vekilim, yazılı olarak versin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 30 saniyelik...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, otuz saniye de olsa... Siz cevap verin Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Tamam.

Sayın Başkanım, biz henüz orada kredi çalışmasında bulunmadığımız için tarıma yönelik olarak da herhangi bir kredi çalışması yapmadık ama Sudan hakikaten çok büyük bir tarım ülkesi, bereketli topraklara sahip bir ülke. Buradan da tarıma yönelik, tarım sanayisine yönelik faaliyetler, yatırımlar Türkiye'den oraya gitmeye hazırlanıyor. İnşallah, orada bir ekonomik sistem oluşturulduğu takdirde, böyle bir ekosistem oluştuğu takdirde biz de buralarda destek vereceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani diğer sektörler de dâhil olabilir.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Tabii. Yani biz bankacılık kriterlerine uygun her sektöre bankacılık hizmetimizi vermeye hazırız orada.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yatırımcı daha güvenli bir şekilde...

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Evet, inşallah.

Diğer konu, konut finansmanı ile alakalı. Tabii, son yıllarda inşaat sektörünün içinde bulunduğu durumdan dolayı biz değişik sektörlerde kâr zarar ortaklıkları yaptık ama inşaat sektörüne doğrusu biraz soğuk kalmak durumunda kaldık.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sukuk konusundan bahsetmiştiniz.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Sukukla alakalı çalışmalarımız var, zaten biz değişik yöntemlerle sukuk ihracı yapıyoruz ama konutta çok fazla şeyimiz olmadığı için, girmedik için; konut finansmanı hiç yapmıyoruz değil, yapıyoruz ama çok fazla bu işe odaklanmak istemiyoruz doğrusu, biz diğer alanlara odaklanmak istediğimiz için. Ama böyle birtakım fırsatlar doğarsa yani yurt dışından yatırımcıların talebi doğrultusunda çalışmalar yapabiliriz, ona da açığız, o konularda da çalışacağız.

“Gelecekte nerede görüyorsunuz kendinizi?” İnşallah, 2025 yılında katılım bankacılığı sektöründe biz kendimizi ilk 2’de konumlandırmaktayız.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki. Yazılı olarak verebilirsiniz artık Sayın Genel Müdürüm.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Benim soruma cevap vermediniz.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Evet, size gelmiştim Üstadım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Buyurun.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Yönetim Kurulu üyelerimiz bu yıl yapılan genel kuruldan sonra net 18 bin lira almak durumundalar. 18 bin lira ücretleri vardır. Huzur hakkı ve toplantı ücreti yoktur ayrıyeten, çıplak maaş 18 bin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyorum.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir soru sorabilir miyim size.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Buyurun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Aydın ilinde şu anda açmayı düşündüğünüz bir şube var mı?

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Aydın’da 2 şubemiz var Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yazılı olarak yanıtlayabilir yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Olabilir, yazılı olabilir.

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Hem Aydın merkezde şubemiz var hem de Nazilli’de şubemiz var. İnşallah, orada büyük ilçelerimiz var, orada biraz daha genişlemeyi düşünüyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Açılışlarda bizim de haberimiz olursa seviniriz Sayın Genel Müdürüm. ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – İnşallah.

Sayın Başkanım, son bir senedir açılış yapmıyoruz, bu pandemi dolayısıyla yapamadık.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önceki Nazilli açılışında da haberimiz olsaydı iyi olurdu Sayın Genel Müdürüm.

Peki, ben teşekkür ediyorum.

Şimdi Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 2021 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 20217 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 11/4/2018 tarihindeki genel kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 199.973.923,93 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 11/6/2019 tarihindeki olağan genel kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 414.548.915,97 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Katılım Bankası AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Ben tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, ben de çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum. İyi gidiyorsunuz sektörde öncü banka olmak adına, ben tebrik ediyorum, daha da iyi olmanız adına...

Kolay gelsin diyorum, teşekkür konuşması için de son söz veriyorum buyurun Sayın Genel Müdür.

ATILA SERTEL (İzmir) – Teşekkürü de yazılı olarak...

ZİRAAT KATILIM BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ METİN ÖZDEMİR – Hem yazılı hem de sözlü olarak her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum efendim.

Sağ olun.

3.-Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını ben rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun sunum için söz sizde Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama AŞ, tamamı Ziraat Katılım Bankası AŞ tarafından ödenmiş 50 bin TL'lik sermayesiyle münhasıran kira sertifikası ihraç etmek amacıyla kurulan bir şirkettir. Şirketin merkezi Ziraat Katılım Bankasıyla aynı olup herhangi bir personeli bulunmamaktadır. Ziraat Katılım Bankasının sukuklarını ihraç etmek üzere kurulan şirketimiz 2019 yılında 19 adet kira sertifikası ihracı gerçekleştirmiş, toplam ihraç tutarı 8,2 milyar TL'dir.

2020 yılında ise 23 adet kira sertifikası ihracı gerçekleştirmiş olan şirketimizin toplam ihrac tutarı 12,5 milyar TL'dir. Bu yıl gerçekleştirilen kira sertifikası ihraçlarındaki yıllık gerçekleştirilen işlemlerle birlikte faaliyetlerini kârlılıkla sürdürmektedir.

Kira sertifikalarımızın vadeleri ise 100-104 gün olmaktadır. Büyüme hedefimiz doğrultusunda, Ziraat markasının guru altında sukuk ihraçlarımızı bu şirket çatısı altında devam edeceğiz, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 Yılı Alt Komisyon Raporu ve 2018 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır. Bu nedenle, geneli üzerine görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen? Sayın Yavuzylmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Şimdi, ben, ağırlıklı olarak şeffaflık vurgusu yaptım bugün. Ziraat Bankası ve bağlı ortaklıklarının genel kurul toplantı tutanaklarını biz göremiyoruz, yani açık kaynak olarak ilan edilmiyor, internette de bulunmuyor. Dolayısıyla da yapılan faaliyetleri izlemek konusunda, alınan kararları görmek konusunda da eksik kalınıyor. Benim sorum, yaptığınız genel kurulları internette yayınlamayı düşünüyor musunuz? Çünkü borsaya açık olan şirketler genel kurul toplantı tutanaklarını, gündemini ve yönetim kurulu kararlarını ilan ediyorlar. Dolayısıyla, bu konuda neden şu ana kadar böyle bir yayın olmadı, yani neden ilan edilmedi? Bundan sonra ilan etmeyi düşünüyor musunuz? Aynı şekilde, Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu üyeleri veya bu toplantıya katılan personelin maaş, huzur hakkı, prim, ikramiye, kâr payı, ücret gibi her ne ad altında olursa olsun, gelirleri nedir? Bu doğrultuda sizden bilgi talep ediyorum.

Çalışmalarınızda da başarılar diliyorum. Ben Ziraat Bankasının özellikle şeffaflık sağladığında gerçekten koşar adım daha da büyüyeceğine inanan birisiyim. Dolayısıyla da bunu sağlamanızı da temenni ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzylmaz, Ziraat Bankası Genel Müdürümüz geneli üzerinde söz verdiğimde şeffaflıkla ilgili çok net vurgulama yaptı, açıklama yaptı. Zaten bankacılık sektörü şeffaf olmak zorunda; bütün kayıt sistemi, kayıt düzeni şeffaf olmak zorunda. O nedenle, tutanaklardan Sayın Genel Müdürümüzün o açıklamasına da bir bakarsanız iyi olur diye...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Mutlaka öyle ama şöyle, ben de siz söylediğiniz için söyleyeyim: Ziraat Bankası, Varlık Fonunun çatısı altında. Dolayısıyla da Varlık Fonu da tümüyle denetlenen bir kurum değil yani Varlık Fonunun yüzde 60'ı Sayıştay denetiminin dışında kalıyor. Bu bakımdan da Ziraat Bankası da o noktaya girince -Turkcell'in bazı hisseleri örnek olarak, o da Varlık Fonunda- böyle olduğu zaman da... Mesela, Demirören grubu, şans oyunlarıyla ilgili de orada yine devralmış durumda, öyle tarif edeyim. Dolayısıyla, bunların hepsi aynı yere girdiği zaman devasa tutarda kredilerin ne şekilde nasıl tahsis edildiği konusunda soru işaretleri doğruyor. Bu bakımdan ben çağırıyor. Sözle, tabii, şeffaflık çağrısının ve çeşitli... Bu kredilerin geri ödenip ödenmediğiyle ilgili bazı bilgileri, tabii, rakamsal olarak veriyorsunuzdur ama örnek olarak, Virjin Adası'na verilen 1 milyar 636 milyon dolarlık kredinin ne şekilde geri ödendiği, ödenip ödenmediği büyük soru işareti. Yani Varlık Fonu mu ödedi, bir başka şirket mi ödedi, başka şirket mi para verdi, ne oldu o kredi mesela, net değil. Hani "şeffaflık" diyorsak Sayın Genel Müdürün burada şu Virjin Adaları'na verilen kredinin nasıl geri tahsil edildiğini bize açıklaması lazım, açıklamadığı sürece hiçbir yerde göremiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Şimdi, Sayın Yavuzylmaz, bankacılık sektöründe, biliyorsunuz, bankalar hem kendi iç denetim sistemleri kapsamında iç kontrol -Teftiş Kurumu tarafından mekanizmasıyla denetlenir. Ayrıca, düzenleyici ve denetleyici otorite banka yeminli murakipları tarafından denetlenir. Ayrıca, bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman, bu sorunun da cevabı vardır, versinler cevabını.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayıştay tarafından da denetlenmektedir. O nedenle, zaten bankalar güven müessesesi olduğu için şeffaf olmak zorunda, başka bir alternatifi de yok, olamaz. O nedenle, bütün kayıt sistemi, muhasebe sistemi...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam işte, ben de soruyorum Başkanım, yanıtını versinler.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ayrıca, Varlık Fonu da bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenmekte, onun raporu da kanunen, biliyorsunuz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama bağımsız denetim şirketinin parasını da denetlenen Türkiye Varlık Fonu ödüyor yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Hayır, anlatamadım. Bir saniye, bir saniye... Ben sözümü bitireyim Sayın Yavuzylmaz, sizi dinliyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Buyurun, tabii.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – O denetim raporu da Meclisimizde, Plan ve Bütçe Komisyonunda okunmakta, orada da denetlenmekte.

Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Siz Yönetim Kurulu Başkanlığınız değil mi, Genel Müdür yoktu sizde?

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Osman Karakütük’le görüşüyorum doğru mu?

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Evet, doğru, benim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama Şirketini konuşuyoruz.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Biraz önce Sayın Yönetim Kurulu Başkanımız bir sunum yaptı fakat sunumda verdiği verilere -2019’da 23’tü galiba, 2020’de yine bir rakam verdiniz- bizim önümüze gelen şu klasörlere ve şuradaki kendisinin sunum konuşmasına baktığımda hiç alaka görmedim, birbirinden farklı. Farklı olduğu yerde özellikle şu kısım benim dikkatimi çekti: Buradaki önceden gelen sunumda “2019 yılında herhangi bir kira sertifikası ihracatı gerçekleştirilmemiştir.” diye özellikle yazıyor ve tarih olarak da 17 Haziran 2021 tarihlidir Dilekçe Komisyonumuzda. Ama biraz önce okuduğunuzda 2019 yılında bir kira ihracından bahsettiniz. Hayırdır, bir günde iki sen önceki rakam nasıl değişti?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sözüünüzü bitirdiniz mi Sayın Vekilim?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet, bitirdim.

Özellikle burası dikkatimi çekmişti. 2020'deki ve 2021'deki rakamlarını dikkate almıyordum ama burada, bizim önümüze konulan sunumda 2019'da herhangi bir kira sertifikası ihracatı gerçekleştirilmediği hâlde, biraz önceki sunumda 2019'da 19 veya 23 diye bir ihraç rakamından bahsettiniz. Sizin son söylediğinizi doğru bile kabul etsek niye bizim önümüze bu şekilde geldi bu?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Sayın Genel Müdürüm, söz vereceğim, bir saniye.

Evet, görüşmeler bitti.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm, sorulan soruları yanıtlamak için sözü size veriyorum.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Ben sondan başlamak istiyorum çünkü önemli bir konu.

Sayın Vekilim, şimdi, 2 tane şirketimiz var; birisi, Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ birisi de yine Ziraat Katılım ZK.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunu şu an özellikle sordum, isminizi sordum, hangi şirketi konuşuyoruz diye sordum.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – İkisinde de Yönetim Kurulu Başkanı benim, ikisi de aynı işlevi görmektedir. Bir tanesi bankanın münhasıran -ikisi de arka arkaya- sukuklarını yapmaktadır; diğeri de piyasadaki şirketlerin sukuk ihraçlarına aracılık etmektedir. Şimdi, benim okuduğum metin aslında arka arkaya şey olarak... Öndekine bakarsanız, Ziraat Katılım Varlık AŞ diye, oradakinin birebir aynısıdır yani değişik bir durum yoktur Sayın Vekilim, birebir aynıdır oradaki size iletilen metinle; sonraki şirket.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben hâlâ anlamadım. “Ziraat Varlık Kiralama AŞ’yi mi konuşuyoruz?” diye sordum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, daha sonra birebirde...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Onu konuştuğumuzu, bunun sunumunu yaptığınızı.” söylediniz ama bizim önümüzdeki sunumda ya bir metin hatası yapılmış, onun aynısını buraya yaptınız.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ TEMSİCİSİ – 2 tane şirket var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 2 şirket var ama bizim konuştuğumuz şirketle ilgili sunum...

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Hayır, hayır, 2’side aynı. Arka arkaya bakarsanız size verdiğimiz metnin içerisinde var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, daha sonra yazılı olarak Sayın Vekilimize, Sayın Öztürk’e detaylı bir açıklama yaparsınız. Tutanaklardan alırız.

Teşekkür ediyorum.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – 2’nci soruyu da cevap vermek isterim. Şimdi, efendim, Genel Kurul kararlarımızın hepsi Kamuyu Aydınlatma Platformu’nda yayınlanmaktadır; ayrıca, Ziraat Katılımımızın internet sitesinde de yayınlanmaktadır; ayrıca, ana ortağımız Ziraat Bankasının internet sitesinde de yayınlanmaktadır.

DENİZ YAVUZ YILMAZ (Zonguldak) – Genel Kurul toplantı tutanakları mı?

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Evet, aynen öyle.

DENİZ YAVUZ YILMAZ (Zonguldak) – Yönetim Kurulu üyeliği ücretleri de yazıyor mu?

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Burada var Sayın Vekilim. İsterseniz size çıkışta gösterebilirim.

DENİZ YAVUZ YILMAZ (Zonguldak) – Yazıyor mu?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, bunları da yazılı olarak verebilirsiniz. Belgeleriyle yazılı metnin altına koyabilirsiniz, ek yapabilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Genel Kurul kararında ne varsa aynen yazılı.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ederim.

Şimdi, Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 24 Mayıs 2018 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 31 Aralık 2017 tarihli bilançosu ve 1.854,83 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ziraat Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 26 Haziran 2019 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 18.423,35 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Katılım Varlık Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum, buyurun.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Çok teşekkür ediyoruz; saygılarımızı iletiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, ben de çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum.

4.-Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri toplantımıza Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz, yine aynı ekip burada.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Efendim, biraz önce bahsettiğim gibi...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, sunum için söz sizde buyurun.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Efendim, bir önceki şirketimiz de olduğu gibi bu şirketimiz de münhasıran sukuk ihracına yönelik olarak 50 bin TL'lik sermayeyle kurulmuştur. 2018 yılı içerisinde fon kullanıcısı olarak 100 milyon

TL nominal tutarlı ara ihraç izniyle 100 milyon TL'lik halka arz işlemi gerçekleştirmiştir. 2019 yılında herhangi bir alakalı işlemimiz yoktur. Büyüme hedeflerimiz stratejimiz doğrultusunda halka arz işlemlerimize devam edeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 alt komisyon raporu ve 2018 yılı alt komisyon raporunda öneri bulunmamaktadır. Bu nedenle, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Şimdi, Ziraat Katılım Bankası Varlık Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: ZKB Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 24 Mayıs 2018 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 8 Eylül 2017-31 Aralık 2017 dönemine ait bilançosu ve 12.801,43 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: ZKB Varlık Kiralama AŞ'nin 26 Haziran 2019 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 4.854,58 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

ZKB Varlık Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait Üst Komisyon Toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara ben teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT KATILIM VARLIK KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN KARAKÜTÜK – Saygılar sunuyorum efendim, teşekkür ederiz.

5.-Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Sayın Başkan, sayın üyeler ve değerli katılımcılar; 1991 yılında kurulmuş olan şirketimiz doğru projelere doğru finansal çözümler üretmeyi ilke edinerek pek çok projeye finansman sağlamıştır. Bunun yanı sıra, tarım, imalat sanayisi, inşaat, sağlık ve tekstil gibi birçok sektörde yine doğru projelerde ve doğru ürünlerle ekonominin büyümesine, ülkenin gelişmesine katkı vermiştir.

Şirketimiz, üstlendiği görevin bilinciyle her yıl performansını artırmayı başarmış ve 2018 yılı itibarıyla 3,3 milyar TL aktif büyüklüğe ve 45,4 milyon TL net kâra ulaşmıştır.

Ziraat finans grubu içinde benzer alanda faaliyet gösteren şirketlerin, ülkemiz için daha fazla değer yaratmaları ve rekabet üstünlüklerinin pekiştirilmesi amacıyla tek çatı altında devam etmeleri, bu sayede hem operasyonel maliyetlerin düşürülmesi hem de verimin artırılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, şirketimizin 1 Mart 2019 tarihi itibarıyla faaliyetlerini Ziraat Katılım bünyesi altında sürdürmesine karar verilmiştir.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2017 Alt Komisyon Raporu’nda 1 öneri bulunmaktadır, 2018 yılı Alt Komisyon Raporu’nda öneri bulunmamaktadır.

Şimdi 2017 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Yerine getirilmiştir efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden söz almak istediğiniz var mı? Yok.

2017 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Kurumun 2018 yılına ait Alt Komisyon Raporu’nda öneri bulunmadığından geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Kestirmeden gideyim fazla uzatmadan, sorum jeneratörlerle ilgili. Bu “2.027 adet jeneratör bulunamamıştır.” diye 77858 numaralı müşteriniz... Bu davanın sonucu ne oldu?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Dava devam ediyor, ceza davası devam ediyor şu an, sanıklar hakkında yasal takip işlemleri devam etmektedir.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Herhangi bir şeyi geri alabildiniz mi?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Hayır, bulunamamıştır jeneratörler ancak ceza davaları devam etmekte.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bakın, hemen anında yanıtı da verdik, yazılı olmasına gerek kalmadı yani.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Jeneratörler de uçmuş gitmiş ama.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzyılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Ben Ziraat Bankası Genel Müdürüne bir... Çünkü onu da kapsayacak, bu Leasingi de kapsıyor. Hem Ziraat Bankasındaki hem bağlı ortaklıklarındaki yönetim kurulu üyelerinin aldıkları ücret, kâr payı veya huzur hakkı -her ne ad altında olursa olsun- aynı zamanda da personele o yıl içinde ödenen ücret sayısı kadar da ücret almalarını sağlıyor. Dolayısıyla, ben, hem Ziraat Bankası hem bağlı ortaklıklarının hangisinde on iki ayda toplam kaç maaş ödendiği bilgisini sizden talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzıılmaz.

Evet, Sayın Genel Müdürüm, sorulan sorulara yazılı olarak da yanıt verebilirsiniz.

Buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Yazılı olarak cevap vereceğiz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz teşekkür ederiz Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Finansal Kiralama Anonim Şirketinin 17 Nisan 2018 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 68.278.459 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Finansal Kiralama Anonim Şirketinin 1 Mart 2019 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 45.441.430 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben de teşekkür ediyorum.

Buyurun, söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ K. AHMET ORTATEPE – Çok teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz de teşekkür ediyoruz. Çalışmalarınızda başarılar ve kolaylıklar diliyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2017-2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

6.-Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin Komisyona kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Şimdi önerilerinizin görüşmelerine başlıyoruz.
Sayın Genel Müdürüm, konuşmanızı yapmanız için sözü şimdi size bırakıyorum.
Buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ - Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Türkiye ekonomisinin tasarruflarının artırılması ve bankacılık dışı finansal sektörün geliştirilmesi amacıyla sigortacılık ve bireysel emeklilik sektöründe planlanan reformların bir parçası olarak Ziraat Hayat ve Emeklilik, Halk Hayat ve Emeklilik ve Vakıf Emeklilik ve Hayatın “Türkiye Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketi” adı altında birleşme süreci gerçekleşmiştir. Bu birleşmeyle birlikte Türkiye’de sigorta ve emeklilik hizmetlerinin daha geniş kitlelere ulaşması ve istikrarlı büyümenin devamlılığı konusunda önemli bir misyon üstlenen Türkiye Hayat ve Emeklilik faaliyetlerine Eylül 2020 itibarıyla başlamıştır. Ziraat Hayat ve Emeklilik birleşme öncesi açıklanan son verilerin yayınlandığı 2020 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla, hayat branşında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 23,3 oranında artışla prim üretimini 1,27 milyar TL’ye yükseltmiştir. Ziraat Hayat ve Emeklilik yüzde 14,1’lik pazar payıyla birleşme öncesinde sektörde ilk sırada yer almaktaydı. Bireysel emeklilik alanında ise ağustos ayı sonu itibarıyla 7,35 milyar TL fon büyüklüğüyle 6’ncı sırada yer almaktaydı. 2017 yılında uygulamaya giren Otomatik Katılım Sistemi’nde ise 2020 yılı Ağustos sonu itibarıyla Ziraat Hayat ve Emeklilik 2,6 milyar TL fon büyüklüğü ve yüzde 25,4’lük pazar payıyla sektör lideri konumuna elde etmiştir. Ziraat Hayat ve Emekliliğin finansallarını incelediğimizde, 2020 yılı ikinci çeyrek itibarıyla 12,7 milyar TL aktif büyüklük, 2,5 milyar TL nakit ve benzeri varlık, 792 milyon TL öz kaynak, 327 milyon TL net dönem kârına ulaştığı görülmektedir.

Ziraat Hayat ve Emekliliğe ilişkin bilgiler sonrasında birleşme neticesinde Türkiye Hayat ve Emekliliğin sektördeki mevcut durumu hakkında da kısaca sizleri bilgilendirmek isterim. Türkiye Hayat ve Emekliliğin 2020 yılı hayat sigortaları prim üretimi bir önceki yıla göre yüzde 11,9 artış göstererek 4 milyar TL’ye ulaşmıştır. Bu sonuçla, Türkiye Hayat ve Emeklilik yüzde 27,7 pazar payı elde ederek sektör lideri olarak konumlanmıştır. Şirketimiz 2020 yılını gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım sistemleri toplamında 4,2 milyon katılımcı ve çalışan sayısı ile 36 milyar TL fon büyüklüğüne ulaşarak sektör lideri konumunda tamamlamıştır. Ayrıca, Türkiye Hayat ve Emeklilik 2020 yılında elde ettiği 1,4 milyar TL dönem net kârıyla bu alanda da lider olarak konumlanmıştır. 2021 yılı çeyrek verilerine baktığımızda 907 milyon TL’lik prim üretimi ve hayat branşındaki liderliğimizin devam ettiği görülmektedir. Gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım sistemleri toplamında ise 37 milyar TL toplam fon büyüklüğüyle liderliğini sürdürmektedir. Ayrıca, Türkiye Hayat ve Emekliliğin 2021 yılı ilk çeyreğinde elde ettiği dönem net kârı 407 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Türkiye Hayat ve Emeklilik ismindeki “Türkiye”nin yüklediği büyük sorumlulukla sigorta ve emeklilik sektörünün bugününü ve geleceğini değiştirmek, bölgesel güç olarak varlığını pekiştirmek için 2.350 personeliyle faaliyetlerine devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU - Teşekkür ederim Sayın Genel müdürüm.

Şimdi 2017 yılının 1 numaralı önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Genel Müdürüm, cevaben söz sizde.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Şimdi, 2018 yılı görüşmelerine geçiyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait (1) numaralı genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ: Öneri 1:

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Genel Müdürüm, cevaben söz sizde.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyelerimiz, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tekrar hoş geldiniz.

Sorum şu: Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ var, bir de Türkiye Emeklilik Varlık Fonu'nun kurduğu, o çatının altında kurulan; bunlar iki ayrı yapı mı yoksa Ziraat Hayat ve Emeklilik, Türkiye Sigortanın altındaki Türkiye Emeklilikle birlikte hareket eden bir yapı mı? Çünkü Ziraat Bankası Türkiye Varlık Fonu'nun portföyünün içinde, bunu bir netleştirmenizi sizden talep ediyorum.

Aynı zamanda, bulguda, şirket organizasyon şeması ve norm kadrosu dışında atanan personelin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmemiş olduğu tespit edilmiş. Bu sıkıntılı bir durum; bu, aslında pek çok kurumda gördüğümüz “şişirilmiş kadrolar” denilen, hatta bankamatik memurluğuna kadar atıf yapılan durumlara yol açıyor. Ben bu noktada bu bulguyu çok kritik ve önemli olarak değerlendiriyorum, buna özen göstermenizi sizden istiyorum.

Yine, kurumun yönetim kurulunun aldığı maaş, ücret, prim, ikramiye -işte, kaç maaş alıyorsa, on iki ayda 18 maaş mı alıyor, ne alıyor- bilgilerini sizden talep ediyorum.

Diğer bir konu da şu: Şirket olağan genel kurul toplantısının zamanında yapılmaması yönünde Sayıştayın bulgusu var. Yanıt olarak da “Bu konuda gerekli hassasiyet gösterilecektir.” deniliyor. Benim sorum şu: Hangi tarih aralığında yapmanız gereken genel kurul toplantılarını ne kadar geciktirdiniz? Bunun nedenini soruyorum. “Hassasiyet gösterilecektir.” yanıtı, tamam, bundan sonrası için bakış açınızı belki yansıttır ama ben kök nedeni bilmek istiyorum. Ne kadar süre gecikti? Neden bu gecikme yaşandı?

Tekrar, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Önerimizin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimiz ve sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevaplarının verilmesini istediğiniz konularla ilgili olarak cevaplarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bireysel emeklilik sigortasından vazgeçenler var yani bu primlerini sekiz yıl, on yıl ödemekten vazgeçip bu paralarını tahsil etmek isteyenler var, bunların oranı ne kadar; bunu ben öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Neden vazgeçiyorlar?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Sayın Öztürk, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ziraat Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin faaliyeti aslında ağırlıklı olarak hayat sigortası üzerine ama şöyle baktığımda, hayat sigortasını çeşitlendirmişsiniz maşallah; konut kredisi hayat sigortası, taşıt kredisi hayat sigortası, kredili mevduat hayat sigortası, tarımsal krediler hayat sigortası, tüketici kredileri hayat sigortası. Şimdi, böyle olunca da bankanın kredi verdiği kişilerin mecburiyetten o krediyi alabilmek için bu sigortayı yaptırdığını sizler de zaten açıklamalarınızın içindeki detayları vererek bu şekilde kabulleniyorsunuz, yani şirketin kredi müşterileri olmasa... Aslında, belki müşteriniz bile yok çünkü dışarıda diğer hayat sigortaları gibi başka bir şirkete veya kişiye hayat sigortası yapmak maksatlı dolaşan bir personel de yok. Nasılsa müşteri ayağınıza geliyor, nasılsa sizden kredi alıyor, nasılsa sizden kredi alırken de bu krediyi alabilmek için sizden mecburi hayat sigortası yaptırıyor.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Vekilim acaba Demirören de hayat sigortası yaptırmış mıdır?

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Evet, devam edelim, karşılıklı yapmayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, tabii, bu, aslında şirketinizin pozisyonu itibarıyla da vatandaşın size bakış açısı anlamında da kerhen, mecburen yaptırmak zorunda olduğu sigorta gibi bir duruma geçiyor. Dolayısıyla da buradaki bazen klozları hiç dikkate almadan, o klozalara hiç bakmadan, sizin de o konuda verdiğiniz hizmeti müşteriye anlatmadan, mecburen imzaladığı bir duruma geçiyor. Buna benzer aslında özellikle tarımsal kredilerle ilgili hayat sigortası söz konusu olduğunda, çiftçi o krediyi alabilmek için size o imzayı atıyor ama ola ki, illa ki bu hayat sigortası esnasında kazası olan ölümlü veya yaralamalı kişiler söz konusu oluyor, bu esnada belki çalışma hayatından çekiliyor. Dolayısıyla, bankaya olan kredisıyla ilgili sıkıntılar yaşanıyor, sizler de aslında esas ana bankanızın vermiş olduğu krediyi bir şekilde burada sigortalamış oluyorsunuz, bir anlamda bunu da ifade ediyor ama esasen o müşteriye gerçekte bir hayat sigortası yapılmamış oluyor, siz sadece kendi vermiş olduğunuz krediyi garanti altına alabilmek adına ayrıca bir sigorta yapıyorsunuz. Bu konuyla ilgili dışarıda müşteri portföyünüzü genişletmeyi düşünüyor musunuz? Yoksa sadece şirketin ana prensibi, Ziraat Bankasından kredi alanlara karşı kendi kredinizle ilgili sigorta yapmak mı? Bunun adı “hayat sigortası” mı acaba? Onu da ayrıca düşünmek gerekir.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Genel Müdürüm, Sayın milletvekillerimizin görüşlerini sonuna kadar dinlediniz.

Şimdi, soruları cevaplamak üzere sözü size bırakıyorum.

Bir kısmını yazılı da cevaplandırabilirsiniz, onu da hatırlatmak isterim.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Başkanım, sorulara detaylı bir şekilde yazılı olarak cevap vereceğiz ancak bir yanlış anlamaya neden olmamak için -maddi hata da olabilir- onunla ilgili bilgi vereyim.

Türkiye Hayat Emeklilik ve Ziraat Emeklilik ve Hayat aynı anda yaşamıyor. Ziraat Hayat Emeklilik, 2020 Eylül ayında, Varlık Fonu ana hissedarlar kısmını satın alarak Türkiye Hayat Emeklilik AŞ şekline dönüştü, şu an varlığımızı Türkiye Hayat Emeklilik AŞ olarak sürdürüyoruz. Aynı şey...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunu konuşmanızda söylediniz mi?

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Evet.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Bahsetmişti.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam, aydınlatılmış oldu, çok iyi oldu, teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Peki, başka bir açıklamanız var mı Genel Müdürüm?

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Bir de şu mecburiyetle ilgili... Bu, genelde yanlış anlaşılan bir konu. Bizim kredi sigortaları tüm sektörde farklı farklı isimlerle, farklı teminatlarla vatandaşlarımıza verilir. Bunlarda da o bankadan alma mecburiyeti yoktur, kendisi seçim yapar, gider, dışarıdan başka bir yerden uygun teklifleri alır, en uygun teklif üzerinden...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Uygulamada böyle değil...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Öztürk, cevabı...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Krediye aldığı bankadan...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Öztürk, lütfen Genel Müdürümüzü dinleyelim. Siz sordunuz o da cevap veriyor şu anda.

Buyurun Genel Müdürüm.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sigorta Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulumuz, bağımsız Kurulumuz kurulduktan sonra bu konularda çok ciddi denetimler yaptı. Bununla ilgili hem bizim hem diğer şirketlerin hesapları; bu konularda bilgilendirme formları; arkasındaki yazılı, imzalı formlar; kontrol edilerek gerekli denetim de çok sıkı bir şekilde sektörümüz üzerinde uygulanmakta. Bu çerçevede, bizim şirketimizin aldığı bir ceza veya uyarı yok.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Peki, teşekkür ediyorum.

Geri kalan soruları lütfen yazılı cevap verelim.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Yazılı cevap vereceğim Sayın Vekilim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Genel Müdürüm, bitti galiba değil mi?

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Evet.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Ziraat Hayat Emeklilik Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin 17/04/2018 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 564.124.769 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAŞ TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin 12/06/2019 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 710.606.544 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür için son kısa bir sözü size vermek istiyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Çok özür dilerim bir cümle Başkanım...

Şimdi, Halk Bankasının emeklilik şirketi de var, siz varsınız, bir de Türkiye Hayat Emeklilik Sigortası var. Bir tanımlar mısınız? Siz o portföyün altında ayrı ayrı mı çalışıyorsunuz?

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – İsterseniz Sayın Vekilim, onun için çıkışta sizi kısaca bir bilgilendirsinler, biraz karmaşık olabilir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yok, bir cümle...

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Vekilim, Vakıf Emeklilik, Halk Emeklilik ve Ziraat Emeklilik, Eylül 2020 itibarıyla birleşerek Türkiye Hayat Emeklilik ismini alarak faaliyetine tek bir tüzel kişilik olarak devam etmektedir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Çok güzel tamam.

Teşekkür ediyorum.

Teşekkür konuşmasını yapmadınız, ekibimize, Komisyonumuza bir teşekkür edin.

Buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Başkan, değerli üyeler, yüce Sayıştay; bütün uyarılarınız ve denetimleriniz için, buradaki sorular için, bize cevap verme olanağını sağladığınız için teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Biz de teşekkür ederiz, kolaylıklar dileriz işlerinizde inşallah, başarılar dileriz, Allah kolaylık versin.

7.-Ziraat Sigorta AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Sigorta Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Ekip değişiyor mu?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Değişmiyor Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Aynı ekip, peki.

O zaman tanışma faslını geçiyorum.

Kurum ve Sayıştay olarak aynı ekip.

Sayın Genel Müdürüm, sunum yapmanız için sözü size bırakıyorum.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Türkiye ekonomisinin tasarruflarının artırılması ve bankacılık dışı finansal sektörün geliştirilmesi amacıyla sigortacılık ve bireysel emeklilik sektöründe planlanan reformların bir parçası olarak; Ziraat Sigorta, Halk Sigorta ve Güneş Sigortanın “Türkiye Sigorta Anonim Şirketi” adı altında birleşme süreci gerçekleştirilmiştir. Bu birleşme ile birlikte, Türkiye’de sigortacılık hizmetlerinin daha geniş kitlelere ulaşması ve istikrarlı büyümenin devamlılığı konusunda önemli bir misyon üstlenen Türkiye Sigorta, faaliyetlerine Eylül 2020 itibarıyla başlamıştır.

Ziraat Sigorta, birleşme öncesi açıklanan son verilerin yayımlandığı 2020 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 13,5 oranında artışla, prim üretimini 1,9 Milyar TL’ye yükseltmiştir. Ziraat Sigorta, yüzde 5,1’lik pazar payıyla birleşme öncesinde sektörde 6’ncı sırada yer almaktaydı.

Ziraat Sigortanın finansallarına baktığımızda 2020 yılı ikinci çeyreği itibarıyla; 2.1 Milyar TL aktif büyüklük, 1.3 Milyar TL nakit ve benzeri varlık, 597 Milyon TL özkaynak, 216 Milyon TL net dönem kârına ulaşmıştır.

Ziraat Sigortaya ilişkin bilgiler sonrasında, birleşme neticesinde Türkiye Sigortanın sektördeki mevcut durumu hakkında da sizlere kısa bir bilgilendirmede bulunmak istiyorum.

Türkiye Sigorta, bir önceki yıla göre prim üretimini yüzde 24 artırarak 2020 yılını 8,9 milyar TL’lik prim üretimi ve yüzde 13’lük pazar payıyla sektör lideri olarak tamamlamıştır. Ayrıca, prim üretimine paralel olarak, 2020 yılında elde ettiği 1,1 Milyar TL dönem net kârıyla bu alanda da sektör lideri konumunda yer almıştır.

2021 yılı ilk çeyrek verilerine bakıldığında da Türkiye Sigortanın prim üretiminde sektör liderliğini sürdürdüğü görülmektedir. 2021 yılı birinci çeyreğinde prim üretimi geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 40 oranında artış göstererek yüzde 15,2’lik pazar payıyla 3,25 milyar TL’ye ulaşmıştır. Ayrıca, Türkiye Sigortanın 2021 yılı ilk çeyreğinde elde ettiği dönem net kârı 335 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında, Türkiye Sigorta sektör liderliğinin yanı sıra çeşitli branşlardaki liderlik ve yüksek pazar paylarıyla sektörün lokomotif konumundadır. Türkiye Sigorta, ismindeki “Türkiye”nin yüklediği büyük sorumlulukla sigorta ve emeklilik sektörünün bugününü ve geleceğini değiştirmek, bölgesel güç olarak varlığını pekiştirmek için 2.350 personeliyle faaliyetlerine devam etmektedir. Türkiye Sigorta, güçlü finansal yapısı, geniş dağıtım ağı, yüksek düzeyli üretim ve kârlılığıyla sektördeki saygın konumunu önümüzdeki dönemde de sürdürecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerimizin görüşmelerine başlıyoruz.

2017 yılı alt komisyon raporunda 1 adet, 2018 yılı alt komisyon raporunda 1 adet öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2017 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri: 1-

2017 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, cevaben buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

2017 yılı önerilerinin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Şimdi, 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Genel Müdürüm, cevap vermek üzere buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayıştay raporunda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçeceğiz.

Söz almak isteyen sayın üyemiz var mı?

Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Devlet Demiryollarını biz denetlerken Sayıştayın bir bulgusunda hareketle, Ankara Marşandiz hızlı tren kazası için, 13 Aralık 2018 tarihinde saat 06.30'da Ankara Yüksek Hızlı Tren Garından kalkan, Konya yönüne doğru hareket eden hızlı trenin Ankara'nın Yenimahalle ilçesine bağlı Marşandiz Tren İstasyonunda yol kontrolünü yapan kılavuz lokomotif trenle çarpışması nedeniyle 9 vatandaşımızın hayatını kaybettiği, aynı zamanda da maddi bir hasarın da olduğu tespiti yer alıyor. Buradaki maddi zarar kısmı 114 milyon TL; bu yüksek hızlı tren setinin değeri, 114 milyon TL ve bulguda ifade ediliyor, deniliyor ki: Bu tren seti sigortalanmadığı için yani harici bir sigorta yaptırılmadığı için bu zararın tümünü kurum karşılamak durumunda. Yani düşünün ki sizin bir arabanız var, arabaya sigorta yaptırmıyorsunuz ve kaza yaşandığında da hâliyle aracın

parasını kendi cebinizden ödemek zorunda kalıyorsunuz. Buradan hareketle, demir yolu araçlarına, Türkiye’deki hiçbir demir yolu aracına -yüksek hızlı tren seti olur, lokomotif olur, kılavuz tren olur- sigorta yapılmadığı anlaşılmış oldu. Bunun da yarattığı çok büyük bir kamu zararı var.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ne ilgisi var canım onun?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Dâhili fon” denen bir fon var, dâhili fon da kurumun kendi içinde belirli bir fon payı ayırarak yıllar içinde biriktirdiği bir tutar ancak bu, harici bir sigorta yapılmadığı için dolayısıyla doğrudan kurumun bir zararına dönüşüyor.

Şimdi, sorum şu: Daha önce Türkiye’de “Ray Sigorta” adında bir sigorta şirketi kurulmuştu. Bu hem demir yolu araçlarını hem hava yolları konusunda kamuya ait pek çok aracın sigortalanmasını yapıyordu. Yıllar içinde bir özelleştirme satış süreci oldu ve Ray Sigorta özelleşti ve o andan itibaren de bu çeşitli devlet kurumlarına ait araçların sigortalanması konusu muallakta kaldı, askıda kaldı ve bir neticeye ulaşmadı. Bu konuyla ilgili, benim geçtiğimiz yıl Devlet Demiryollarına ait alt Komisyon toplantısında bir önerim olmuştu, önerim de şuydu, dedim ki: Bu alana devlet de girebilir, özel sektörle birlikte sigortacılık alanında -şöyle ifade edeyim- tatlı bir rekabet oluşturabilir çünkü devletin kendisine ait araçları sigortalamak gibi ve bu konuda avantaj oluşturmak gibi bir hakkının olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla tam da bu noktada, Türkiye Varlık Fonu’nun çatısı altında “Türkiye Sigorta” adı verilen bir oluşum gerçekleşti. Bu boyutu itibarıyla ben pozitif görüyorum ancak Türkiye Varlık Fonu altında kurulan bu sigorta şirketinin kapsamına Devlet Demiryollarının veya Türk Hava Yollarının yani devletin de ortaklık payı bulunan kuruluşların dâhil edilip edilmediği, bu süreci Güneş Sigorta üzerinden mi yoksa Ziraat Sigorta üzerinden mi, Halk Sigorta üzerinden mi katılıp katılmadığını, böyle bir vizyonun oluşup oluşmadığını şu ana kadar tespit etmiş değiliz. Bizi aydınlatır mısınız? Ziraat Sigorta olarak daha önce eksikte kalan ve kamu zararına dönüşen, çeşitli kazalara karışan devlet kurumlarına ait araçların sigortalanması konusunda bir çalışmanız var mı? Türkiye Sigorta olarak bir çalışmanız var mı? Eğer yoksa siz de Komisyona gelmişken biz de milletvekilleri olarak, ben şahsen sizden bu yönde bir çalışma yapmanızı talep ediyorum; aksi takdirde, açıkta kalan bir konu olduğu için bir tren kazası, bir tane kaza ve 114 milyon liralık bir kurum zararı, kamu zararı oluşuyor. Bunun giderilmesini de talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Başkanım, müsaade ederseniz...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – En sonda size söz vereceğim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, ben soruyu Genel Müdürlüğümüze sordum, bana cevap vermeyin lütfen.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Lütfen, kimin, ne konuşacağına karar vermeyin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Vermeyin ya!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Kamu zararı doğuyor falan her şeye konuşuyorsun, kafana göre konuşuyorsun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siz benim sorumun...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Karaman....

Arkadaşlar, lütfen atışmayın.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben sorumu milletvekiline sormuyorum. Allah Allah ya!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Bakın, size söz vereceğim, cevap verirsiniz.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ben cevap vermeyeceğim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Yok yok, söz vereceğim size.

Sayın Öztürk, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Ya, ben adını vermiyorum...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Kardeşim, kamu zararı doğuyorsa...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Arkadaşlar, dinleyelim Sayın Öztürk'ü.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, öyle bir şey ki bir atasözü var “Yarası olan gocunur.” diye, yara var, gocunuyorsun.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Sertel, lütfen dinleyelim.

Sayın Öztürk, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ya, onun yarası da niye gocunuyor, bilmiyorum ki.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sende var yara, sen gocunuyorsun.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Karaman, lütfen...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Hiçbir şey bilmeden konuşuyor.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Karaman, söz vereceğim size.

Sayın Öztürk, buyurun.

Kısa ve öz....

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konuşacağım ama benim de illa bağırمام mı gerekiyor, bilmiyorum? Bağırarak mı konuşacağız.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – İttifak ortaklarınız susarsa konuşacaksınız ama işte görüyorsunuz yani.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ortaklar değil ki sadece.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Tamam.

Ben mikrofonunuzu açtım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O dönemde Genel Müdür olduğu için kaza sigortası yapmadığından dolayı oradan illa cevap mı vermesi gerekiyor?

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Ben sizin mikrofonunuzu açtım, buyurun, söz sizde.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ortak olmaktan da biz şeref duyuyoruz.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Kardeşim, ben söz istedim, söz, Başkandan söz istedim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Söz iste de laf atma.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Diyor ki: “Sen cevap veremezsin.”

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sözü bana verdiler, sen benim sözümü kesiyorsun şu anda.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Cevap vereceğimi ne biliyor? Vermeyeceğim ki zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Vermeyeceksen niye söz istiyorsun o zaman?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sana ne ya?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Sana ne?” ne demek ya?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, lütfen...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ne yapacaktım ben? Ben de sizin gibi bağıra bağıra mı konuşacağım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Öztürk, lütfen...

Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, lütfen.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sözümlü kısa tutacağım. Bulgu 1 üzerine konuşuyorum.

Geneli üzerinde konuştuğum için söylüyorum. Sonuçta, 2019 Eylül ayında Türk Reasürans şirketi kuruldu. 2019'daki bulgunuzda da Türk Reasürans şirketi maliyetlerinizin yüksek olduğunu; dolayısıyla, sektöre göre hasar/prim dengenizin de iyi olduğu için daha düşük maliyette reasürans yapabileceğinizi Sayıştay bulgu olarak koymuş. Bu anlamda, yeni kurulan Türk Reasürans şirketinin de -aynı zamanda sizin gibi kamu iştiraki olan sigorta şirketinin de- aslında ilk müşterileri olmanız gerekiyor. 2019'un Eylülünde kurulduğu için 2020 yılından itibaren siz de Türk Reasürans Şirketiyle çalışmaya başladınız mı? Bu doğrultuda yapacağınız çalışma -Sayıştayın da belirttiği gibi- sizin reasürans maliyetinizi düşürecek mi? Bununla ilgili soruyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakın, ben konuyla ilgili konuştum, umarım Süleyman Bey de bu konuyla ilgili konuşur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim, teşekkür ederim Sayın Öztürk, teşekkür ederim.

Evet, Sayın Karaman, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyeleri, çok değerli Ziraat Sigorta Genel Müdürü ve değerli arkadaşlar, Sayıştay üyeleri; hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Ben söz almak istedim bu konuyla ilgili olduğu için. Konu şöyle: Bu Demiryollarının dahili sigorta fonu var, bir sigortaya ihtiyacı yok, büyük bir kurum. Dolayısıyla da bir hesap yaptık sigorta kurumlarıyla daha önceden. Yani bu benim devrimde olduğu için, onun için söz almak istedim. Hesapta sigorta ödenen primden daha az kazaların getirdiği risk, onun için de kamu zararı yoktur yani böyle konuşup bir şeyler deyip de “Kamu zararı oluştu.” diyerek insanları suçlamaya gerek yoktur. Yani Demiryolları kendi sigortasını kendi yapıyor, dahili sigorta fonunda biriktiriyor ve öyle bir kaza olduğu zaman alıyor, sigorta şirketinde yaptırmıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman, siz de kendi kullandığınız arabayı sigorta yaptırmayın, kendi cebinizden ödeyin.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sen dedin diye de olmaz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzylmaz, dinleyelim lütfen.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Deniz Bey, bir şey söylüyorsunuz, anlatıyorsunuz, anlatıyorsunuz, sonunda...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayıştayın bulgusu.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - ...bir cümleyle illa bir suçlama getiriyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, Sayıştayın bulgusu.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzylmaz, lütfen.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Öğrenmek istemiyorsun, diyorsun ki bak, diyorsun ki.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayıştayın bulgusu.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sözünde diyorsun ki “Kamu zararı doğmuştur.” Kim bulursa bulsun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kamu zararı değil, sizin zamanınızda canlar gitti, canlar, insanlar öldü.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Kardeşim “Kamu zararı doğmuştur.” diyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, Sayıştayın bulgusu.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – İsterseniz bir dinleyelim Genel Müdürlüğümüzü, arkadaşlar ya.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – “Kamu zararı doğmuştur.” diyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Kurum zararı doğmuştur.” diyor...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Kardeşim sigortaya da prim ödeniyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzyılmaz, lütfen.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Dolayısıyla, boşu boşuna, kamu zararı doğmuşsa gidin, verin savcılığa.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum, teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Mustafa Başkanım, ilave söz almak istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, Süleyman Vekilimizi dinledik. Tabii ki kendisi o dönemde Genel Müdür olduğu için cevap vermek ihtiyacı doğdu, o konuda cevap vermek istedi fakat sigortacılığın kuruluş felsefesine aykırı şeyler söyledi. Şu manada: Kendisinin aracı var diyelim, zorunlu trafik sigortası var diyelim, yirmi sene boyunca hiç kaza yapmadı diye sigorta yapmaz ise dolayısıyla “Buna benzer tren yolunda çok fazla kaza olmuyor, onun için biz buna boşu boşuna sigorta ödemeyelim.” diye bir mantık kurarak kendisinin aracına sigorta yapmamak gibi bir düşünceyle bu cebimde dursun... Ama kazanın ne zaman geleceği belli olmuyor, bu, birinci senede de gelebilir, yirminci senede de gelebilir. O anlamda, konuştuğumuz konu zaten sigortayla ilgili, sigortacılığın mantığına ters bir şey söylüyorsunuz. Bu kaza keşke olmasaydı, olmuş ama bu kaza olduğu takdirde de sigortacılığın ne kadar önemli olduğunun da aslında bir vurgusu. Burada kamu zararından kasıt, kamu zararı şeklinde düşünmeyin yani hiç kaza olmadan ödediğiniz bir sigorta primi size zarar diye görünmesin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ama burada yani şöyle...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, peki kısaca, kısaca...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Yani trafikle ilgili durum böyle ama herkes aracını kasko sigortası yaptırmıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kaskodan bahsetmiyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Dolayısıyla, aynı şey yani demir yollarında trafik sigortası diye bir şey olmadığı için kasko sigortası.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siz yaptırıyor musunuz?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ben yaptırıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yaptırıyorsanız Devlet Demiryollarının...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Kardeşim, benim gücüm ikinci bir arabayı almaya yetmiyor, onun için.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimizin sorularını, görüşlerini dinlediniz, not aldınız. Şimdi yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürtüm.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Başkanım, öncelikle büyük projelerde kapasite ve büyüklük itibarıyla aslında Türkiye Sigortanın kuruluş vizyonu ve felsefesine uygun olarak bu tür büyük risklere kapasite sağlayabilmek, bunlara teminat sağlayabilmek adına bu şirketlerimiz birleşti ve bu çerçevede de şu anda TÜRKSAT, kuyu projemiz, Türk Hava Yollarımız, uydularımız, şu son dönemlerde aklınıza gelen ne kadar büyük projemiz varsa hepsinde biz gerekli teminatı ve poliçeleri sağladık. Bu çerçevede de çalışmaya devam edeceğiz. Ana amaçlardan biri budur ancak Türkiye Sigorta halka açık, Borçlar Kanunu, Ticaret Kanunu, Sigortacılık Kanunu ve Rekabet Kanunu çerçevesinde kamu şirketlerimizin yaptığı ihalelere katılarak o ihalelerden kazandıklarını, sunduğu teklifler itibarıyla en iyi teklifi sunarsa, biz bunları sağlıyoruz.

Türk Reasüransla ilgili bir soru vardı. Türk Reasürans kurulduktan sonra 17,5'tan başlayıp bugün itibarıyla yüzde 30'luk bir pay alarak bizim reasürans ödemelerimizin yurt dışına gidişini o düzeyde engellemiş durumda. İnşallah, bu şekilde kapasiteyi ve süreci de geliştirerek Türk Reasüransımız da dünya çapında bir reasürans şirketi olacak yola girmiş durumda.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yüzde kaçını yapıyorsunuz?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Burada tretemiz var, treteden Türk Reasürans yüzde 30 pay alıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Siz kendi poliçenizde konvansiyon dediğiniz kısım var...

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Vekilim, önce genel bir trete yapılır, oradan her seferinde reasüransa gidip sormazsanız, kolaylık açısından bu bir tekniktir. Bizim tretemizde de Türk Reasürans payı yüzde 30. Ayrıca, bazı poliçelerde de ihtiyari gidilir, onlar trete kapsamında değildir, büyük projelerde özellikle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sigorta teknik bir konudur aslında. Bu teknik sorulan sorulara teknik bir şekilde yazılı olarak açıklama yaparsanız memnun olurum.

Peki, var mı başka diyeceğiniz bir şey?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Eski bir sigorta yönetim kurulu başkanı olarak bu konuları hakikaten... Üç dört yıl yaptık ama hâlâ bilmemiz gereken çok konular var, teknik bir konu sigortacılık.

Şimdi, Ziraat Sigorta AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Sigorta AŞ'nin 17/4/2018 tarihindeki olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 285.734.595 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Sigorta AŞ'nin 12/6/2019 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 381.517.410 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Sigorta AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır, katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için söz sizde, buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Sayıştayımız; değerli uyarılarınız ve önerileriniz için çok teşekkür ediyoruz. Gereğini yapacağız bütün önerilerin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz de teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

8.-Ziraat Teknoloji AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, sizi ve yanınızdaki arkadaşları tanıyalım.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sunum için söz sizde.

Yalnız Sayın Genel Müdürüm, sunumunuz uzun, sunumu kısaltalım.

Buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyeleri; 2001 yılında kuruldu Ziraat Teknoloji AŞ ve tüm Ziraat Finans grubunun yurt içi, yurt dışı iştirak ve şubelerinin bilgi teknolojileriyle ilgili alt yapı, yazılım geliştirme, AR-GE...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yani bu 2001 yılında kuruldu dediğiniz, Ziraat ve Halk Bankası, kamu bankaları birlikte kurulmuştu, değil mi, Fintek?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Doğrudur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, onu ifade edelim yani, biz de o dönemde oradaydık.

Buyurun, devam edin.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Şu anda yüzde 100 Ziraat Bankası sermayesiyle çalışmalarına, biraz önce değindiğim gibi, tüm yurt dışı, yurt içi iştirakler nezdinde devam ediyoruz.

Bu kısa sunumla memnun edebildim diye düşünüyorum sizi.

Sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2017 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 2, 2018 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2017 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kanuni bir yükümlülük olan engelli personel istihdamının, aynı zamanda sosyal bir sorumluluk arz ettiği de göz önünde bulundurularak mevzuat hükümleri çerçevesinde, boş bulunan engelli kontenjanlarına uygun adayların temin edilerek atamalarının bir an önce yapılması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Efendim, Sayıştay denetim raporundaki bu öneriye istinaden biz de yoğun bir çalışma gerçekleştirdik ve şu an itibarıyla çalıştırılması gereken, istihdam edilmesi gereken personel sayısına ulaşmış durumdayız ve bunu da memnuniyetle arz ederim. Şu anda 846 personelimizin 25'i bu kapsamdadır. Biz de memnuniyet duyuyoruz. İnşallah, bu gayretimizi devam ettireceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, önemli oranda gereği yerine getirilmiş. Biz izleyeceğiz, açık olursa tekrar değerlendirmek anlamında. Ama şu anda çıkarabiliriz.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2017 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2: 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Bu bulgu ve öneriler çerçevesinde maksimum gayret gösterilecektir Sayın Başkanım.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2017 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2018 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Aynı şekilde, bu çerçevede çalışmalara devam edilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden söz almak isteyen yok.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Evet, geneli üzerinde söz almak isteyen var.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hoş geldiniz.

Ben CV'lere baktım, sizde mühendis kökenli 2 personel var, biri bilgisayar, biri yazılım mühendisliği yönetimi. Şimdi, ben 846 personel içerisinde kaç yazılım mühendisi var, kaç bilgisayar mühendisi var, onların dokümantasyonunu istiyorum. Şöyle: Kullandığınız programların ve uluslararası bankacılıkta kullanılan programların dışında sizin kendi program üretiminizde çalışan teknik personel sayısı bizim için çok önemli. Ziraat Bankasının o teknolojik güvencesi açısından da özellikle şifre çalınması, kredi kartı üzerinden para alınması ya da çekilmesi, dolandırıcılık gibi hadiseler söz konusu. Ona ilişkin sizin de tabii ki çalışmalarınız var bankacılık güvencesi açısından. Özellikle internet üzerinden bankacılık yaparken buna çok hassasiyetle, özenle dikkat ediliyor sanırım. Bu konudaki personel yeterliliği konusundaki bilgiyi rica ediyorum ve takviye gerekiyor mu gerekmiyor mu, o konuda da yeni gelişen teknolojiye uygun olarak Ziraat Bankası da ne gibi çalışmalar yapıyor? Bu konuda bir AR-GE oluşturduunuz mu, bir AR-GE çalışmanız var mı? Bunları merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öncelikle çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Yerleşkesi Teknoparkta kiralanmış bulunan hizmet binasında faaliyetlerinizi hâlâ sürdürüyorsunuz değil mi? Aynı zamanda mevcut binanın yeterli olmaması sebebiyle de Teknopark İstanbul-Kurtköy, Pendik içerisinde ofis katı kiralaması yaparak T.C. Ziraat Teknoloji Anonim Şirketi Teknopark İstanbul şubesi olarak da faaliyete devam ediyor. Ben bu kiraladığınız ofis kirasının ne kadar olduğunu; TL üzerinden mi, dolar üzerinden mi ve 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 yıllarındaki metrekaresini, kirasını size sormak istiyorum bu doğrultuda.

Aynı zamanda, tutanaklara geçmesi için Sayıştay raporundan okuyorum -Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketi diyor ki: "TCDD Taşımacılık AŞ kendine ait tren setlerinde meydana gelebilecek hasar ve zararların tazmini için herhangi bir kaza sigortası yaptırmadığı için çeken ve çekilen araçlarda meydana gelen bu zararın yine tamamı kurum tarafından karşılanacaktır." Ne zararı bu? Kurum zararı, kamu zararı. Diyor ki "Kurumun tüm riski elinde bulundurmamak yerine bu riski harici sigorta kapsamında sigorta şirketleriyle paylaşması gerektiği değerlendirilmektedir." Bunu Sayıştay söylüyor, nokta.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yaşar.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayıştay öyle değerlendirmiş zaten. Kurum öyle tercih etmiş.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teknoloji şirketi bu. Özellikle son dönemde gençlerimizin teknolojiye merakı çok fazla.

AHMET KAYA (Trabzon) – Konuya Fransız kaldık zaten, o yüzden konuya hiç dâhil etmeyelim.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ama aynı konuyu bir daha, bir daha ısıtıp önümüze koymaya gerek yok.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Başkanım...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Konuşan arkadaşımız var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Bedri Bey, söz sizde.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Şimdi, teknoloji konusunda gençler arasında çok ciddi bir duyarlılık var, çok ciddi de bir işsizlik var. Bu eleman alımını nasıl yapıyorsunuz? Hangi kriterleri esas alarak eleman alıyorsunuz? Yani bu mevcut sınav sisteminde mi veya siz bizzat ilan edilen yapılan değerlendirmelerle mi alıyorsunuz?

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Başka söz isteyen yok.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili olarak cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde üyelerimize Komisyon aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, geneli üzerine söz almak isteyen var mı? Yok.

Sayın Genel Müdürüm, cevaben sözü size veriyorum.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Soruyla ilgili belirttiğiniz çerçevede yazı olarak cevap vermemiz daha güzel, daha doyurucu olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ediyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Sayın Başkanım, müsaadenizle ben sadece küçük bir açıklama yapacağım.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Buyurun Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Şu personel alımı konusuna ilişkin beyefendinin bir değerlendirmesi oldu. Müsaadenizle ona cevap vermek isterim.

Ziraat Bankasında personel alımlarının tamamı münhasıran yarışma sınavıyla yapılmaktadır. En son, şu anda, biz önümüzdeki hafta mülakatlarını yapacağız. Şunu yaptık; biz müfettiş, uzman yardımcısı gibi Ziraat Teknolojiye personel alımı yapacağız. Bu yapacaklarımızın tamamı... Dedik ki: Şu okul mezunlarından bize şu kadar personel alacağız, dolayısıyla bize bir sınav yapın. diye Anadolu Üniversitesine gönderdik. Anadolu Üniversitesi yazılı sınav yaptı, kazananların listesini bize gönderdi. Dolayısıyla, biz onların içerisinde mülakatla seçeceğiz. Her hâlükârda alınan kişiler Anadolu Üniversitesinin düzenlediği sınavı aşmış olanlardır.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kaç kişi kazandı, kaç kişi aldınız?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Şöyle söyleyeyim müsaadenizle, hani o rakamlar şu anda ezberimde yok ancak sadece şunu bilmenizi isterim: Açıkta personel alımı yani Onur Bey “Ya, şu personel çok iyidir, çok kalitelidir, açıktan alır mısınız?” dediğinde, kesinlikle hayır. Mutlaka Ziraat Bankası finans grubuna sınavla -teknoloji değil- personel alıyoruz, bunu söylemek istedim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümünü ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Teknoloji AŞ'nin 17/4/2018 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 2.718.482,18 TL dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşe sunulmuştur.

Şimdi 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Teknoloji AŞ'nin 12/6/2019 tarihindeki Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 3.644.918,99 TL dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

2018 yılı sonuç bölümü genel görüşe sunulmuştur.

Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN - Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ediyoruz, işlerinizde başarılar dileriz.

9.-Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Portföy Yönetim Anonim Şirketinin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimize kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU - Şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze bırakıyorum.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Komisyon Başkanı, Komisyon üyeleri ve katılımcılar; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şirketimiz hakkında kısa bir özet geçmek istiyoruz. Şirketimizin sermayesi 12,5 milyon TL olup yüzde 74,9'u Ziraat Bankası AŞ'ye, yüzde 24,9'u Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'ye, binde 2'si diğer kurum ve kişilere aittir. Önemli bilgi olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan yeni ekonomik program kapsamında şirketimiz Halk Portföy ve Vakıf Portföyü satın alarak kendi içinde terkin etmiştir. Böylelikle, portföy sektöründe birinci konuma ulaşmış durumdayız. Veri vermek gerekirse fon büyüklüğünde Sermaye Piyasası kurul verilerine göre 2020 sonu itibarıyla büyüklüğümüz 65,8 milyar olup 365 milyar hacimli piyasada yüzde 18,05 pazar payına

sahibiz. Bu kapsamda Sermaye Piyasası Birlięi ve Kurumsal Yatırımcılar Derneęi tarafından üst üste üç sene boyunca en büyük portföy şirketi ödülünü aldık. Bundan sonraki ana hedefimiz bu ulaştığımız büyüklüğü koruyarak artırarak önümüzdeki yıllarda bankamızla daha layık yerlere ulaşmaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığı ve başta ana ortağımız T.C. Ziraat Bankası AŞ olmak üzere ortaklarımızla bu yolda şirketimize göstermiş oldukları tam destek için şükranlarımızı sunuyoruz.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerimizin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 yılı alt komisyon raporunda öneri bulunmamaktadır. 2018 yılı alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. Bu nedenle 2018 yılına ait 1 no.lu gelen öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Genel Müdürüm, cevaben sözü size vereceğim.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN – Sayıştay raporunda belirtilen hususları azim ve özen göstererek kapatılacaktır, gereği yerine getirilecektir.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşme talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerinin görüşmesi tamamlanmıştır.

Geneli üzerine, bütünü üzerine söz almak isteyen üyemiz var mı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben varım Başkanım.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bulgu 8.2.1'de...

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Bütününe geldik ama biliyorsunuz değil mi?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, biliyorum.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Tamam.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bulgu 8.2.1'de şirket olağan Genel Kurulunun Türk Ticaret Kanunu ve esas sözleşme hükümlerinde öngörülen süre içinde yapılmaması. Bu konuyla ilgili gerekçenizi yazılı olarak aktarmanızı talep ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzyılmaz.

Evet, yanıt için söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETAŞ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN – Olağan Genel Kurul toplantısının yasal süresi içinde yerine getirilmesi için gerekli önlemleri alarak özen gösterilecektir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Onu biliyorum ben, neden yapılamadığının yanıtını...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yazılı verin, yazılı.

ZİRAAT AŞ PORTFÖY GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN – Biz yazılı olarak cevap veririz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak cevap verirsiniz.

Şimdi, Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım. Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 17/04/2018 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 19.671.068 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi, 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin 12/06/2019 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 26.666.896 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Portföy Yönetim AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır, tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ GÖKÇEN YAMAN AKGÜN – Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz de teşekkür ederiz.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

10.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri toplantımıza Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'yle devam ediyoruz.

Hoş geldiniz.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Hoş bulduk.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum temsilcilerinin kendilerini bir tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, Genel Müdürüm, sunum için söz sizde.

Buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Sayın Komisyon Başkanım, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; öncelikle teşekkür ediyorum.

Şirketimiz Ziraat Bankasının yurt içinde faaliyet gösteren 1.800 şubesinden destek alarak segmente edilmiş müşteri hizmet modeliyle tüm müşterilerine merkezinden destek vermektedir. 2019 ve 2020 yılında faaliyetlerimizi başarılı şekilde sürdürdük. 2019 yılında 90 milyonluk kâra karşılık 2020 yılında kârımız 320 milyon seviyesine arttırdık. Öz kaynak kârlılığı olarak bakıldığında da 2019 yılında yüzde 47 olan öz kaynak kârlılığımız 2020 yılında yüzde 73 seviyesine yükselmiştir. Özellikle bireysel yatırımcıların 2020 yılında olan ilgisiyle birlikte kârlılığımız da, müşteri kazancımız da hızlı şekilde artmaktadır. Bankamızın da desteğiyle bu potansiyelimizi sürdürmeye devam ediyoruz. Ziraat Yatırım olarak, bu sene içinde, 2021 Mayıs ayında Ziraat GYO halka arzı gerçekleştirdik ki bu halka arz son yedi yıldaki en büyük halk arzlardan biri oldu. Toplam 1,9 milyarlık halka arza karşılık 2,7 kat talep sağladık ki yani Türkiye’de halk arzlarda elde edilen talepleri de en üst sıralarda gerçekleştirdik. Bu vesileyle, büyüme ve kârlılık temel stratejisi doğrultusunda çalışmalarımıza devam ediyoruz efendim.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederiz.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2017 alt komisyon raporunda 1, 2018 yılı alt komisyon raporunda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2017 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Gereği yapılacaktır efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2017 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2018 yılının önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Genel üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Evet, şimdi Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap döneminde ilişkin sonuç bölümünden ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım. Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 14/4/2018 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2017 yılı bilançosu ve 43.770.647 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi, 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 12/6/2019 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 73.200.030 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Teşekkür ederim.

Evet, teşekkür ederiz Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Çok teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, kolaylıklar diliyoruz.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ UĞUR BOĞDAY – Sağ olun.

11.- Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'yle devam edeceğiz.

Değerli komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin Komisyona kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum. Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Sunum için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; şirketimiz 1 Kasım 2016 tarihinde %100 Ziraat Bankası ortaklığında 1,3 milyar TL sermaye ile kurulmuş olup 8/7/2020 tarihinde şirketimizin ödenmiş sermayesi 3,5 milyar TL'ye çıkarılmıştır. Yatırım portföyümüzde Türkiye, Almanya ve Bosna Hersek olmak üzere 3 ülkede, 11 şehirde toplam değeri 4,7 milyar TL'ye ulaşan 50 farklı lokasyonda gayrimenkulümüz bulunmaktadır. Portföyümüzün yüzde 36'sı kira getirir gayrimenkullerden, yüzde 46'sı devam eden projelerimizden ve yüzde 18'i arsalarımızdan oluşmaktadır. Şirketimiz, 2020 yılında pandemi sürecine rağmen başarılı bir performans sergileyerek aktif büyüklüğünü 5,4 milyar TL'ye çıkarmıştır. Kira gelirlerimiz, yüzde 47 artarak 63,4 milyon TL'ye yükselmiş, yıl içinde elde edilen toplam satış gelirleri 74,2 milyon TL, yıl sonu net dönem

kârımız ise 378 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı içerisinde yapılan sermaye artışı sonrası öz kaynaklarımız 5,1 milyar TL'yle şirketimizin hızlı büyüme ve yatırım temposunu aralıksız sürdürmesini sağlayacak düzeydedir.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; başarıyla tamamladığımız halka arz sürecimiz hakkında kısaca bilgi vermenin faydalı olacağını düşünüyorum. Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği uyarınca şirket sermayesinin yüzde 25'inin halka arz edilmesi ve payların borsada işlem görmesi için 4 Mart 2021 tarihinde Sermaye Piyasası Kuruluna başvuru yapılmıştır. 28-29 ve 30 Nisan 2021 tarihlerinde gerçekleştirilen talep toplama süreci sonunda toplam ihraç miktarının yüzde 68'i yurt içi bireysel yatırımcılara, yüzde 25'i yurt içi kurumsal yatırımcılara, yüzde 7'si de Ziraat Finans grubu çalışanlarına satılmıştır.

Sermaye artışı yoluyla yapılan 1,17 milyar TL nominal tutarlı, son yılların en büyük halka arzında pay başına 1 lira 60 kuruş ile 1,88 milyar TL kaynak sağlanmıştır. Ziraat GYO'nun 1,88 milyar TL büyüklüğe sahip halka arzına 5 milyar TL tutarında olmak üzere 2,7 kat talep gelmiş, taleplerin karşılanma oranı ortalama yüzde 38 düzeyinde gerçekleşmiştir. Halka arz sonrasında şirketimizin halka açıklık oranı yüzde 25 olurken Ziraat GYO payları 6 Mayıs tarihinde ZRGYO koduyla Borsa İstanbul'da Yıldız Pazar'da işlem görmeye başlamıştır.

Ziraat GYO, halka arz sonrası ulaştığı 7 milyar TL öz kaynak büyüklüğüyle sektörde 3'üncü sıraya yerleşmiştir.

Şirketimize destek ve güvenleri için başta hissedarımız Ziraat Bankası olmak üzere Yönetim Kurulumuza, tüm yatırımcılarımıza ve iş ortaklarımıza Ziraat Finans grubu ve şirketimiz çalışanlarına teşekkürlerimi sunarım.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz. Kurumun 2017 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda öneri bulunmamaktadır, 2018 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. Bu nedenle 2018 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri: 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Yerine getirilecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerine görüşmelere geçiyoruz. Geneli üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Farklı lokasyonlarda bulunan, farklı ülkelerde bulunan toplam 50 gayrimenkul olduğunu belirttiniz, sunuş konuşmanızda var. Bu gayrimenkullerin niteliği, listesi, mümkünse adresi, hangi tutarlarda o satın alma işlemi gerçekleştirildi, şu anki piyasa değerleri hangi noktada, karşılaştırılabilir olması bakımından dolar veya avro döviz cinsini de verebilirseniz memnun olurum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Teşekkür ediyoruz efendim, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzyılmaz.

Sayın Yaşar, söz mü almak istediniz?

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet, efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Borsa açılış rakamının halka sunumundan bahsettiniz. Açılış rakamı ne kadar?

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Sayın Vekilim, halka arz miktarımız 1 lira 60 kuruş idi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sonra söz vereceğim, Sayın Genel Müdürüm, toplu olarak söz vereceğim.

Bitti mi Sayın Yaşar?

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, soruları dinlediniz, yanıt için sözü size veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Sayın Vekilim, 1 lira 60 kuruştan açılış yapmıştık, halka arzımızı; şu anda 1,63 seviyelerinde hisse senedimizin fiyatı.

Diğer sayın vekilimizin söylediği konularla ilgili detaylı bilgileri yazılı olarak arz edelim efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi, Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2017 ve 2018 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 17/4/2018 tarihli genel kurulunda kabul edilen 2017 bilançosu ve 236.712.118 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2017 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 10/12/2019 tarihindeki genel kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 133.189.791 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sonuç: 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2017 ve 2018 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Katılımcılara ben teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Efendim, teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz, başarılar diliyoruz.

12.-Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin, 2017 ve 2018 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2018 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Toplantımıza katılan kurum temsilcilerini bir tanıyalım.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sunumu yapmanız için söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun.

ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAMDULLAH YUCA – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; şirketimiz, içerisinden geçtiğimiz zorlu koşullara karşın Ziraat Finans Grubunun deneyimi, gücü, vizyonu ve profesyonelliğiyle üzerine düşen görevleri yerine getirmeye odaklı çalışmalarını sürdürmektedir.

Ziraat Bankasının yüzde 100 hissedarı olduğu Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Şirketi olarak toplam 5 şirkette 732 milyon TL girişim sermayesi yatırımıyla faaliyetlerimize devam etmekteyiz. Ülkemiz ekonomisinin güçlü yapısı, gelecekteki büyüme potansiyeli ve girişim modelinin etkinliği dikkate alındığında şirketimizin ülkemiz ekonomisine ve yatırımlarımıza artan oranda değer katmaya devam edeceğine inanıyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2018 yılı alt komisyon raporunda bir öneri bulunmaktadır.

Kurumun 2018 yılına ait 1 numaralı genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ZİRAAT GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAMDULLAH YUCA – 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var.

Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Daha önce, basında, Simit Sarayının yüzde 51'inin Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı tarafından satın alınacağı yönünde bazı haberler çıkmıştı; Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Benim bunu tasvip etmem mümkün değil." diye bir beyanı var, Ziraat Bankasının dönemin Genel Müdürünün yaptığı açıklamada "Evet, böyle bir düşüncemiz vardı ancak bunu geri çektik." gibi bir ifadesi var ve Rekabet Kurumuna yapılan bir başvuru, daha sonra da kaldırılan bir başvuru söz konusu. Bu konuda bizi aydınlatmanızı istiyorum, bu süreç nasıl gelişti? Neticede, Sayın Cumhurbaşkanının, olmayan bir şeyi olmuş gibi değerlendirecek hayali bir konuyu tasvip etmediğini ifade etmesi de çok mümkün olmadığından, bu olayın sürecini, akışını sizin ilgili kurumun Genel Müdürü olarak açıklamanızı istiyoruz, bilgilendirmenizi istiyoruz. Aynı zamanda, Ziraat Bankası ile Simit Sarayının arasında nasıl bir bağlantı var? Simit Sarayının yüzde 10'unun da Suudi Arabistan'a ait bir şirket tarafından yönetilen bir firma olduğunu düşündüğümüzde iş daha da karmaşık bir hâle geliyor.

Bir diğer sorum da şu yani anlamak için soruyorum: Şimdi, örnek olarak, Ahmet Ortatepe hem Ziraat Katılım Bankasının Yönetim Kurulu Üyesi hem de Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığının Yönetim Kurulu Üyesi. Şimdi, soru olarak...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Sayın Vekilim, o bilgi yanlış.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Yanlış mı? Yanlış mı yazılmış?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Ziraat Katılımda Yönetim Kurulu Üyesi değil; o orada profesyonel, Genel Müdür Yardımcısı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öyle mi? Tamam, yani, görevi farklı. Burada öyle yazıldığı için ben de...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Çünkü bir yönetim kurulu üyesi en fazla bir yere üye olabilir, iki yere olamıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam. Yani bir yerde Genel Müdür Yardımcısı, bir yerde Yönetim Kurulu Üyesi kardeşimiz, değil mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – O olabiliyor, beyefendilerin de olduğu üzere.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tamam. Çünkü bize verilen dosyanın içinde iki yerde de yönetim kurulu üyesi olarak görünüyor, bunu da benim söylemimle siz düzeltmiş oldunuz.

Şunu sormak istiyorum: Şimdi, bir yerde Genel Müdür Yardımcısı ve bir maaş alıyor, diğer bir Ziraata bağlı ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesi olduğunda bunun bir farkını mı alıyor yoksa Yönetim Kurulu Üyesi olarak ayrıca bir para mı alıyor? Bağlı ortaklıktan bağlı ortaklığa yönetim kurulu üyelerinin maaşları ve haklarında farklılık var mı? Buradan hareketle, Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığının Yönetim Kurulunun bu geliri ne oluyor, bunu sizden rica ediyorum.

Aynı zamanda, Ziraat Varlık Kiralamada ve Ziraat Katılımda da Osman Karakütük var ve yine aynı şekilde, Harun Baykara da var yani, anladığım kadarıyla, burada bu listeler yanlış tanzim edilmiş. Bu sayede ben de bu soruyu sorarak aslında düzeltilmesi gereken bir dokümantasyonun, açıkçası, ortaya çıkmasına vesile olmuş oldum. Siz bu doğrultuda bilgilendirme yaparsanız... Yani, bir genel müdür

yardımcısı, bir de yönetim kurulu üyesi olduğunda toplam nasıl bir geliri oluyor, ne tip haklardan faydalıyor? Ziraat Bankası çalışanı olmanın verdiği, on iki ayda daha fazla ücret almak gibi hakları var mı diye de ayrıca sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Ben sözü ilk önce, o ücretlerle ve görevlendirmelerle ilgili olarak, yanıtlaması için Sayın Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Bey'e veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürlüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Şimdi efendim, bütün finans grubu için bu geçerlidir, onu söyleyeyim. Bankada yönetim kurulu üyeleri sabah seansında yer alan yönetim kurulu üyeleri, münhasıran sadece bir yere üye olabiliyorlar, onda da Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyesidirler ve tek ücret alıyorlar, başka yok.

Bankadaki profesyoneller yani bankadaki bir genel müdür yardımcısı ya da Ziraat Katılımdaki bir genel müdür yardımcısı herhangi bir iştirakte yönetim kurulu üyesi olduğunda genel müdür yardımcısı olması münasebetiyle bir ücreti var zaten ancak üyeliklerden 50 yere de üye olsa -ki öyle bir şey söz konusu değil, yani bakarak söylüyorum- 1 ücret alabiliyor, o da 6.300 liradır.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yönetim kurulu üyeliğinden.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Evet. Huzur hakkı alıyor, 6.300 lira alıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Standart mı?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Standart. 12 kişi 6.300 lira alıyor, üyeliği devam ediyor, bu kadar.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani, 2 yerde yönetim kurulu üyesi olamıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Hayır, olsa bile, olabilir ama 1 tane ücret alır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki. Eskiden beri böyle bu uygulama.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR – Evet, aynen öyle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki. Teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bunu bu süreçte sormasam...Siz otorite değilsiniz, siz de benim gibi milletvekilisiniz yani o yüzden resmî makamdan alınması kıymetli.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Geçmişte de oralarda görev yaptığımız için zaman zaman bu yönde açıklama yapıyoruz ama yine de Yavuzylmaz, bize itibar etmiyorsun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan şöyle bir fark var: Milletvekili olup da hâlâ bir KİT Kuruluşunda Genel Müdür veya Genel Müdür Yardımcısı görevini üzerinde taşıma zahmetine katlanan arkadaşlar var, buna gerek yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Sayın Genel Müdürlüm Sayın Deniz Yavuzylmaz'ın sorduğu soruyla ilgili olarak yazılı olarak yanıt verebilirsiniz. Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2018 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi, 2018 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 12/6/2019 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2018 yılı bilançosu ve 1.317.127 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2018 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2018 yılı hesap dönemine ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Katılımcılara ben teşekkür ederim.

Teşekkür konuşması için söz sizde Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

ZİRAAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ PEYAMİ ÖMER ÖZDİLEK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, biz de teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz, başarılar diliyoruz. Sabah saat 11'den bu yana devam eden toplantımız tamamlanmıştır.

22 Haziran 2021 Salı günü, İller Bankası Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.23

